༄། །ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་
གསུང་རྩོམ་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྡུ་སྒྲིག་ལས་མིའི་མཚན་ཐོ།

སྤྱི་ཁྱབ་བསྡུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

བསྡུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་གཞོན་པ་དང་། གཙོ་སྒྲིག་པ། ཀརྨ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ། (བོད་ཀྱི་ཀ་མད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར།)

འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ། བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན། ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བསྡུ་སྒྲིག་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། བློ་བཟང་ཆོས་འགྱུར། བློ་བཟང་སྟོབས་བརྟུ།

ཞུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།

བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས།

པར་སྒྲིག་ལག་རྩལ་པ། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

༄། །དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྲུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཧ་ཁྲིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚེས་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྲུང་སྐྱོབ་རྒྱུན་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དཔྱད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དཔྱད་ཡིག་མྱུར་སྐྱོབ་དང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས》ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་མུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། རྩིས་རིག་སོགས་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀུན་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྲུན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་ངེད་ཅག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྲུན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཇོག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་ཕལ་ཆེར་ནི་དཔེ་མེད་བྲིས་སྙིང་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྲང་ཡིག་མང་ཞིང་བྲིས་ཕྱུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་ཀློག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་མྱོང་བསྡུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། པར་ཤིང་དུ་འགོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་སྙིང་གཞན་པ་དང་བསྡུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེབ་སོ་སོའི་བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

དཔེ་སྙིང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག དཔེ་སྐྲུན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འཛུབ་སྟོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བརྩེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཞུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཚོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ཞུ་དག་ཐད་ལ་ཧ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་བགྱི་ཁུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྲིད་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྤེལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུ། །

ཞེས་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་༡༠ལ།

སྔོན་འགྲོའི་ཞུ་ཚིག

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བ་བརྒྱུད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཀའ་སྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྙན་ངག མངོན་བརྗོད་སྡེབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས་འབྱུང་རྩིས་། སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སྲོལ་བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་གི་གླེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ན་རི་རབ་ལྷུན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་། རྒྱ་བལ་ཧོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུའང་དར་ཁྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་ཏུའང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་ཕོར་ཌི་

དང་༏ ཧར་ཝིད་ལྟ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཚན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྤྲོད་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བློན་ཐོན་མི་བཻ་རོ་སྣ་ཅོག་ཞང་། །གནུབས་ཆེན་རིན་བཟང་རྔོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་བརྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ།། ཞེས་དང་༏ བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྙིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དྲུག་བསྙེན་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་དང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་བརྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཕྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྐྱེན་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཇིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་

ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཇུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྣང་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་དང་རྩ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཐོར་བསྡུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག དཔེ་སྐྲུན། སྒྱུར་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྟུན་གྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ནོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྲུས་ཆེན་པོས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་མཁན་གྱི་རྒན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཚོན་ན། རང་རེའི་ཕྲག་པར་བབ་པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་གཟི་འོད་བླ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་རྩོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་གསན་ཡིག་བརྡ་སྤྲོད་དང་སྙན་ངག རྩིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཐོར་བ་རྣམས་བསྡུས། ཆད་པ་རྣམས་བསབ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འཁྲུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཚོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་

བསྐྲུན་རྩིས་ལས།

ངེད་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ལོ་མང་རིང་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་བརྒྱུད། ད་ལན་ང་ཚོས་འཚོལ་བསྡུ་ཐུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གསུང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་བཅས་ཆོས་ཚན་གསུམ། མེས་པོ་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་རིང་མོ་འདིའི་ནང་རིམ་པ་བསྡར་ཆགས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྩིས་ཡིན༏

འབྱུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་ཞིང་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྩོལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྐྱབས་འཇུག་ཡོང་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་༏ སེམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བགྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྙིང་པོས་དབེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་འཆང་༏ དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྷད་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཕོས་བསྟུན་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་ཀ་ཙུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ནུས་ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི

ལ་རྒྱ་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་ཆུབ་པར་ཞུའོ། །

ཕྲན་འབྲོག་རྣ་འབུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨པའི་ཟླ་ཚེས་ལ་གྲུས་ཕུལ།

བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་བུ་ཆེན་གཉིས་ཞེས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་སེ་ར་ཀུན་མཁྱེན་པ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གསུང་ནི་དེ་སྔོན་སེར་བྱེས་མཁས་སྐན་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་ཕྱི་མོར་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཁྱི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1466ནས་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་སྦྱིན་བདག་སྣེའུ་དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོས་དམ་པ་གང་གི་གསུང་ཡོད་དོ་ཚོག་ཤིང་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་འཆད་ཉན་སྔར་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་ཞིང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་ཁོང་གི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་པར་སྣང་ཡང་། ཕྱིས་སུ་རིམ་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་པའི་རྗེས་ནས། ཀུན་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་སྲོལ་ཕལ་ཆེར་མེད་པར་བརྟེན་ཕྱིས་འདིའི་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྗེས་ནས་སྔར་ཡོད་མ་དཔེ་རེ་ཟུང་ཡོད་པའང་རྨེག་མེད་དུ་སོང་ཏེ་དཔེ་རྒྱུན་སྟོང་ཟིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དམ་པ་གང་དེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་གྲས་《བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་》དང་འགྲེལ་པ། 《རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་

རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད།》《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་པ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན་》བཅས་ཀྱི་མ་དཔེ་པར་མ་ཤིན་ཏུ་རྙིང་སོང་ཞིག་སེར་སྨུགས་སྐུ་ཞབས་མཚམས་སྤྲུལ་མཆོག་ནས་ཉར་ཚགས་གནང་འདུག་པ་གཡར་པོ་ཞུས་ཏེ་ད་ལན་པར་བསྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པ་ནི་དམ་པ་གང་དེའི་གསུང་རྒྱུན་ནུབ་ལ་ཁད་ནས་མྱུར་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

གོང་ཞུས་ཀྱི་གསུང་ཚན་པ་གསུམ་པོ་འདིས་བསྡུས་དོན་གྱིས་ཚུང་ཟད་འགྲེལ་པ་དང་། རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་བཅས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་འཆད་པའི་དོན་ལ། འགྲེལ་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ས་མཚམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ས་ཏེ་གསལ་བར་འཆད་པས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་རྣམས་ངག་དོན་དུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གོ་བདེར་བྱས་པས་གཞུང་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་སྣང་།

ཁོང་གི་གསུང་མ་རྙིང་པའི་གྲས་ལས་གསལ་ཁ་ཡོད་པ་ནི་《ཚད་མའི་སྟོང་ཐུན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》ཅེས་པ་འདི་ད་ལྟ་ང་ཚོས་བཙལ་རྙེད་མ་ཐུབ་པས་བློ་ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཞུས་དག་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཁ་བསྐངས་པ་དང་། དེ་མིན་དག་ཆ་ནོར་བ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་དགོས་པ་ཆེར་མེད་པ་དག་ཀྱང་སུམ་རྟགས་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་བཅོས་བགྱིས་པ་ཡིན།

མ་དཔེའི་ཤོག་གྲངས་རེ་ཟུར་མི་ཚང་བའི་རིགས་རྣམས་རྟགས་ （） འདིའི་ནང་མཚན་ཐུ་བཏབ་ཡོད་པ་བཅས། གང་ཐུབ་ཀྱིས་སྲིད་ཞུ་སྒྲུབ་ཁུལ་དུ་རྣོམ་ཡང་འུ་ཅག་གི་བྱུང་ཚད་དམན་པའི་དབང་ལས་ཞན་ཆ་ཇི་ཡོད་དགོངས་འཆར་གང་མང་གནང་རེ་དང་བཅས་སོ།། །།

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་གྲུ་བློ་བཟང་སྟོབས་བརྩུས་བཀོད།

རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ནི་ལ་སྟོད་དུ་ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྲས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྨད་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་སློབ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཧ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཞུས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་ཟུར་ཁང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། དེ་ནས་སེ་རའི་མཁན་ཐོག་ལྔ་པར་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་བཏབ། དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱུག་ཕྱིར་འབྲངས་པས་ལྡན་པ་ངག་དབང་དང་། ཧློཾ་ཤྲཱིས་ཆོས་འཆད་མཛད་ཀྱང་ངག་དབང་པ་ཆབ་མདོར་བྱོན། ཧློཾ་ཤྲཱི་གཤེགས་པས་བར་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟེའུ་དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཁུ་དབོན་དང་། དྲུང་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམ་བཅས་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བ་བརྒྱུད་འཆད་ཉན་བཙུགས། ཐོག་མར་གཞིས་མ་ཆགས་པར་དབུས་སྟོད་སོགས་སུ་ཆོས་དབར་འདེགས་པ་བྱུང་བས་བྱེས་སུ་གྲགས། ཞལ་སློབ་ཀྱི་གྲས་སུ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། གསང་ཕུ་བ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་

གྲུབ༑ མང་ཐོས་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས། ལྷོ་པ་འཇམ་གྲགས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་རྗེ་དབོན་བློ་བཟང་ཉི་མ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། གསུང་རྩོམ་གྱི་གྲས་སུ《དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་》དང་། 《རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད།》《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན།》《འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར།》《དཔལ་ལྡན་སེང་གེའི་རྣམ་ཐར།》《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད།》《ཚད་མའི་སྟོང་ཐུན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》སོགས་མཛད། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་གཤེགས་པར་མངོན་ནོ།། །།

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་གྲྭ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གྱིས་བཀོད།

དཀར་ཆག

སྔོན་འགྲོའི་ཞུ་ཚིག ··················· 1-5

བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད། ··················· 1-3

ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་
རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས། ··················· 1-2

༄། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་
དོན་བཞུགས་སོ། ། ··················· (1)

༄། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་
བྱེད་བཞུགས་སོ། ། ··················· (54)

ཀ༡ འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། ······ (54)

ཀ༢ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། ··················· (56)

ཁ༡ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། ··················· (56)

ཁ༢ བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། ··················· (70)

ག༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ། ··················· (70)

ང༡ ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ། ··················· (70)

ང༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། . . . . (71)

ཅ༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ། . . . . (71)

ཅ༢ སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་བཤད་པ། . . . . (91)

ཅ༣ སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་བཤད་པ། . . . . (95)

ཅ༤ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བ་བཤད་པ། . . . . (98)

ཅ༥ སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་བ་བཤད་པ། . . . . (99)

ཅ༦ སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་བཤད་པ། . . . . (101)

ཆ༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། . . . . (111)

ཆ༢ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། . . . . (318)

ཅ༧ སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་བཤད་པ། . . . . (409)

ཅ༨ སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། . . . . (410)

ཅ༩ སེམས་བསྐྱེད་དགུ་བ་བཤད་པ། . . . . (412)

ཅ༡༠ སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བ་བཤད་པ། . . . . (413)

ག༢ ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། . . . . (414)

ཀ༣ མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། . . . . (452)

༄། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་ བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་ འབད་པའི་ངག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ། །

ཀ༢ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། . . . . (453)

ཁ༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ། . . . . (453)

ག༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ། . . . . (453)

ག༢ སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་བཤད་པ། . . . . (460)

ག༣ སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་བཤད་པ། . . . . (463)

ག༤ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་བཤད་པ། . . . . (467)

ག༥ སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ་བཤད་པ། . . . . (468)

ག༦ སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་བཤད་པ། . . . . (469)

ག༧ སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་བཤད་པ། . . . . (532)

ག༨ སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། . . . . (533)

ག༩ སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ་བཤད་པ། . . . . (534)

ག༡༠ སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་བཤད་པ། . . . . (534)

ཁ༢ ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། . . . . (535)

ཀ༣ མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། . . . . (549)

༈གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། . . . (550)

༄༅། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་བཞུགས་སོ། །

༄། །བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དང་པོར་རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ་སྙེད་མཛད་ཅིང་། །བར་དུ་ཚོགས་གཉིས་ལོ་འདབ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ༔ ༔ཐ་མར་འདོད་རྒྱུའི་འབྲས་བཟང་སྨིར་བྱེད་པ། །ཐབས་མཆོག་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དང་པོར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་ཅིང་།། བར་དུ་ས་བོན་མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་འབྱིན། །ཐ་མར་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་མཛད་པ། །ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་བློ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དང་པོར་གཞན་དོན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་འཇུག་ཅིང་། །བར་དུ་ཐབས་ཤེས་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་སྦྱོར༔ ༔ཐ་མར་སྐུ་གསུམ་ནོར་བུ་རབ་ལེན་པ། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་ཀུན་ནས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ། །སྙིང་རྗེ་གཉིས་སུ་མེད་བློ་བྱང་སེམས་ཀྱི། །ལམ་བཟང་ལྡན་པས་བསྟན་པའི་དཔལ་གཅིག་པུར། །གྲགས་པ་དོན་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་འདུད། །འཕགས་མཆོག་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལ་འཇུག་པ། །འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དོན༔ ༔གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་རྣམས། །དོན་བཞིན་མ་འདྲེས་གསལ་བར་དབྱེ་བར་བྱ། །

འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་འཇུག་པའི་

ཡན་ལག བསྒྱུར་བྱའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་དོན། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ གཉིས་པ་ལ་གསུམ༔ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པར་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ (༢ན) ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཉིད་བསྟོད་པར་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐོག་མར་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་གསུམ་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་སྐྱེད་པས་སྙིང་རྗེ་ཉིད་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ༔ ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས༔ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ༔ །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཁྱད་པར་ (༡བ) ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ།།

འདི་ལ་གཉིས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་

པ་དང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དགྲེས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༔ ངན་འགྲོའི་ལམ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང༌། སྦྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དངོས་དང༌། ཞར་བྱུང་སྦྱིན་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལས་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང༌། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན་དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དོགས་པ་(༣ན)བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཉིས་ཀའི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང༌། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ལས། གཞན་གྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང༌། མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་སྐྱེ

ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་དོན་དུ་ལམ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ (༣བ) དོན་ས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅས་རང་གི་ལྟུང་བས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྨྲོས་པའི་མཚན་མས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནང་གི་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྟེན་མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མས་ཀུན་ཏུ་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགེ་བསྡུའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་༑ དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཡུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྨིན་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་འདྲེན་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །(༤ན)དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕུལ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དངཔོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིའི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་བཟོད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསམས་ཏེ་བླང་དོར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ་བཟོད་པ་བླང་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ

ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་དང་ཕན་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་དགྲ་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕན་བྱེད་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། འདི་ཕྱིར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་ (༩བ) པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ༎ ༎གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ༎ ༎གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་གང་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་དང་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན (༥ན) བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ས་འདི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བསམ་གཏན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་།; ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་སྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་གང་ལ་རྩུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། བཤད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆད་པ་དང་། སྟོད་ལྡན་ལ་འཆད་པར་རིགས་པས་འཆད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྟོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཆད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྟོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་སྣོད་ལྡན་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས； དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཤད་པར་རིགས་པ་དང་། དགག་བྱ་མེད་ （༥བ） ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས； མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། འདི་ལ་གཉིས། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསླབ་པས་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས； ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་སློབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལམ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་རྐྱེན་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་； དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་

བ་དགག་པ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༐ དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །ཞེས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་རྟག་པར་ (༨ན) སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་དགག་པའོ༐ ༐དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ༐ ༐དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་༐ སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་མི་སྲིད་པར་

ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་༏ སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་དགོད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཁ་འཕང་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ༏ ༏དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ གཞན་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ (༨བ) ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མ་དཔྱད་པར་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་།

གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་སྟོབས་ལྡན་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གཏན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །ཡང་ན། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགོད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པ （ཤན） རིགས་པས་དགག བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་མི་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། དེས་ན་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ཚན་འདིར་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་དང་འགལ་སྤོང་སྦྱར་ཡོད་པས་སྐབས་དང་མདོའི་ཚིག་ཟིན་གཉིས་ཀ་བལྟས་ན་གཞུང་ཕྱི་མའི་འགལ་སྤོང་དུ་སྦྱོར་བ་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་ན་གཞན་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་

སྤྱང་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་གནོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་གང་ལ་བབས་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ་ལན་བཤད་པ་དང་། བདེན་སྐྱེ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་དོན་སྦྱར་པ་དང་། དཔེ་དོན་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དོན་སྦྱར་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་སྦྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ (༧བ) དགོད་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།; དེས་ན་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ལོག་པ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་ཡང་ལོག་བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ
ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྣང་ལུགས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་
དེ་བདེན་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་
གྲུབ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོར་བསྟན་ཏེ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། བདེན་
གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤྱངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏེ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་སློང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཀུན་རྫོབ་
དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇལ་བ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་
པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་
དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་
རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགོས་
མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་
བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་
སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་གྲུབ་
པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་ཐལ་བས
དགག་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་
པའོ༑ ༑གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའམ་དེ་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་དཔྱད་ (༤ན

) གཞོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་གི་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་དང་གཉིས་ཡོད་ལ། འགྲེལ་པར་ལན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་མི་ནུས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །

འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས; དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས; སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་; ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས

ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བྲུག་པའི་འཇུག་ས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདགས་གཞི་གཞན་དབང་བཤད་པའོ། །དངཔོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (༢བ) རྩོད་སྤང་ངོ་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་གཞིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པའོ༏ ༏དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་༏ གཞན་དབང་ཀུན་རྟོག་གི་འཕྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ གང་ཟག་ཕལ་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་ན། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་རིགས་པས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་༏ དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ལུང་གིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་དང་༑ རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །(༩ན)དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞེས་སམ། ཡང་ན་མ་གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ལན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་༑ སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།།

འདི་ལ་གཉིས། གཉིད་ནང་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པ་དང་། སད་ཇོ་གཉིས་སུ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པ་བདེན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༏ འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པ་དང་༏ འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་མི་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པའོ༏ ༏འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༏ མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ༏ ༏དངཔོ་ལ་(༧བ)གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ལྡོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འབྱུང་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་གཞིར་འཛིན་པ་དང་༏ དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མེད་པའི་ཁྱད་གཞི་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྟོས་པའི་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ།།

འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུན་གཅིག་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་༔ དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སྣང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་མ་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ༔ ༔གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ནུས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། གཉིད་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤྲངས་པ་ལ་གཉིས། མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་དགག་པ་དང་༔ རིགས་པ་འདིས་འགལ་བའི་ཚུལ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་༔ ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་（༡༠ན）བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་

བའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛལ་བྱེད་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་འཛལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་གིས་འཛལ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རང་རིག་གིས་འཛལ་བ་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་༔ ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་དེས་འཛལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེས་འཛལ་བར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དགག་དེས་ན་རང་རིག་གིས་མི་འཛལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྔོང་དྲན་ཁྱད་པར་བ་མེད་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། སྔོང་དྲན་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་གཞན་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དང་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་མངོན་མཐོ་མི་ཐྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་ཞི་བ་མི་ཐྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ༔ ༔གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང

དང་༔ ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པས་རྟག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་ (༡༠བ) གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་འགོག་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་བཤད་དེ་རྣམ་རིག་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ བདག་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་༔ གཟུགས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མདོ་དྲང་བ་དང་། མདོ་དེས་ལུང་དོན་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༔ སྤྱིར་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁྱད་པར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ༔ ༔གཉིས་པ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས（༡༢ན）ཀྱིས་གནོད་པས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་བླངས་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལངྐར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས༔ ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་དེ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ

དང་། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་ལུང་འདིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུང་འདི་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་དྲང་དོན་དུ་རྟོགས་ཆེད་དུ་ཡུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཁྲིད་བྱེད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དང་པོར་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ (༡༡བ) དང་། བདེན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་འདི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར
བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ
སྤང་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བ་དང
འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར
གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི
དབང་གིས་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད
ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ
དང་༏ དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི
རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །འདི
ལ་གཉིས། སྤྱིར་དངོས་སྨྲ་བས་རྩོད་པར་མི་རིགས། ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས
རྩོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པར་མེད་ན་སྣང་བ་འགལ
བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི
རྩོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་ན་གཞན་ལ་རིགས་ཀྱི་དབུ་མ
པས་འདོད་ལེན་ཐེབས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་ཁྱབ་མེད
ཀྱི་ལན་ཐེབས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། (༡༢ན) གང
ཟག་གཞན་ལ་རྩོད་པར་རིགས་པ་དང་། དངོས་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་རིགས
པའོ༏ ༏དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཤད་ཀྱི་བདེན་ཞེན་ཅན་ལ་དང་པོར་རྩོད་རིགས་པ
དང་༏ བྱིས་པ་བདེན་ཞེན་ཅན་ལ་ཕྱི་ནས་རྩོད་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་ལན་དེ་འཐད་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།
གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས

བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩོད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་དང་། དམ་བཅའ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་འགོག་པ་ལ་འཐད་སྦྱར་ཏེ་དགག་པའོ། །ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་བཟུང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་（༡༢བ）གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་

དཔྱད་ན་མི་སྲིད་པའི་བསྟན་པ་དང་། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་
ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་སྤྱིར་
དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མཐའ་
བདུན་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་དེ་
ལྟ་ཚུལ་བཞིར་བསྡུས་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་དུ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་
གཉིས༔ རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་དགག་
པ་དང་། རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་
པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་
པ་དང་། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས༔ འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་
ཅན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས
ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འཇིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པར་དགག ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་འཇིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས
དང་འགལ་བས་དགག རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས༔ འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པར་གྲུར་པའི་བདག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་

དང་༑ ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་དགག་པ
(༡༣ན) དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན
རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག
པའོ༑ ༑གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན
དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པ་ལ
གཉིས༑ འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ
བདག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད
སོ་སོར་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ
བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ
ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན
པ་དང་། འཐད་ན་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད
ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་པ
དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤངས་སྟེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཇོག་ཚུལ་སྒྲོ་སྐུར་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་།
ལམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ
གཉིས༑ བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་དང་
འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་གི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ
མཚན་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ
དང་༑ དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཇོག་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་ཅན་དུ

ཐལ་ བས་ དགག་ པ་ དང་། གཞིའི་ འཛོག་ ཚུལ་ སྐྱུར་ འདེབས་ ཅན་ དུ་ ཐལ་ བས་ དགག་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས། བདག་ དང་ ཕུང་ པོའི་ རྣམ་ གཞག་ འཆོལ་ བར་ ཐལ་ བས་ དགག་ པ་ དང་། བདག་ དང་ བདག་ འཛིན་ གྱི་ རྣམ་ གཞག་ འཆོལ་ བར་ ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་ (༡༣བ) འཛིན་སྐྱང་བྱར་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འགལ་ བས་ དགག་ པའོ། །གཉིས་ པ་ ལ་ གཉིས། ལྷག་ མེད་ ཀྱི་ འཛོག་ ཚུལ་ མཐར་ ལྟར་ ཐལ་ བས་ དགག་ པ་ དང་། མྱོང་ དྲན་ གྱི་ རྣམ་ གཞག་ རྒྱུན་ ཆད་ དུ་ ཐལ་ བས་ དགག་ པའོ༑ ༑འདི་ ལ་ གཉིས། དགག་ པ་ དངོས་ དང་། སྐྱོན་ སྤོང་ དགག་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ མྱོང་ བ་ མི་ སྲིད་ པར་ ཐལ་ བས་ དགག་ པའོ། །འདི་ ལ་ གཉིས། ལས་ བྱས་ པ་ ཆུད་ ཟོས་ པར་ ཐལ་ བས་ དགག་ པ་ དང་། ལས་ མ་ བྱས་ པ་ དང་ འཕྲད་ པར་ ཐལ་ བས་ དགག་ པའོ། །གཉིས་ པ་ ལ་ གཉིས། སྐྱོན་ སྤོང་ དགོད་ པ་ དང་། བཤད་ ཟིན་ གྱི་ རིགས་ པས་ དགག་ པའོ། །གཉིས་ པ་ ལམ་ གྱི་ འཛོག་ ཚུལ་ སྐྱུར་ འདེབས་ ཅན་ དུ་ ཐལ་ བས་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས། དགག་ པ་ དངོས་ དང་། སྐྱོན་ སྤོང་ དགག་ པའོ། །

འདི་ ལ་ གཉིས། དགག་ རྒྱུ་ དང་ བཞག་ རྒྱུའི་ བདག་ གི་ ཁྱད་ པར་ བསྟན་ པའི་ སྒོ་ ནས་ སྐྱོན་ སྤོང་ དགོད་ པ་ དང་། དེ་ དགག་ པའོ། །འདི་ ལ་ གཉིས། ལས་ འབྲས་ ཀྱི་ རྟེན་ གྱི་ བདག་ བཏགས་ དོན་ ཁས་ ལེན་ པ་ དང་ འགལ་ བ་ དང་། ལམ་ སྒོམ་ ཀྱང་ ཉོན་ མོངས་ སྤོང་ མི་ ནུས་ པར་ ཐལ་ བའོ། །འདི་ ལ་ གཉིས། སྤོང་ བྱེད་ མེད་ པས་ ཉོན་ མོངས་ སྤོང་ མི་ ནུས་ པར་ ཐལ་ བ་ དང་། སྐྱེད་ བྱེད་ ཡོད་ པས་ ཉོན་ མོངས་ འཕེལ་ བར་

ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས༑ ལུང་འགལ་གྱི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་གྲུབ་པ་དང་། བསྟན་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་ན་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ (༡༥༨) བདག་ཡིན་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་བྱེད་པར་བཤད་པས་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འཐད་ན་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དམིགས་

རྣམ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཡ རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཡ རྟགས་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡན་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ལྡན་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཡ ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་ལས་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ (༡༩བ) ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དགག་པ་དང་། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་ཁྱད་གཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡ རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། བརྟགས་ན་མེད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་དང་། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་དང་། དཔེ་ཉིད་བརྟགས་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་

པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཅིག་གིས་ཚོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔར་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག སྔར་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མ་ཁྱབ་ན་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། དཔེ་ཉིད་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས (༡༥ན) ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས། དཔྱད་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་དགག་དགོས་པ་དང་། མ་དཔྱད་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་དོན་དམ

རྙེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་དཔྱད་ཆོས་རྟག་སོགས་མེད་པའང་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བླང་བྱ་ལེན་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདག་བཀག་པས་བདག་གི་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་༔ ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ མདོར་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། འདི་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་ཤིང་རྟ་ལྟར་ལྟོས་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། ལྟོས་བཞག་གི་ཡན་ལག་སོགས་ཤིང་རྟ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། (༡༥བ) རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ

དང་ ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས ; གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པའོ ; ;དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ ; ;དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྷག་ཆོད་སླ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷག་ཆོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེས་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལོག་པར་སླ་བས་དམ་པས་སྨད་བྱར་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སླ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ ; ;ཡང་ན་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་ལེན་དངོས

སུ་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རྩོད་ལན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་འཇུག （༡༦ན） མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འབད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་༔ བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་༔ དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འཐད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་ལན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་རྩོད་པ་ལྷག་མའི་ལན་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་རྩོད་ལན་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། རབ་དབྱེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་འབྲིང་དུ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་

ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད། བཞིར་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་ (༡༨བ) དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནང་སྟོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས

པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་དམ་པ་སྟོངཔ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ (༡༧ན) པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་འདས་དང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོར་མེད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གིས་བསྡུས་པའི་མཚན་ (༡༧བ) ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ

-39-

གཉིས༔ ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་བཞིན་
དུ་བཤད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱིས་
བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་དང་བཅས་པས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབས་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་། བྱམས་
སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་
དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་མི་
དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། (༡༢ན) དེ་བདེན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས
པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང

པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུར་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་

ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་གནོན་ནུའི་སར་བཤད་པ་དང་༑ གཞན་དོན་ལ་རྩོལ་མེད་རྒྱལ་ཚབ་དང་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ ས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། ། འདི་ལ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ (༡༨བ) འགོག་པ་ལས་སློང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་གྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་འཐད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་རྩུལ་འཐད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་༑ གཞན་དོན་གྱི་རྒྱུ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་རྟེན་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་པ་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སའི་

ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་རྟོལ་བཅས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསླབ་པའི་འབྲས་བུ་རྟོལ་མེད་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་༏ བསླབ་པ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རྟོལ་བཅས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས༏ ས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དང་ཤེས་ (༡༩ན) རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་མེད་ལ་རྟོལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ༏ ༏གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྟོལ་མེད་གཞོན་ནུའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་༏ གཞན་དོན་ལ་རྟོལ་མེད་རྒྱལ་ཚབ་དང་དབང་བསྐུར་བའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ༏ ༏འདི་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་བཤད་པའོ༏ ༏ཡང་ན་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སར་ཕྱེ་ནས། དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་ལྷག་མ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་སའི་མིང་སོ་སོར་ཕྱེ་བར་བྱ་སྟེ་ནུས་པ་ཆུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བརྟེས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་

འོག་མིན་དུ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །འདི་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཤེས་པ་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། སྟོན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རིག་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི (༡༩བ) ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཚན་གཞི་དང་། མ་བསྡུས་པའི་མཚན་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔོན་གྱི་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སྐུའི་ཡོན་

ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཤུགས་ཟད་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིན་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྐུ་སྤྲངས་པ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པའོ། །ཡང་ན། ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིན་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་བཞེངས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལོངས་སྐུའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ གཞན་དོན་གྱི་སྐུར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་སྐུར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མའི་ཚན་པ་གཉིས་པོ་འདི་མི་འབྱེད་པའོ༔ ༔(༢༠ན)གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐུའི་བཀོད་པ་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ལ་དབང་སྒྱུར་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྣམ

ཐར་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤྲུའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་པའི་ཞིང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཞིང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྨིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བ་སྤྲུའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤྲུའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ བ་སྤྲུའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤྲུའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་དབང་སྒྱུར་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དུས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་དང་། (༢༠བ) མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་

ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་དང་། ཀུན་བྱང་མཁྱེན་པའི་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྫོགས་པར་སུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་གིས་རང་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ཞེས་སམ། སྐུ་གཉིས་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་རིགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས༔ གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་ཆེད་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཚད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་; དུས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་སྟོད་ཀྱི་ (༢༡ན) དཔེ་བས་བསྟན་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དཔེ་བ་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་དང་། ཚུལ་ལུགས་གཞན་དུ་འབྱེད་པའི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་འབྲང་གཞན་ལས་འབྱེད་ཚུལ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཕྱེ་བ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དགར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྱེད་ཚུལ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་

པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཚུལ་གཞན་གྱི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །

མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་༑ ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་པའོ།། །།

ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་ནོར་བུའི་གླིང་ལ་ཐོགས་མེད་དབང་སྒྱུར་ཀླུ་དབང་ལུགས༑ ༑དེ་དོན་སླ་པོ་གཞན་ལས་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས༑ ༑མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུགས་བཟང་ཀུ་མུད་རབ་རྒྱས་པ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཟབ་དོན་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་སྐྱོང་། །དྲི་མེད་ཀུན་སྣང་བློ་མཆོག་རྒྱ་ཆེན་སྐལ་བ་བཟང་པོར་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཟླ་གཟུགས་ཅིག་ཅར་འཕོས་པའི་དཔལ་གྱིས་གང་།། དེ་ཡི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་དར་དིར་བྱས་མ་ཐག་ལ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དཔལ་གྱི་ (༢༡) སྐལ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དྲངས། །ས་འདི་དཔལ་གྱིས་ཡུད་ཀྱིས་བཀང་བའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པས་ལྷ་རྣམས་རྒྱན་མཚན་མཐོན་པོར་སྒྲེང་། །ཕྱུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ས་གསུམ་ཀུན་ཁྱབ་རྣམ་དཀར་མཛད་པ་ད་དུང་མཁའ་དང་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བརྟན་གྱུར་ཅིག། འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་པིར་གྱི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀུན་བཀྲ་བར་ལེགས་བྲིས་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་ཤེས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐལ་ལྡན་བྱེད། །ཀུན་ཏུ་ཉམས་མེད་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་དགའ་བའི་འོད་དཀར་སྙོམས་པར་འབྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་འགྲོ་བའི་དཔལ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རབ་

ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་བློ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དྲང་ངེས་མཚན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཕྱེ་ནས་ལེགས་པར་འདོམས། །ཡོངས་འཛིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་ཉི་མས་ད་དྲུང་མཁའ་དང་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བདག་བློའི་པད་ཚལ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག གང་གི་དྲིན་གྱིས་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལ། །ལྷ་བའི་བློ་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས། །ཟབ་དོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཇི་བཞིན་ལྟ་ལ་འཛིགས་མེད་སྤོབས་པ་ཐོབ། །ཉེས་བཤད་དུག་གི་རླངས་པས་བློ་མིག་ཉམས།། །།ཕྲག་དོག་འབྱུང་པོའི་ཞགས་པ་སྙིང་ལ་བཏབ། །གཟུ་ལུམས་ཚང་གིས་སྨྱོས་པའི་བབ་ཅོལ་མཁན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་དགོར་མ་གྱུར་ཅིག །ཕྱོགས་ཞེན་ནད་ཀྱི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་སྨན་བསྟེན།། །།རྣམ་དཔྱོད་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་གསལ་བ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་དགེ་གྱུར་ཅིག །སྣག་ཤོག་ཚོགས་ཚེ་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ལ། །འབད་པ་ལྷུར་ལེན་ཡི་གེ་སྨྲ་མའི་གཟུགས། །མགོ་བཅད་གཞུག་ཧྲུམ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །འགྲན་ནས་སྦྱར་བར་སེམས་ན་གད་མོའི་གནས། །ཕྲ་རགས་གཞུང་འཚམས་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་ཡི། །བསྡུས་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཉིད་མཐོང་ནས། །གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་སྒྲིག་བྱེད་པའི། །བསྡུས་དོན་རང་ལ་ཕན་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་ཡིན།། །ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་（༢༢ན）འདིར་སྦྱངས་རྣམ་དཀར་གྱིས། །ཐེག་ཆེན་བཤེས་གཉེན་མཆོག་གིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཐེག་ཆེན་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བར། །ཐེག་ཆེན་བདུད་རྩིས་རང་གཞན་ཚིམ་བྱེད་ཤོག །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྡུས་དོན་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པ་འདི་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །འདིས་

ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

སྭ་སྟི། བློ་ཆེན་མཆོག་གྱུར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི། །གཞུང་བཟང་མཆོག་གྱུར་དབུ་མ་རྩ་བ་ཡི། །འགྲེལ་མཛད་མཆོག་གྱུར་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས། །ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཙོང་ཁ་པ་ལ་བདུད། །ལེགས་བཤད་ཀྱིས་གང་བློ་གྲོས་གཏེར་མངའ་ཞིང་། །ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་རབ་བཟུང་སྟེ། །མི་འཇིགས་སེང་གེའི་སྟེང་ན་མངོན་པར་བརྗོད། །ཀུན་མཁྱེན་ནོར་འཚང་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །སྔོན་ཆེ་སྔོན་གྱི་ཚོང་དཔོན་བུ་མོ་ཡིས། །ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་འཕགས་བསྙེན་པའི་སྐན་གྲགས་ཀྱིས། །ལྷག་བསམ་ལྷག་པར་བརྟན་དེའི་ཐུགས་ཁྲིད་དེ།། ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔལ་འབྱོར་འཇོམས་པ་ཡིས། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་བསབ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་སྒོ་ནས་དབུ་མ་ལ། །འཇུག་པའི་བསྡུས་དོན་མཆོག་འདི་པར་དུ་བསྒྲུབས། །གང་འདིས་དགེ་བས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་མཐོ་རིས་དཔལ་གྱིས་འབྱོར; ;བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་བཀའ་དྲིན་ཆོས་ཀྱིས་བསབ་པ་དང་། སྔོན་ནས་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐོང་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར། གང་གི་བཀའ་ལུང་གི་ཅོད་པན་མཛེས་པར་འགོད་པ། དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཁུ་དབོན་པའི་སྐུ་ཚེ་དང་ཆབ་སྲིད་བརྟན་པ་དང་། ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་

དང་ལྡན་པ། དྲུང་ཡིག་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམ་པའི་དྲུང་གི་ཞལ་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ། དཔོན་མོན་རྗོར་གྲོགས་མཆེད་ཀྱིས་པར་བརྐོ་བའི་རིག་བྱེད་པ་བགྱིས་ཤིང་། ཕྱི་མོའི་ཡི་གེ་མཁས་པ་སྒྲོལ་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བཟབས་ཏེ་བྲིས་ལ། ཞུས་དག་པ་ནི་ (༡༡བ) བཤེས་གཉེན་དཔལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་གྲོགས་མཆེད་ཀྱིས་དག་པར་བགྱིས་པ་འདི་ཉིད།། །།

མེ་ཕོ་ཁྱི་ལོ་སྨིན་དྲུག་ཟླ། །དཀར་ཕྱོགས་ཚེས་ལྔ་གཟའ་ལྷག་དང་། །སྐར་མ་རྒྱུ་སྨད་འཛོམས་པ་ཡི། །དུས་ལ་བཞེངས་པའི་འགོ་བཙུགས་ནས། །མགོ་ཡི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཞི་ལ། །ཕུར་བུ་མོན་དྲེ་འཛོམས་པ་ཡི། །དཔལ་བེའི་འཕྲོད་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །།

ཡེ་དྷརྨཱ། ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་བ་ད་ཏ། ཧེ་ཏཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མཧཱ། ཤྲ་མ་ཎཿ ཤུདྡྷཾ། ཞུས་དག་གོ །

༄༅། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་བཞུགས་སོ། །

(༡བ) ༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ༑ ༑ཟབ་ལམ་གནས་རྣམས་ཡང་དག་པར། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་པ་ལ།། ཤླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཕུལ་བྱུང་ཀུན། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཡིད་གཉིས་ནི།། བརྩེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདེ་ལེགས་སྐྱེར། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རང་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་དག་ཀུང་། །གྲོལ་འདོད་རྟོག་དཔྱོད་གཏོང་དོན་སྒྲོ། །

ཀ༡) འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འདིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་འཆད་པའི་དོན་ལ། འགྲེལ་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ས་མཚམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག བསྒྱུར་བྱའི་གཞུང་དོན་དངོས། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ (༢ན) གཉིས། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཚན་དེའི་དོན་བཤད་ན་འདིར་དབུ་མ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་༑ འཇུག་ཚུལ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང

པོ་ནི། རྩ་ཤེ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེར་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་ཚེ། རྩ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར་བསྟན་པའི་ཟབ་པའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་འགྱུར་མོད། རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཁ་བསྐངས་ནས་བསྟན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ཁ་བསྐངས་འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་(༢བ)འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བླ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ་༎ ༎འཇུག་ཚུལ་ཛྙ་ཡ་ཨ་ནན་ཏས་རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བས་ཏཱིཀྐར་དགག་པ་མཛད་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་དགག་སྒྲ་དེ་མི་འདུག་པས་དཔེ་ལའང་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ལ་བཤད་ནས་རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་མི་རྒྱས་དོན་དམ་ཡང་མི་རྒྱས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་རགས་པའི་ནོར་བར་འདུག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་

རང་ལྡོག་ནས་བཤད་ན་རྩ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་ཞེས་བཤད་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་འཆད་པ་ལས་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་ཆེས་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །

ཀ༢ གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལས།

(ཁ) བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ནི་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྩོད་པར་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། །སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཆོས་གསུམ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་སྐྱེད་པས་བསྟོད་འོས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུབ་དབང་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།

ཉན་རང་གཉིས་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་; རང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཚུལ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མཐོང་ཆོས་ལ་
བྱང་ཆུབ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོབ་པ་མི་འགལ་བ་དང་། དེའི་ཤེས་
བྱེད་དོ། །(༣ན) འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །
འདི་དག་གིས་ནི་སྐབས་འདིའི་ཉན་རང་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་ཐོན་པས། ཁ་
ཅིག་ཉན་རང་སྤྱི་ལ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལ་སྒྲ་
འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས; ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་དུ་པད་དཀར་དྲངས་པར།
ཉན་ཐོས་གྱུར་ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་འདྲ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། པད་དཀར་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་པ་ན། སྒྲོག་གྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲོག་པ་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་
འབྱུང་ལ། འགྲེལ་པར་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བཤད་པས། ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་
བཤད་བྱེད་པ་བདེའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལུང་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་
བཞིན་སློབ་པར་མི་ནུས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་སླུ་སྦྱུགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ཞེས་
གསུང་ཡང་མིན་ཏེ། འདི་ནི་པད་དཀར་དུ། ཤ་རིའི་བུ་རྫོགས་བྱང་དུ་མཐར་ཐུག་
ཐེག་གསུམ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དང་། ཐེག་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་འདུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ན། འོད་སྲུངས་
ཆེན་པོས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གཏམ་སྟེ། རྒྱ་
ཆེན་ཟག་ལ་མ་མཆིས་དེ་རིང་ཐོབ། །མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་སྒྲོག་གྱུར་ཏེ། །

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་སྒྲོག་པ་མི་བཟད་འདྲ། །མགོན་པོ་དེང་ནི་བདག་ཅག་འོས་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུད་དང་བཅས། །ཚངས་པར་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདག་ཅག་ཤིན་ཏུ་མཆོད་པར་འོས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་ནི། དེའི་གོང་ཙམ་དུ། སངས་རྒྱས་མཛོད་འདི་རྣམས་ནི་རབ་སྦྱིན་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་དོན་མི་གཉེར། །བདག་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་རྟོག །ཅེས་དང་། བདག་ལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་བཀའ་བསྩལ་པ། མཆོག་རབ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སུ་ཞུགས་（༣བ）རྣམས། །ལམ་གང་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བ་ཡི། །བླ་མེད་ལམ་ནི་དེ་ལ་འོད་སྲུངས་ཤོད། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཀའ་བསྩལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་ལ། །རྒྱུད་དང་དཔེ་ཡང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས། །བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་ལམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ།། བདག་ཅག་ཡུན་རིང་དུས་ནས་མི་རེ་ཞིང་། །བདག་ཅག་ནམ་ཡང་འདི་ལ་མ་སློན་ཏེ། །རྒྱལ་བས་འདི་ནི་དམ་པའི་མཐར་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་བས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་རིང་ནས་ནི་དེ་དག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པའི་དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་བཅས་པས་ཐོས་སྒྲོག་པར་མི་

འགྱུར་གྱི། ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ཐོས་སྒྲོག་པ་དང་འདྲ༔ ཞེས་པའོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོས་སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འགྲེལ་པའི་དོན་ནི༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཐོས་སྒྲོག་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐོས་སྒྲོག་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐོས་སྒྲོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱལ་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ལ་ཏ་ཏྭ་བུདྡྷ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཏ་ཏྭ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བུདྡྷ་སྤྱིར་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་བསྒྱུར་ས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་རྟོགས་པ་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེས་ན་རྩ་བའི་རྟོགས་པའི་སྒྲ་འདིའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ (༥ན) སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རང་སངས་རྒྱས་དག་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་སྐད་དོད་ལ་བུདྡྷ་ཡོད་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུའོ་སྙམ་ན། སྒྲ་དེ་ནི་གཉིད་སད་པ་དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལའང་འཇུག་པས་དེ་དག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བར་ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་

དེ་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྲ་སོར་བཞག་ནས་འབྲུ་དོན་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དོན་ནི། དེ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་སླའོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ཚུལ་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད། ལན་གདབ་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི་དོན་ནི༑ བྱང་སེམས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་སྐྱེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་པས་དོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་བོ། །ནག་ཆོས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་(༩བ)པ་ཉེར་ལེན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་ལ་གཉིས། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བནླིང་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་སྟེ་བསྟགས་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྟེ་བསྟགས་པར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དགོས་པ་ནི། སྔན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ཕན་པར་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཛམ་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བསྲིམས་ཏེ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བསྲིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་བསྟགས་པ་མཛད་པའི་དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྒྲུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ནག་ཆོས།   སྨྱུ་གུ་མཉེན་པོ་བྱུང་མ་ཐག་གི་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་དོན་ཅིག་པས། མཐོང་ཞིང་ཞེས་འགྱུར་གསར་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བདེའོ། །ཊཱི་ཀཱར་དགོས་པ་བཞི

མཛད་པ་ནི་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་གསུངས་པའི་དུས་དེར་བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་ཆེར་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་མཛད་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་ལན་དེ་གསུངས་སོ། །དེའང་དེ་དུས་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔགས་པ་མ་མཛད་པ་མིན་ནོ། །ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་གསུངས་ཀྱང་དེས་མཚོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དག་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱའི (༥ན) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ༑ དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་སྨན་གྱི་མྱུ་གུ་ལ་གཙེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྔགས་པས་ཀྱང་ལྗོན་ཤིང་བསྔགས་པའི་གནས་སུ་འཕངས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ལ་གཙེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྔགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔགས་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པར་དགོངས་ཞེས་པའི་དཔེ་དོན་ལྡུང་དོན་དུ་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརླིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སྔོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་སྦྱར་རོ། །དགོས་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དགོས་པ་སྔ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཆོས་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་བའོ། །འདི་ལ་ཊཱིཀྐར། མདོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ཅིང་། ཐོབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ན་འོག་གི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐངས་ནས་འཆད་དེ། དེའང་གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་དང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཅེས་པར་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ན༑ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་ཅེས་གསུང་ངོ༑ ༑ཊཱིཀྐའི་ཡང་འགྲེལ་པར་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་དེང་སང་ནི་ཡིག་ནོར་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡང་སྦྱར་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། ། （༥བ） དེ་ལྟར་བསྟན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་མཉམ་པའོ། །དང་སྒྲ་ནི་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གློ་བུར་དུ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་། བྱུང་བའི་འོག་ཏུ

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་དུའང་མི་གནས་པ་དང་། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དུ་བས་པ་སྟེ་ཟད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདིའོ༔ ༔ནག་ཆོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །སྲུས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི་ན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྟེར་བའི་སེམས་དང་། དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱམས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེན་པ་སྟེ་འདམ་པའི་སེམས་དང་། ནག་ཆོས་སྤུམ་པར་ཞེས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བས་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་གཞན་དོན་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་གི་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། ཚད་མེད་བཞི་པོ་དེས་མཚོན་པའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུ་ལ་བདེན་ (༨ན) པར་ཞེན་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པར་རྟོགས་པས། འབྲས་བུ་ལ་

བདེན་པར་མི་གནས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། རང་ཉིད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་བཞིས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སློབ་སྙམ་པའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲར་རོ། ཁ་ཅིག་གཉིས་མེད་བློ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་བློ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཛད་པ་ནི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་བཟུང་སར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བཤད་པར་བཟུང་ལ་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འོས་མེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་བྱས་པའི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་བློ་ཡང་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་བློ་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་སྙམ་དུ་དགོངས་མོད། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་བློའི་ནང་དུ་ཐེག་མའི་རྒྱུའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་སྙིང་རྗེ་བཤད་ལ། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྙིང་རྗེ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྙིང་རྗེས་ཤེས་རབ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྣང་མེད་པའི་གཉིས་ཀུང་གང་ལ་བྱེད། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ལ་བྱེད་ན་གཞུང་འདིར་ཕྱི་དོན་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་སྣང་ལ་བྱེད་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟློས་སོ། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདིའི་འགྲེལ་པ་དང་ཊཱིཀྐཱར་སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་འཆད་འགྱུར་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་

ཞིང་༑ འདིའི་སྙིང་རྗེའི་ནང་ན་བར་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་དང་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་༑ ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་བསྐྱེད་པས་ (༤བ) བསྔོད་འོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙོ་བོ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙོ་བོ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ནག་ཚོས། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་ཅེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་རྩ་བར་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། བར་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེའོ། །ནག་ཚོས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ༑ ༑ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བར་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། ནག་ཚོས། འབྲས་བུ་ཡངས་པའི་ཚོགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་བའི་ལོ་

ཏོག འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། པ་ཚབ།   སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་འབྲས་བུའི་བར་ལ་བྱེད་དོ། །གནས་ལ་ཞེས་པ་རྟེན་ལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་གཉིས; སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཀུང་སྔྲ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས; སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའི་རྒྱུ་དང་། （༧ན）རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ནག་ཚོས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་རིམ་པ་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ། ཞེས་འབྱུང་བས། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་རིམ་པ་མེད་དེ; ཚར་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་ཚར་གཞན་གྱི་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འགྲོ་ཞིང་། ཚར་གཅིག་གི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚར་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚར་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་གི་དུས་སུ་ཚར་གཞན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འདུག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །ཟོ་ཆུན་སྐོར་མོར་འབྲེལ་ཏེ་གནས་པས་འཁོར་བ་ན་ཟོ་བ་གཅིག

རྗེས་སུ་གཅིག་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལུགས། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྙིང་རྗེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ནི་སྙིང་རྗེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡང་གི་སྒྲས་ཀྱང་ཤེས་ལ། འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་མ་བཤད་ཅིང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གཞན་བསྣན་ནས་བཤད་པས་སྙིང་རྗེ་འདི་ནི་བློ་ངོར་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་ཆོག་པས་འདི་དང་སྙིང་རྗེ་གཞན་གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །ཊཱི་ཀཱར། རྣ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྙིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་ (༧བ) བཤད་ལ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས༑ ཕྱིའི་སྙིང་རྗེ་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་སྡུག་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པར་དམིགས་པའི་

ཕྱིད་པར་ཅི་བཤད་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཕྱག་གི་ཡུལ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་སྣར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་གཡོ་བར་མཐོང་བ་ནི་ཞེས་འབྱུང་བས། གཟུགས་བརྙན་དེ་གཡོ་བའི་སྣར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆུ་ནང་དུ་ཟླ་བས་སྟོང་བཞིན་དུ་ཟླ་བར་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། གཡོ་བའི་ཚེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཡོ་བར་མཐོང་བ་ནི་ཞེས་སྦྱར་ནས། བདེན་པར་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་དཔེ་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ་། །ཡང་ན་འགྱུར་འདི་ལྟར་སྦྱར་ན། ཆ་ཤས་རླབས་པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ན། ཟླ་གཟུགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་གཉེར་ཉེ་རེ་རེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཟླ་གཟུགས་སྣར་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐིམ་ཐིམ་ཐིམ་འཇིག་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ༑ ༑

གཉིས་པ་དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱོར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ ནག་ཚོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་（༢༩）གིས་གཡོས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་ནག་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས།

རླུང་གིས་གཡོས་པའི་མཚོ་ཆུ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ཁེངས་པའི་ནང་དུ་ཟླ་གཟུགས་ཤར་བ་དཔེར་བྱས། དོན་ལ་འཇིག་ལྟའི་མཚོ་ཚུལ་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་གཡོས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་ནག་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རང་གི་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་བཟང་ངན་རང་གི་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མངོན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་སྨྲ་རོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །ནག་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་མཚོན་པའོ། །དོན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་སྡུག་མི་སྡུག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་དེའི་དབང་གིས་དགེ་སྡིག་གི་ལས་བསགས་ཏེ་དེས་སྐྱེད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཞེས་པའོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ༔ ༔ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་འཛོམས་མི་ནུས་པས་སོ། །དམ་པའི་ཞེས་སོགས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ལ་སྦྱར་རོ། །

ཁ༢ བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས།

ག༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལས།

ང༡ ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་༔ ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་རྟེན་གྱི་

ས་དང་། བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན༏ བྱེ་བྲག་ས་དང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་ངོ་བོ་དང་འབྱེད་ཚུལ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང༏ མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་སྒྲ་དོན༏ སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེར་བལྟས་ན་གསལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་འབྲུལ་བ་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འདུག་གོ །

༤༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས།

༦༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ས་དང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། ས་མཚམས་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་དོ། །འདིར་སྨོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་ （༤བ） དུ། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནག་ཆོས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨོན་ལམ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་པོ་གང་དག་ཅེས་པ་བདེའོ། །བརྒྱ་སྟོང་ནི་མང་པོའི་མཚོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་ལམ་ལ་

སར་འཇོག་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལ་སར་མི་འཇོག་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞེས་སོགས་ལ། ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བཞུགས་པ་བཞི་དང་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སའམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་དུའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་སྐབས་བཅུར་ཕྱེ་སྟེ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ལ་འབྱེད་དགོས་པས་མི་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། དང་པོར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནག་ཚོར་མེད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་ཀྱང་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དམན་པའི་ས་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོས། ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་སྙེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་ (༨ན) སྟེ་སེམས་དེ་ཐོབ་ཅེས་པས་ནི༐ དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དུ་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་རབ་དགའ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་དཔའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྒྲ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་སེམས་དེ་སྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་མིང་འཐོབ་ཅེས་པའོ༐ ༐

གཉིས་པ་ནི། ནག་ཚོས། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ནི་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་དོན་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཚུལ་དེ་ཡང་སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ལ་བཤད་དེ། དེའང་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་ལས་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའི་དེ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མིང་གིས་སླུའོ་ཞེས་འཆད་དེ། འདི་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་མིང་ཐོབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མིང་གིས་སླུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ༑ བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གང་གིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཕུང་སོགས་མཉམ་བཞག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་༑ ཡོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལ་ཕུང་སོགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྣང་ངོར་རྙེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་ (༨བ) སོ་སྐྱེས་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་ལ། འཕགས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པས་སོ་སྐྱེས་ཤེས་ཚུལ་ལས་འཕགས་པས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་སྟེ་སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སྐྱེས་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་མ་རྙེད་པར་བདེན་སྟོང་ལ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་བློས་གསར་དུ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྲུབས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་བདེན་པར་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་བདེན་སྟོང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ནི་

བྱང་ཆུབ་བདེན་གྲུབ་བརྙེས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་གཟིགས་ཞེས་པའོ། །ནག་ཆོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་སྟོང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཞིང་ཟད་པ་དང་རྟོགས་པས་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་སྟོང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྟོགས་པ་ལ་བསྒྱུར་ཏེ། སོ་སྐྱེས་མཐོང་བ་ལྟར་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་སྟོང་རྙེད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་རྙེད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞེས་བོས་ནས། སེམས་སྐྱེད་པ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། གང་དུ་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་ (༡༠ན) བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡུལ་ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས

སྐྱེ་བར་མངོན་པར་ཞེན། སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན། ཡུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་ཡང་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོ་སྐྱེས་རྙེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོར། བརྗོད་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། ཆོས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མིང་གིས་སླུ་ཚུལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མིང་གིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་མེད་དོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། དེ་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། འདི་ལྟར་ངག་གི་ལས་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །(༡༠བ) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོར། འདི་ལྟར་དག་གི་ལས་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་བདེན་མེད་ལ་སེམས་ཚུལ་ནི་བདེན་སྣང་དང་བཅས་པའི་བློ་ནས་སེམས་ན་སོ་སྐྱེས་སེམས་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བས་བདེན་སྣང་དང་བྲལ་བའི་བློ་ནས་སེམས་ན་སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མིན་ན་འཕགས་པ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་འཕགས་པའི་མིང་གིས་སླུའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མིང་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་༏ ཡོན་ཏན་གོང་མ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལམ་དམན་པ་ལས་འདས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་མི་སྲིད་པ་དང་༏ རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པས་དེས་སྐྱེད་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཏེ་དེ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལམ་གཞན་དུའང་

འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་དཀའ་བར་བྱུང་བས་དཔྱད་དོ། །ངེས་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་ཡང་ན་མོས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་པས་མོས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐོབ་ཅེས་བྱའི་ངེས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིར་ཀང་པ་བར་པ་གཉིས་ སླ་བས་འགྲེལ་པ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་དུ (༡༡ན) ཞུགས་པ་ལ་མ་སྦྱར་ན་བརྒྱད་པ་མི་འགྲིག་གོ །ཡང་ན་ངེས་པ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། ནག་ཚོར། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་དཔེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། གང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྔ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཞེས་པ། ས་བཅུ་པའི་མདོར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་

སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་བས་སོ༔ ༔མདོ་རྒྱན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་མོད། འདིར་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོ་དྲང་བ་དང་། མདོ་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དང་། མདོའི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམན་པར་ཐལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤོང་གཉེན་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྤོང་གཉེན་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ (༡༡བ) དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་སྟོང་མ་རྟོགས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རིམ་པ་ནས་འཁོར་བའི་ཚུལ་ལོ༔ ༔

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་སྟེ་གྲོལ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ

དང་༑ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་༑ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྐབས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་ཚོར་བ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་བདེ་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་ལ། དེའང་གྲོགས་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེའང་ཡུལ་དུས་གསུམ་པ་གང་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འདིའི་གོང་དུ་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་འཛིན་པ་གཏོང་ལ། དེ་ད་ལྟ་བ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱུ་བདེན་པ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འབྱུང་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་དབང་དོན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས།

འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་སོ་སོ་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་།

ཚོགས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་(༡༢ན)ནི། དབང་དོན་འདི་དག་བདེན་པར་མེད་དེ༏ རང་རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བཞི་ལྟོས་མེད་དགག་པ་དང་། ལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ལྟོས་མེད་སོ་སོར་གྲུབ་པ་དེས་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མེ་དེ་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་སྟེ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་ཆུ་རླུང་གསུམ་ལའང་ལྟོས་པ་ཡོད་དེ་སྦྱར་ཏེ་དགག་གོ །འབྱུང་རྣམས་ཞེས་པ་མིང་ཚིག་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ནམ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར། ཞེས་དང་༏ ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ལྟོས་ན། འདུས་ན་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ་གོང་འོག་བསྒྱུར་ན་བདེའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་ཅིག་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། འབྱུང་བ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་དཔྱད་ནས་དགག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། བཤད་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞི་ལྟོས་མེད་དང་ལྟོས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་ཚོགས་པ་བདེན་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པས་དེས་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་དབང་དོན་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཡང་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ལུས་བདེ་བདེན་པར་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ༏ ༏འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཕུང་པོ་བཞི་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྱུང་བ་བདེན་པར་མེད་པས་གཟུགས་ཕུང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་མན་

སྔར་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་འབྱུང་རྣམས་ཞེས་སྦྱར་ནས། འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་འདོད་ནའང་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་འདུས་རྒྱུའི་འབྱུང་གཞི་སོ་སོར་དང་གཅིག་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མེད་པས་འབྱུང་བཞི་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་རྐང་པ་གཉིས་དང་འདུས་པ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་འདུས་རྒྱུ་མེད་པས་འདུས་པ་མེད། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དོན་མི་འབྱུང་། དེ་མ་བྱུང་བས་དེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱི་མེད་ན་བྱེ་བྲག་ལུས་བདེ་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཡིད་བདེ་འགོག (༡༢བ) པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་སྲིད་པ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་སྲིད་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །མདོར་ན་ཡུལ་བདེ་སྡུག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྤོང་ལ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་འདོད་སྲིད་དང་། འཇིགས་སྲིད་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས།

མདོ་དྲང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་འགྲེལ་བཤད་ན་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར༑ ༑ཅེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ཞིང༑ འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པས་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་བསྒོམས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ཞེས་གསུངས་དགོས་པས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་རིང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་(༧༣ན)ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས་འདིའི་དོན་ཞིབ་པར་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དངོས་དང་།

འཕྲོས་དོན་སྦྱིན་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལས་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་༔ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ རྟེན་གཉིས་ཀའི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ལས་གཞན་གྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་པའོ།། འདི་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྔ་འགྲེལ༔ རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་

སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། (༡༣བ) ཐམས་ཅད་བྱིན་པས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ན་ལུས་བཅད་པ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགྱུར་རྙིང་དུ་ལས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་འདི་སྐད་སྨྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོའི་ཤེས་བྱེད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྔ་འགྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་བས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་བས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱིའི་སྒྲ་བཤད་ན་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དང་ངོགས་ཏེ། དེའང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐད་དོད་ལ་ཚིག་ཕྱི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཧྣ་ན་པ་རམ་ཨི་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་རམ་གྱི་ཀླད་ཀོར་མ་ཞེས་པའི་སྒྲོག་དེ་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས

གོང་དུ་ཕྱེ་ན་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་གྲལ་དུ་བཙུག་པ་ན། པ་ར་མར་འདོད་པ་ནི། འོག་ཏུ་དབྱངས་ཡིག་བཙུ་གཉིས་མཐོང་ན་མར་ཞེས་བཤད་པས་ཀླད་ཀོར་ཀློག་ནའང་མར་ཀློག འབེབས་ནའང་མར་འབེབས་ཞེས་པས་འོག་ཏུ་ཨི་མཐོང་བས་མར་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཨོཾ་ཧཱུྃ་ལ་སོགས་ས་བོན་རྣམས། ཕལ་ཆེར་ཀླད་ཀོར་འབྲེལ་མི་བྱ། ཞེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་ཀླད་ཀོར་མི་འབྲེལ་ཞིང་། ངར་ཀློག་པའང་ཡོད་མོད། འདིར་ནི་པ་རམ་ཨི་ཏ་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་གསལ་བྱེད་སྲོག་མེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབྱངས་ཡིག་གང་ཡོད་ཀྱང་གོང་མའི་སྲོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྒྲ་ (༡༨ན) སྤྱིའི་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཨི་དེ་མ་ལ་བྱིན་པས་མི་ཞེས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་པ་ར་མི་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྲ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པས་སྒྲ་མི་ཤེས་ཏེ། པ་རཾ་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། པ་ར་ཨི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་རའི་སྲོག་ཕྱུང་བས་ཨར་འགྱུར་ལ། དེའང་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་འགྱུར་ལ། དེའང་རིམ་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། པ་ར་ཨ་ཨི་ཏ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ཕྱི་པའི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ལས་ཨིའི་གོང་གི་ཨ་ནི་ཨེར་འགྱུར་ལ་ཨི་མི་མངོན་པར་བྱ་ཞེས་པས་ཨ་གཉིས་དྲིལ་བས་ཨེར་འགྱུར་ལ་ཨེ་དེ་ར་ལ་བཙུག་པས་རེ་བཞིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་རེ་ཏ་ཞེས་ལས་ཚིག་མི་འཕྲོས་པ་ཡིན་གྱི། རཾ་གྱི་ཀླད་ཀོར་ནི་མཚམས་མ་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཀླད་ཀོར་དང་། མཚམས་སྦྱར་བས་མ་ཞེས་གྲལ་གཉིས་ཀར་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་བྱ་ཀ་ར་ཎའི་ཁུངས་སྟོན་ཏེ། ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ཨི་ཏའོ། །མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རམ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་མ་དེ་མི་མངོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའོ།།

གཟུགས་སུ་འགྱུར་བའམ་ཞེས་པ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་བས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་རྣམ་
དབྱེ་གཉིས་པ་རཾ་དང་དུ་ཞེས་ལས་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ།།
པྲེ་ཤོ་ཏྲ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་སྐྱེམ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ།
པྲེཤོ་སྐྱེམ། ཨུ་ཏྲ་ར་ལྷོ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་ཀླད་ཀོར་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་
ལྷོ་སྐྱེམ་པ་ཡིན་པས་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གོང་མ་ཏྲ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལ་མཚམས་
སྦྱོར་བྱར་མེད་ལ། འོག་མ་པ་རི་མི་ཨེ་ཏི་ཞེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་པས་མའི་
མཐའ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ་ཨི་ཞུགས་ཞེས་པའོ། །ཡོ་ཙྪ་བ་མདོ་སྡེ་འབར་རོ། །བྱ་
ཞིང་པ་ན་རེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་རཾ་གྱི་ཀླད་ཀོར་གྱི་མ་དེ་དུ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་
པ་ཡིན་གསུང་ཞིང་། པྲེ་ཤོ་ཏྲ་ར་ལ་ཁྱད་ཀྱི་དེ་ལྷོ་སྐྱེམ་ཡིན་པས་མ་འབྲེལ་བ་
དང་། བྱ་ཀ་ར་ཎའི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ངེད་
རང་གི་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཕྱི་པས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ་མིན། པ་རེ་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པ་མིན། ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། ཕ་ནི་ར། ཚིག་ཕྱི་
མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཚིག་མ་དེ་མི་མངོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་
བྱས་པས་མ་དང་དུ་ཞེས་ (༡༨བ) པའི་ལས་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་སྒྲའི་རང་
བཞིན་གྱི་གཟུགས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་ལུང་འགལ་དང་།
ཁྱད་ཀྱི་དེ་ལྷོ་སྐྱེམ་ཙམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རཾ་ཞེས་
མའི་མཐའ་ཅན་འཐད་ཅེས་པའོ། །ལས་ཚིག་གི་མ་དང་དུ་ནི་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་དོ་
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་དུ་དང་མཐུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་པྲེ་ཤོ་ལ་ནང་
པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་འགོག་པ་ལ་མི་ཕན་ནོ། །
ཛ་ཡ་ཨཱནནྡའི་ལུགས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཕ་རོལ་ལ་པ་རཱ་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་

ཏ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཚིག་གཉིས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་པ་ཏྣ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨཾ་བྱིན། ཨི་ཏའི་རྗེས་སུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཚིགས་སུ་བྱིན་ཏེ། པ་ཏྣམ་ཨི་ཏ་པ་ར་ཨི་ཏྣ་ཞེས་ཚིག་བསྡུ་བར་བྱས་ན་ཨཾ་དང་སུ་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་འདིར་ཕྱིས་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྒྱ་བའི་ཚིག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ༔ ༔མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་མོ་དེ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་པ་ཏྣ་མི་ཏ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཕྲེ་ཤོ་ཏྲ་ར་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་པ་ཏྣ་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། པ་ཏྣམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཨམ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་མ་བཞག་པ་ལ་ཨི་བྱིན་པས་མི་ཏར་སོང་ཞེས་པའོ༔ ༔དང་པོའི་ཚིགས་སུ་ནི་མ་དག་པ་འདྲ་བས་མི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །བོད་ཁ་ཅིག་གིས་མུན་སྤྲུལ་གྱི་བཤད་པ་བྱས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་པ་ར་ཨམ་ཨི་ཏ་ལ་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་ཚིགས་བསྡུ་བྱས་ན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡི་གེ་མ་དག་གམ་སྙམ་མོ། །ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་ཞེས་པ་དང་ཨམ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་མ་བཞག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྡུད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་སུ་འགལ་བར་འདུག་གོའམ་ཞེས་གདམ་ང་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཨ་མ་ཕྱིས་ན་མ་དང་ཨི་ཕྲད་པའི་མི་ཏ་ཞེས་པ་དགའོ། །ཨ་མ་ནི་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེར་བྱས། སྐེར་ལུགས་ར་ལ་ཀླད་ཀོར་དུ་བྱིན་ནས་སྔར་ལྟར་བཤད་ན་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །ཕྲེ་ཤོ་ཏྲ་ར་ཞེས་པའི་ནང་ན་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འདི་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །སུ་མིན། སི་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས (༡༥ན) སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ནག

ཚོར༔ རྐྱེན་ཕྱིས་ནས་ཚིག་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་ཕྱི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐད་དོད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་གོར་མི་ཆག་གོ ༔བོད་སྐད་མས་འོན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་པོ་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཨི་ཏ་ཞེས་མོ་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཤེས་རབ་མོ་རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཐད་ཀྱང་། སྦྱིན་སོགས་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་མོ་རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཨི་ཏ་ཞེས་མོ་རྟགས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུ་འདྲ་བས་མོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་ཞེས་གསུང་མོད། སྙིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་སོགས་འདི་དག་ཕ་རོལ་དེར་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཐད་སྙམ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ༔ ༔ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་བཟུང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་དེར་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ནག་ཚོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིན་པ་འདི་ཡང་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་སྟེ་མི་སྣང་བའི་བློ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ (༡༥བ) ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གསུམ་དུ་དམིགས་པ་སྟེ་སྣང་བའི་བློ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཇིག་རྟེན་ནི་རྟོག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་གྱི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གོ །འདི་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་བློ་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །འདི་དག་ཏུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བྱེད་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས། སློབ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ༔ ༔

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གསུམ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འགྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

༡༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ།

ཀ་རི་ཀ་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་བར། ཁ་ཅིག་ཙམ་མིན་ཁ་ཐོན་བྱས་པ་ལ༔ །ག་ནས་བརྟགས་ཀྱང་ཞེས་པ་ག་ལ་མངའ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པས་འཆད་པོ་གཞན་དག་ལ། །ག་ཞད་ཙམ་གྱི་སྨྲ་བའང་མི་རྩོམ་ཞིང་། ཁ་ཞེ་ཀུན་ཏུ་འཛམ་དབྱངས་བསྟགས་པ་ཡི། །ཀ་རི་ཀ་ཡིས་དུས་འདའ་དེ་ལ་འདུད། །

གཉིས་པ་རྫེན་པ་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། རྫེན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །（༡༨ན）དང་པོ་ལ་རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཞེས་སོགས་སྨྲ་རོ། །འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་

ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དོན་ས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅས་རང་གི་ལྟུང་བས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྡོམ་པའི་མཚན་མས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནང་གི་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྟེན་མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་༑ ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ནག་ཆོར། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་མེད་ན་མ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བདེའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སྐད་དོད་ལ་ཤཱི་ལ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏེ། བསིལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས

འགྲོད་པའི་མི་ཞི་བས་བསིལ་བའི་ཕྱིར་རམ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལ། ཨ་བ་དྷན་ཅེས་པ་ལེན་པའམ་འཛིན་པའམ་རེག་པ་ལ་བྱེད་པས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའམ། དམ་པས་ལེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཚུལ་ (༡༨བ) ལམ་རིགས་པའི་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མ་དག་གསུང་ངོ་། །འདིར་ནི་ཤཱི་ལ་ཞེས་པ་ལ། ཤཱི་ཏ་བསིལ་བ་དང༌། ། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ནས་བཤད་དོ། །ནག་ཚོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དགེ་ཞེས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྤོང་བདུན་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པའི་དགེ་བཅུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ནས་ས་འདིར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚམས་ཐམས་ཅད་ལས་འདོར་ལེན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ས་འདིར་འཆད་ཚུལ་སད་རྨི་གང་དུའང་མི་འབྱུང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །འདི་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབྱིག་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གནོད་པའི་རྒྱུ་མེད། འཛེམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོར། གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བུད་མེད་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་། རིགས་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞེས་དང་། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས

སྤྱོད་པའམ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་པ་དང་ཞེས་པར། སྐད་དོད་ལ་པོ་ཏི་ཞེས་པ་གང་བའམ་རྒྱས་པ་སྟེ་ཁྱབ་པའོ༑ ༑ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དགེ་མཚན་ནི་ཏིལ་མར་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། བཀྲ་ཤིས་ནི་ཆོས་བརྟགས་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས༑ ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་བདེ་འགྲོ་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་ངན་འགྲོར (༡༧ན) སློན་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་འདྲེན་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་༑ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

༤༣ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ།

ཅི་ཡང་མ་བསླབ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་། །ཚེ་ཐབས་སྒྲུབ་ཅིང་ཆེ་ཁྱེར་བྱེད་པ་ལ། །ཇི་སྙམ་མི་སེམས་ཇི་བཞིན་མི་སྤྱོད་པས། །ཉེ་བར་ཉེ་ཞོར་འཇུག་འདི་མཐོང་བས་སྐྱོ། །ཉི་མས་ཉེ་འོད་སྒྲོ་བཞིན་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཅར་གསལ་བ་ཁྱོད། །ཚེ་རྒྱུས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་རིགས་ཏེ། །ཅི་སླད་ཅེ་ན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཉིད་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་༑ ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། ཟངས་ཀྱི་མདོག་དང་ཉི་མ་དང་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༑ ༑

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕུལ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་༑ ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིའི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་།

ཞར་བྱུང་བཟོད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། (༡༧བ) ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོར། གང་ཡང་གཞན་དག་དུས་གསུམ་དུ་མི་མཐུན་པར་སེམས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྡང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གནས་མ་ཡིན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དང་པོ་ལ་གཉིས༔ བཟོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསམས་ཏེ་བླང་དོར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ བཟོད་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ་བཟོད་པ་བླང་བྱར་བསྟན་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་གཉིས། ཁྲོ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་དང་ཕན་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ གནོད་བྱེད་དང་དགྲ་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕན་བྱེད་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

འདི་སྤྱིར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་བདེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་༔ (༡༤བ) དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་སླ་བའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་གང་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ༔ ༔

གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། ཉེ་

མ་དང་འདྲ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ཉི་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་དོགས་སྤང་ངོ་། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཏ་ལ་ལ་སོགས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་དོན། །ཐ་དད་མ་འདྲེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་མགོན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བོར་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །ན་མོའི་གནས་ནི་ཁྱོད་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ན་ཚ་རྣེད་བཀུར་ཡོད་ནི་རབ་འབར་ནས། །ད་ལྟ་མི་སློབ་དེ་རྗེས་ཀུན་མཁྱེན་རེ། །ཐ་པའི་རྒྱུད་འདིར་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བར་འདོད། །ཏ་ལའི་འབྲས་བུར་མུ་ཏོ་ལ་བཞིན་ནོ། །

༣༩ སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ སའི་ཡོན་ཏན་དང་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སའི་ཡོན་ཏན་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚོགས་ (༡༢བ)གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ བྱང་ཕྱོགས་བསྒོམས་པའི་འོད་འཕྲོ་ལས་འོད་འཕྲོར་བཞག་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །

པ་ར་མ་ཡི་མགོན་པོ་སྲིད་ཞི་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐར་པའི་ཕོ་བྲང་གི ༔ཁ་གམ་རྩེ་ནས་བདག་ཅག་ལྷ་བུ་ཡི། །མ་དག་འགྲོ་ལ་མུ་མེད་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས༔ ༔མུ་མེད་ཕྲག་དོག་མི་ལྕེས་རྒྱུས་ཚིག་ཅིང་། །བ་གླང་ལྷ་བུ་མུན་པའི་རིགས་ཀྱི་བློས། །ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཕ་མཐའ་རྟོགས། །ཕྱུ་རྒྱ་དྲུངས་ནས་གཅོད་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

༣༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་དང་༔ ཁྱད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར།

རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བསམ་གཏན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་༑ བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་འདུ་རྒྱུའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ ཐར་འདོད་ལ་བླང་དོར་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་། བླང་དོར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ བདེན་པའི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདུ་རྒྱུའི་བདེན་པའི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་མདོ་ལས་བསྟན་པའོ། (༡༩ན) འདི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་ལྔ་པ་བས་བདེན་བཞི་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བཅུ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཅི་ཏར་བོ་ཧི་ཅི་ཏ་མ་ཐོབ་པར། །ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཆ་ཆེད་མི་འགྱུར་ཞིང་།། ཛ་ཡ་དང་མཚུངས་ཛ་ཡའི་སྲས་ཀྱི་མཆོག །ཕ་གི་ཤྭ་རས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོངས། ། ཕ་ལྷའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་ལ་བརྐམ་པ་ཅན། །ཛ་རང་ཛ་ཡ་ལྷ་བུའི་མགོན་ལ་བྱེད། །ཚེ

འདིའི་རྙེད་བཀུར་མཐོང་ཚེ་ལྷེབ་ནུས་པ། །ཨོཾ་ཏ་ཙུཾ་པེས་བརྗོད་ནམ་མེད་པ་གང༑ ༑

༣༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། བཤད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དྲུག་པ་བས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་དབང་དུ་བཤད་པར་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་ཞུགས་ནས་བཤད་པར་མི་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་རྟོགས་པར

བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དོན་ (༩བ) རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་པ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་བསྟན་པའོ; ;འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འགྱུར་སྙིང་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དངོས་སུ་དྲངས་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ། བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་གདགས་པའི། །དགེ་སློང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་ནས། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱར་འཚོ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། །རྨ་བྱ་ཞེས་བྱའི་རིགས་པ་བསྒྲུབས། །ཁམས་དོན་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། །དངོས་མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག །ལུས་དེ་བོར་བར་གྱུར་ནས་ནི། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ངེས་པར་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་བསམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །ལྟ་བ་ངན་པའི་གནས་མིན་གྱི། །ང་ཡི་སོ་སོ་རང་རིག་གི །ཐེག་འདི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན; ;བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །འདི་ནི་སུ་ཞིག་འཛིན་འགྱུར་གསུངས། །མ་འོངས་པར་ནི་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཚུལ་འདི་གང་གིས་འཛིན་འགྱུར་བ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཉན་པར་གྱིས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཞེས་སོགས་སྨྲར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་ལྡན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་

པར་ཕྱེ་ནས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྟོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཡི་རྟགས་ལས་སྟོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྟོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པས་བཤད་དགོས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྟོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེས་ན་སྟོད་ལྡན་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆེད་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་ (༡༠ན) གཉིས། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་སློབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལམ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །ཡང་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་སྤྱོད་རྒྱུན་རིང་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་སློབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྟོན་བྱེད་དང་མཇལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གསར་དུ

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ལམ་དེ་གེགས་མེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ལམ་དེ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ལམ་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ གཉིས། ལུང་ དགོད། ལུང་ དོན་ རིགས་ པས་ སྒྲུབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ནི། ཊཱིཀྐཱར། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ངོས་འཛིན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བྱུང་ས་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལུགས་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་ པར་ འབྱུང་ བས་ འདིར་ གཞན་ དུ་ བཤད་ དོ། །ཞེས་ གསུངས་ ལ། མདོ་འགྲེལ་ དུ་ ནི་ མདོའི་ ས་ དྲུག་ པའི་ སྐབས་ འདིར་ ཀུན་ བྱང་ གི་ ཆོས་ ལ་ མཐོན་ པར་ ཞེས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་མཉམ་ཉིད་བཅུ་སྟོན་ཏེ། མདོའི་འགྲེལ་དུ། དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ (༢༠བ) རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ མཚམས་ ཐ་ དད་ པའི་ གཉེན་ པོར་ རྣམ་ པ་ དགུར་ ཐ་ དད་ དེ། མཚན་མ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ༑ ༑སྐད་ ཅིག་ གཅིག་ ནས་ གཅིག་ ཏུ་ འབྱུང་ བའི་ མཚན་ མ་ ནི། གང་ གི་ ཕྱིར་

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར༑ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་རྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དར་བ་དང་རྒུད་པའི་མཚན་མ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ༑ ༑ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དགག་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་སའི་མཉམ་ཉིད་བཅུ་ལ་བཤད་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་དང་། (༢༡ན) གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། དགག་གཞི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྤྱིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་སྣང་དོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་འདི་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ལ་ལར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །དོན་ནི། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ཀུན་བཏགས་མེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མེད་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །འདི་དག་གི་མཚན་མ་དང་སྤྲོས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཉིད་ལ་བྱེད་དོ། ། གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་མཉམ་ཉིད་ལ་གཉིས། ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ལུས་འདོར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་འདོར་ལེན་ལ་སྣང་དོར་མེད་པའི་

མཉམ་ཉིད་དང་།   བྱེ་པ་པོ་གང་ཟག་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི་ལུས་འདོར་ལེན་མི་བྱེད་པར་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་སོགས་ཀྱི་
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །
ཡང་ན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཊཱིཀྐཱ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ།   སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ།   སྐྱེ་བའི་（
༢༡བ）སྔོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་བླང་དོར་གྱི་སྔོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཅེས
སྦྱར་རོ། །བྱང་སར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བརྗོད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྣང་བ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་ཉིད་
མ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
རང་དང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པས། གཟོད་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་༑ ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་༑ བླང་བ་དང་དོར་བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་༑ དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཤེས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་མ་དང་སྨྲུལ་བ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་
ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། མཉམ་ཉིད་འཆད་པ་
ལ་གཉིས། ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ༏ ༏དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣང་མཁན་བློའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྣང་མཁན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་དག་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། དག་པ་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་དང་༏ དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་སྟེ་ཀུན་རྟོག་ལོག་སྣང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ལ་ཀུན་བཏགས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མ་དག་གཞན་དབང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས (༡༡ན) མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདག་ཉིད་ལས་མ་སྐྱེས་དེར་རྒྱུ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲར་རང་གཞན་གཉིས་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མཉམ་ཅེས་སོ། གཉིས་པ་དག་པ་གཞན་དབང་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་དག་པ་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་སྤྲོས

པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་བླང་དོར་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཡུལ་སྣང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བླང་བ་དང་དོར་བྱའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་༔ ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེས་དབེན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། བླང་དོར་མེད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མདོ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཆིས་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱིས་དབེན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་དང་། རྫོག་མེད་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་མི་སྣང་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་ཡང་སྒྱུ་མ་སོགས་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་ལ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད། ཅེས་པའོ༔ ༔བྱང་སར་དབེན་པར་མཉམ་པ་བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། མདོ་འགྲེལ་དང་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་མདོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་(༡༡བ

) པ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རྩོ་ཞིང་ཞེས་པ་མྱུར་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱིགས་པ་སླ་བ་ལ་སྦྱར་ལ༑ མདོ་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་རྩོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་ཆ་ཕྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྔ་མ་གཉིས་ནི་རགས་པ་དང་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྩོ་བ་ནི་གསལ་བ་ལ་སྦྱར་བ་འདྲ་སྟེ། མྱུན་པ་ཕྲ་མོ་སེལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་མདོ་དང་མདོ་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱེ་དོར་བྱེད༑ མཐུན་པར་བྱེད། དེ་མི་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་དང་༑ མཉམ་ཉིད་དུ་མོས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བློ་ཡི་འཛིན་སྟངས་དང་། ཡོག་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ཕྲ་རགས་ཡོད་ན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མཉམ་ཉིད་དུ་འདྲ་བས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ལྟར་སྦྱར་ནའང་རུང་བ་འདྲའོ། །ཊཱི་ཀཱའི་གཞན་སླ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་མ་འོངས་པ་དང་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་འདས་ད་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་ལ། དབེན་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པའོ། །

ཆ༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལས།

གཉིས་པ་ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་༑ སྐྱེ་བ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ༑ ༑(༡༣ན)འདི་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་དང་། དགག་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འགྲུར་རྐྱེང་དུ་དེ་ལ་འདིར། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ཞིང་། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་នི་ཞེས་སོགས་འདྲེའོ།།

ཚིག་གསལ་འགྱུར་སྙིང་དུ། ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེས་འགའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་སྙིང་བདེ་བས་དོན་ནི༏ སྐྱེ་བ་དུས་ནམ་ཡང་རེས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་གཞིར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་དེ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རེ་རེ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དགག་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་ལ་བཤད་གཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱས་འདུག་ཅིང་། འདིའི་འགྱུར་སྙིང་ལྟར་ན་ཡང་བཤད་གཞི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་། སྦྱོར་ཚུལ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སུ་ཞིག་ཅེ་ན། དངོས་པོ་གང་དག་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཅེ་ན༏ ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་འགར་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ། ནམ་ཡང་དང་༏ གང་ཡང་ཞེས་པ་དངོས་དང་དོགས་དཔྱོད་ཡིན་པས་མི་ནློས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་གསར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱང་། འགྱུར་སྙིང་དུ་འདིར་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་གྱི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དགག་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་འཆད་པ་ཡིན་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྦྱར་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་

གྱི༑ དེ་ལས་ (༡༣བ) གཞན་དུ་ན་དགག་སྒྲ་སོ་སོའི་དོན་མེད་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ན། དེ་བཞི་བཀག་ཀྱང་བདེན་སྐྱེ་མི་ཁེགས་པས་སྐྱེ་མེད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན། མ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་གྱི་བྱུང་བའམ། མ་བྱུང་ཡང་དེ་འདྲའི་དོགས་གཅོད་ཡིན་ནོ།། འདིའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་འཆད་ཅེས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱང་ས་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་མདོ་འགྲེལ་ལྟར་བདེའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་༑ དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ལ། གཅིག་ན་མྱུ་གུ་རང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གྲངས་ཅན་ནི་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་མྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱིའམ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་པའི་རྣལ་

འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པས་བདག་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་དུ་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་གཞན་གྱིས་འདོད་གཞུང་གིས་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལོག་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། (༡༩ན) ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་པ་དེས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་འདི་ནི་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། སླར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བ་སྟོན་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་འོག་མ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་།

དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བ་དང་༑ ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་འགལ་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པ་འགལ་བ་དང་། དབྱིབས་སོགས་འགལ་ན་རྫས་གཅིག་པ་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ༑ ༑གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །འདིར་ཉེས་པར་ཐལ་བར་གྱུར་པ་སོགས་སུ་སྣང་བར་འདོད་པ་འདི། ཞེས་འབྱུང་བས་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྣང་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བས་ནི་ས་སྨུག་གཞན་མིན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་མ་སྨྲས་ཞེས་སོགས་བཤད་པའོ། །དེ་ཉིད་དཔལ་བའི་རྟེན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་（༢༩བ）བསྒྱུར་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་གཞན་དུ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དགག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་མཐོང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།། འདི་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་

པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ
དང་༑ གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །ཞེས་སམ་ཡང་ན།
དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་
རྙེད་དོན་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང
སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་
འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དགག་པ་དང་།
འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་བསྟན
པ་དང་། གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ
གཉིས༑ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་སྟོབས་ལྡན་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ
དང༑ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གཏན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །ཡང་ན།
སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ
བར་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །
འདི་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་སོ་སོར་ངེས་ཚུལ་དགོད་པ་དང་། དེ
དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དམ་བཅའ

ཅམ་དུ་ཟད་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །(༢༥ན) གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་རྐྱང་དུ་སྨྲང་མདའི་མཐའ་དག་མཐོ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། སྨྲང་མདའི་དཔེས་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ཆོས་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཆོས་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྐྱང་དུ། ཆོས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱ་བ་དུས་མི་གཅིག་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྨྲང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་སྨྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་ན་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོར་མཐོ་དམན་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་ས་སྨུག

སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ༑ འདིར་ཡང་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། འགྲུར་སྙིང་དུའང༑ འདི་ཉིད་སྣང་མདའི་དཔེས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གང་ལ་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྣང་མདའ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་བཀོད་དོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་འགྲུར་སྙིང་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་ངག་གི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ངག་གི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་（༡༥བ）འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་དུས་དགག་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར་དུ། དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་འགྲུར་སྙིང་དུ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཞེས་དང་སྦྲ་བདེ་ཞིང་། འགྲེལ་པར། ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མི་རིགས་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཟིན་ཅེས་ཁ་འཕངས་པས་དུས་ལ་དཔྱད་དེ༑ རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའམ། ཞེས་དཔྱད་ནས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐ་སྙད་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་བཀོད་ཀྱང་ཅི་ཙམ་བཀོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་འདུག་པས་རིགས་པ་མི་འགོད་ཅེས་ཏེ། སྙིང་ཚིག་སྟེ་རིགས་པ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་འགྲུར་སྙིང་དུ། རིགས་པ་ཉེ་བར་མ་བཀོད་པ་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་སྨྲས་པས་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རིགས་པ་སྨྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར

ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲིབ་པ་སྨྲུབ་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་སྙིང་དུ། རྩ་བར་འཇིག་རྟེན་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་གནས་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་གནས་པས་སློབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ནམ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སློབས་ཆེ་བའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་འགོད་མི་དགོས་པས་རིགས་པ་མ་བཀོད་པར་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་བློ་མ་འབྲུལ་བས་སྙིང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་བློས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་འབྲུལ་ (༢༧ན) བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ས་སྨྱུག་དང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བློ་མ་འབྲུལ་བའི་སྙིང་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སློབ་པ་མན་ཆད་ལ་བློ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྙིང་དོན་ནི་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བློའི་སྙེད་དོན་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀའི་ངོ་དང་། གཏི་མུག་སྤྲངས་པའི་བློའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཞེན་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི་འགྱུར་སྙིང་དུ། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐོས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་པའི་དུད་མོ་ལ་ཉེ་བར་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བསྟན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་མྱ་ངན་ལས་ལྡོག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་གང་ལ་འབབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ (༢༨བ) མ་གནོད་

པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་ནས་ལན་བཤད་པ་དང་། བདེན་སྐྱེ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ལན་བཤད་པའོ། །

དངཔོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་༔ དཔེ་དོན་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་༔ དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དང་དམ་བཅའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་སྣེང་དུ། འདི་ལ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་མི་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། བཤད་ཟིན་དེ་ཉིད་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཛིན་བྱེད་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་།

བཟུང་བྱ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དངཔོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡང་ལོག་ཏུ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་༑ དེ་གཉིས་ཡང་ལོག་ལྟོས་ནས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་དང་༑ དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་ཡང་དག་པར་བཞག་གི སྦྱོར་ནི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་ལོག་པ་སྟེ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལེགས་འགྱུར (༡༧ན) ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་དང་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ༑ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་ཡང་ལོག་ཏུ་འཇོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་༑ ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་ན་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁྲུལ་བར་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་སྙིང་དུ། བྲག་ཕུག་གི་ནང་དུ་ཀུ་ཅོ་འདོན་པའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། འགྱུར་སྙིང་དུ། དེ་དག་གིས་ནི་དབངཔོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྨིག་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཚུལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་སྙིང་དུ། ཡིད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཞེས་དང་། ལྷར་སྣང་བ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྨི་ལམ་ལ

སོགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཞེས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་གྱི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིད་འཁྲུལ་རྒྱུར་འཆད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་རྐྱང་དུ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་དེ་ཉིད་རྟོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི;། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་ནས། ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཡང་ལོག་གི་དོན་དེ་ཉིད་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་དཔེར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུའི་ཧྲ་གླང་དང་ཆུ་དང་། སོགས་སྒྲས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་སོགས་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་བློ་འཁྲུལ་བས་རྟེན་ (༡༧བ) དོན་དེ་དག་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སོགས་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བ་ལས་འཕགས་པར་འདོད་ནས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ནི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྨྱུ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་ཟིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་བཏགས་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་ཞེན་དོན་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སམ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཏེ། སྒྱུ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་སྦྱར་བ་ནི་གོ་སླ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ

ལན་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་གོང་དུ་དངོས་ཀུན་ཅེས་སོགས་བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་མེད་དང་སྒྲིབ་ཅན་གཉིས་དང་དེས་རྟེན་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་གི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དེ་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། རྩོད་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་དོན་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་མེད་དང་སྒྲིབ་ཅན་གཉིས་དང་དེས་རྟེན་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ་ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོར་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། རྩོད་པའི་ལན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་དཔེ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་དཔེ་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ལན་དངོས་སྟོན་ཏེ། དཔེ་དོན་སོ་སོར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན༑ བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟེན་དོན་དེ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་མི་གནོད་ཅེས་པའོ། །རྒྱ་བར་ཚིག་དོན་སྦྱར་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པས་གནོད་བཅས་ཀྱི་བློས་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ལན་གྱི་སྐབས་

འདིར་མིག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་(༡༨ན)ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱངས་པ་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་དམིགས་ཀྱང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མེད་ཀྱི་བློའི་གཟིགས་ངོར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་རོ། །འགྲེལ་པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་ངོ་ཁས་བླངས་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དེའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འདི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་སློབ་པའི་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །ཟག་མེད་ཅེས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་པོ་ཕ་རོལ་པོ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ལྟར་རོ། །ངག་དོན་ནི། མིག་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་བཀག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར （༡༤བ） སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་གཞིའི་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་བློ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞན་སྐྱེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ། ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ཡང་དག་མཐོང་བའི་བློའི་སྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འགྲེལ་སྙིང་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་གྱི་གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བློ་གཉིས་ཀྱི་སྙེད་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་ཡན་བསྟན་པ་ཡིན་නོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རྩོད་པའི་ལན་བཏབ་ཅེས་པའོ།། གཉིས་པ་བདེན་གྲུབ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བློ་གང་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་བདེན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མི་རུང་བས་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྣང་ལུགས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་གྲུབ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་ནི། ང་བོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོར་ (༡༩ན) བསྟན་ཏེ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པའི་མདོ་ནི། ལངྐར་གཤེགས་པར། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ༔ །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོར་བསྟན་ནས་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་དགོས་པ་སྤྱངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤྱངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྣང་སའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དགོས་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བློ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པས་གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པའོ༎ ༎འགྱུར་རྙིང་དུ་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །མདོའི༎ རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཚུལ་གྱི་དོན་ནོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེས་སྣང་གཞི་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་ཏེ། བཅོས་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ནི་

སྣང་ངོར་འཁྲུལ་བ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན（༡༩བ）སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་སམ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ཞེན་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣང་གཞི་དེ་ནི་བདེན་པར་མེད་བཞིན་བདེན་པར་བཅོས་ནས་སྣང་བའི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །འགྲུར་སྙིང་དུ། གང་ལ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར། ཞེས་སྣང་བ་རྟོགས་པ་དང་སོ་སོ་རབ་ཏུ་བསྒྱུར་རོ། །མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྣང་སའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དོགས་པ་སྤྲང་བ་ནི། འོ་ན་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་མི་སྣང་ལ། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་ངོར

དེས་སྟོང་པའི་རྫུན་པར་སྣང་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྣང་ངོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་བདེན་པར་སྣང་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་སྣང་བའི་བློ་དང་སྣང་རྒྱུའི་ཆོས་ལ་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་ངོར་དེ་དང་དེར་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་རྫུན་པ་ཉིད་དུ་ (༣༠ན) སྣང་བ་སྟེ་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་ངོ་དང་ཞེན་ངོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ངོ་། །འདིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དམ་བདེན་སྟོང་དེ་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་དེའི་སྣང་ཞེན་གང་དུའང་མ་སྣང་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྔོ་སོགས་ནི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྣང་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དེའི་ཞེན་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་གཏན་མི་སྣང་ལ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ནི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་ངོར་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་གང་ཞིག གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀྱི་བརྫ་ལ་བྱུང་བའི་གང་

ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཡང་བུད་བཞིན་སོགས་སུ་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བུད་བཞིན་སོགས་སུ་རྫུན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་བུད་བཞིན་སོགས་སུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུ་མ་དག་འབྲེལ་ཚིག་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫུན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ས་མི་འོང་ངོ། སྦྱོར་ན་རང་བཞིན་དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས་ཚིག་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཅེས་པ་འདིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདིའི་མཚན་ཉིད་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཅིང་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལའང་བདེན་པར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བུད་བཞིན་སོགས་སུ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ༑ ༑བློ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རྫུན་པ་（༣༠བ）དང་ལོག་པ་དང་བློ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རྫུན་པའི་བློ་ལོག་པའི་བློ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བཞག་གོ །ཞེས་པའམ། ཡང་ན་མ་རིག་པ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་དབང་གིས་སམ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་པའོ༑ ༑གཞུང་འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཞེན་ངོ་ན་ཆོས་ཅན་སྔོ་སོགས་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གཏན་མི་སྣང་བའམ། སྣང་ན་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ནི་འཕགས་པ་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྣང་ཚུལ་འཆད་དེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ནི་གནས་ཚུལ་ལས་བཅོས་ནས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཞེན་ངོར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་སྐྱེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་རྐྱང་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ

འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ (༣༡ན) ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བཅོས་མ་དང་བྱས་པ་ཅན་འགྱུར་ཁྱད་དུ་སྣང་བས་བྱས་པ་ཅན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱས་པ་ཅན་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་བློས་བཏགས་པའི་བྱས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་ཅེས་པའི་དོན་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་བློས་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཏེ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ཞེས་པའོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བར་ཞེས་པར་སོང་བའོ། །ལེགས་སོ།; ;དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སླུ་ཞིང་འཁྲིད་པར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་ཆོས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྣང་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་པོ་དེས་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དེ་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ལོག་སྣང་དེ་འོང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་སྣང་དེ་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ལོག་སྣང་དེ་འོང་ལ། དེའང་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དང་

བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་གི་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འདའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་ཚུལ་བཤད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་འཆད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལའང་རྟོགས་ཚུལ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་ཏེ། མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྐེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་འབྱུང་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ལ་ཟེར་ན་སེམས་སེམས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བའི་ (༣༡བ) ལོག་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་གྱི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པའི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་བདེན་རྟོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བདེན་རྟོག་སྤངས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་བུམ་སོགས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ

ཀྱི་སྣང་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་དག་སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྤྱངས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཅན་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡང་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་དང་དེའི་ངོར་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་ཞེས་པའི་ནིའི་སྒྲ་ནི་ངེས་བཟུང་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གོ །ཡང་ན་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྨྲར་ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོར་ནི་དོན་དམ་པའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་རྟག་ཏུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ་རེས་འགའ་འོང་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནིའམ། ཡང་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རེས་འཇོག་མིན་པར་རྟག་ཏུ་འོང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །འཕགས་པ་གསུམ་པོའི་སྣང་ངོའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་བློ་དོན་དམ་པའི་ཡང་དག་པ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི་བློ་དོན་དམ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བློ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །སྣང་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི་བློ་དོན་དམ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བློ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །སྣང་བཅས་ཀྱི་གཟིགས

ངོའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་（༡༢༨）ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གཟིགས་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་ངོར་དེར་སྣང་བ་ལྟར་སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་མཉམ་དུ་འདྲ་བ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དགོས་པ་སྤྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྣང་ཚུལ་བཤད་དེ། བདེན་གྲུབ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་འཆད་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་ཀྱང་ཉན་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་རང་གིས་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་སྐྱེང་དུ། མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོས་པར་འདོད་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་པོར་བྱ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། སྟོན་པ་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ

བར་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་གམ་མངོན་སུམ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཐོས་པར་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་ཚུལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་པོར་བྱ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་སྐྱེང་དུ། གང་ཞིག་གི་སྐྱོན་མེད་མིག་གིས་དེ་ཡི་གང་གཉིད་མཐོང་། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལྟར་བདེ་བས། གང་གིས་ཞེས་པ་གང་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་འོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། གང་ཞིག་མིག་དག་པས། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་མཐོང་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་སུ(༣༢བ)སྣང་ལ། འགྱུར་སྐྱེང་དུ། དེ་བསལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྣོད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་བདར་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་རབ་རིབ་མེད་པས་འདི་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྙམ་ནས་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ། དེས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གནས་དེར་མིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་དེར་སྐྲ་ཤད་ཅེས་སོགས་བདེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་ནི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་གང་ཟག་སྐྲ་ཤད་ལ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་བཟའ་བཏུང་གི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་ཞེན་ནས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྣོད་དེ་ལ་ཕྱི་བདར་བྱེད་པ་ནི། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་དག་པ་གང་ཞིག་གིས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བརྟགས་པ་ན། གནས་དེར་ཁྲུད་གཞི་སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ཁྲུད་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་དེར་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་ངེས་སོ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།

མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་དེའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྱུར་སྙིང་གི དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན། །ཞེས་སམ། འགྱུར་གསར་དུ་དེ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་ཚུལ་དང་དེས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་བའི་ཚིག་དོན་ནི། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྣད་པའི་མཐུ་ཡིས་བསེ་རུ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ། སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་ཞེན་པ་ན། གང་ཞིག་མིག་དག་པས་གཞི་དེར་བརྟགས་པའི་ཚེ་གཞི་དེར་དེའི་བདག་ཉིད་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་ལ༏ གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ༏ ༏དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །(༣༣ན)དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་ན་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་བས་དེ་བསལ་བར་འདོད་པས་སྣོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་བདར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཅིག་སྙམ་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་

བའི་ཡུལ་ལམ་གནས་དེར་མིག་གཏད་དེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་དེར་ཁྱད་གཞི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྔོ་ངོ་བོ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་སྐྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ཞེས་སམ། འགྲུར་སྣང་དུ་སྐྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་མ་ཡིན་པའམ་མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་ཞེས་ཏེ། འགྲུར་སྣང་དུ་སྔོན་པོའམ་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་དེ་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པའི་རབ་རིབ་ཅན་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྟེ་བསྟན་བྱར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྲ་ཤད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྲ་ཤད་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་མོད་ཀྱི་སྨྲ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྲ་ཤད་དེ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པའོ། །འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་མིག་དག་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་གིས་མིག་དག་པས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། འགྲུར་སྣང་དུ། གང་ཞིག་སྐྱོན་མེད་མིག་གིས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྲུར་སྣང་བདེའོ། །སྐྲ་ཤད་དག་གི་གཞི་དེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྲ

ཤད་ཡོད་པ་དེ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འགྱུར་འདིར་དེ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་ (༣༣བ) དོན་ཏེ་འགྱུར་རྙིང་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་བདེན་པ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པས་རང་བཞིན་གང་ཞིག་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་དུ། ཕུང་པོ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་། རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་རིགས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་ཏེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་བྱ་དང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་མ་ཕྱེ་ལ། འདི་འདི་ལ་དགོས་པ་སྤྲངས་ནས་གཟིགས་རྒྱུ་དང་མ་གཟིགས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་བལྟར་

མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་བདེ་བས་གལ་ཏེ་ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་མ་གཟིགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་དང་དེ་མེད་པས་མཐོང་བའི་དགག་བྱ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ལྟ་བ་མ་སྙེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགག་བྱ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གཟིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་（༣༩ན）ནི། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྙེད་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྙེད་པ་ལྟར་མ་སྙེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་གདན་མ་སྙེད་དམ་སྙེད་ན་སྙེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན༑ དེ་ལྟར་མ་སྙེད་པ་འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་གཟིགས་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་སྤྲོས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་ཤེས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདིས་ནི་གཟིགས་ངོ་དེར་དོན་དམ

བདེན་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ལྟའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རྫུན་ཏེ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །དེས་ན་གཟིགས་ངོ་དེར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་བྱེད་གང་གིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་བྱ་ཅིས་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པའི་གཟིགས་ངོར་དེར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བདེན་པར་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བདེན་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཏེ་འདིས་ནི་གཟིགས་ངོ་དེར་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་མི་སྣང་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་ན་བདེན་པ་སྣང་དགོས་པས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་པས་རྙེད་པ་ལྟར་མ་རྙེད་ཀྱི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་རྙེད་ན་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་རྙེད་ཅེས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་པས་བསྡུས་ནས་འཆད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོར་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟིགས་ (༣༥བ) ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་རང་དངོས་གཞན་དངོས་བདེན་རྫུན་རྒྱུན་གྱི་རྟག་ཆད། ངོ་བོ་རྟག་མི་རྟག བདེ་སྡུག་སོགས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་

དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་ནོ། །དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་མ་མཐོང་བར་བཀག་པ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་དེ། ཞིབ་པར་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མི་རུང་བས་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བློ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་དང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་བསམ་པ་སྟེ་འཇལ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་དག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ། །དོན་ནི་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ༑ འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་བོ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཅིའི་ཕྱིར་གནོད་དེ་མི་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ ལམ་འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་ལམ་འཚོལ་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་ (༣༥ན) སྟེ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་སྟེ་འཇལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སྐྱེ་ལ་མི་མཚམས་པའི་སྤྱངས་རྟོགས་དགག་པ་དང་༔ སོ་སྐྱེས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཕྱིར་འབད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ སོ་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྣམས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་དང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་དགོས་ན་སྟེ་དགོས་སོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་གང་མི་ཤེས་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ༔ དཔེར་ན་ནོར་བུ་བརྟག་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི༔ མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ་སླའོ། །ཡང་ན་འགྲེལ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། འབད་

མེད་དུ་གྲོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབད་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ༔ །གཉིས་པ་དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙིང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་གང་ལ་འབབ་པའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་༔ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་ (༢༥བ) གནོད་ན། འོ་ན་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནག་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་བུམ་པ་རྫས་ཏེ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གི་ནུས་ཡུལ་བུམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བུམ་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲགས་པ་

སྟེ་གྲུབ་པའི་དོན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོར། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་མཐོང་བ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་སམ། དོན་དམ་ལ་མཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚེའམ་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གནོད་སྒྲུབ་གང་དུའང་མི་འཇུག་ཅེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་འདིར་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ༏ ༏རྫས་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། ཁས་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་འོང་ས་མེད་དེ། དེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བསྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །

ད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་པ

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་(༣༨ན)མ་འཁྲུལ་བས་རྣྲེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འཆད་པའོ། །དེ་ན་ཁོས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པས་གྲུབ་པས་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་ལ་གོང་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་བྱ་ལ། འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་ཕྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ནག་ཚོར། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་མའི་མངལ་དུ་བཙུག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཐིགས་པ་འགའ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མི་སླུ་བར་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སེམས་པར་གསལ་པོར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ཞིང་། འགྱུར་འདིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི། རང་གི་ལུས་ལས་བུ་བཏོན་ནས་མའི་ཁོང་དུ་བཙུག་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བུ་འདི་བདག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བ་རིགས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་བདག་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་བཙུག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཐིགས་པ་འགའ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལས་ཕྱིས་བུ་འདི་སུས་སྐྱེད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་དེའི་རྒྱུའི་ས་བོན་བླུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གསལ་པོར་མི་སླུ་བར་བུ་འདི་བདག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་རང་གི་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱི་བུ

མི་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་བཏབ་པའི་བུའི་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་གསལ་པོར་ངེས་སོ། ། འབྲེལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་དགོས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི་འདི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་གཞན་ལའང་འགྱུར་ཅིང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། (༣༤བ) དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རྟག་པ་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སློ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྔེ་ངེས་པར་མྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་མེན་ཡོད་པས་བ་གླང་ཤི་རྗེས་སུ་བ་གླང་གི་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པར་བཞུགས་ཏེ་འཕགས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནམ། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྲིད་རྒྱུན་བཅད་རྗེས་སུ་རང་གི་སྲིད་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཅེས་སོ། །ནག་ཚོར། བ་མེན་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ཤི་ཟིན་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ཞེས་དང་། མ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །དེས་ན་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཞིག་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་ཡོད་པ་ལྟར་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གྲུབ་འབྲུལ་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་

ནས་བཀག་པས་ས་མྱུག་གཉིས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དུ་མེད་པས་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུ་མ་ཡིན་པས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་དུས་ས་བོན་མི་འཛིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཧུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས། །ཞེས་ཇི་ལྟར་སྣར་འབྱུང་བ་དང་ ; ས་བོན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ནའང་ས་བོན་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། ས་བོན་དེ་ཉིད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ན་རྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གཞན་པའི་འབྱུང་ཚུལ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། བདེན་མོད་གཅིག་པའི་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་པ། ས་བོན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་གྱུར་ནས་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོ་ལྟར་ན། མྱུ་གུ་ནི་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་གཞན་མ་ཡིན་ནའང་། ས་བོན་དང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་སྨྲར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར (༢༧ན) ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་གཞན་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་དང་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་ཚུལ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་

འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཚིག་རྐང་དང་པོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པའི་བྱུང་ཚུལ་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའོ། །དེས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། ཚིག་རྐང་བཞི་པའོ། །འདིར་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་མྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཡང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འཆད་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་གཅིག་དང་༑ བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད༑ དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་རྣ་ཤར་དྲངས་སོ། །ནག་ཆོས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་ནི་དེ་ཉིད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་གཉིས་ཀ་སྟོང་། །འདི་དག་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྫུན། །ཅེས་པ་བདེ་བས་གཡོ་བ་དང་བྲལ་ཅེས་པ་ལ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ངེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཆོས། ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པས་ངེས་པར་འདི་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། (༣༧བ

) ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོང་དང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ༏ ༏དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་སྟེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་དང་༏ དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཞེས་པ་རྟགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཐལ་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ཞེས་སྦྱར་བ་བདེའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་བའི་རྒྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི། བློ་དེས་ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་ན་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་དང་། བློ་དེས་རྟོགས་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱས་

ཤིང་༑ རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་ (༣༤ན) གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་འདིའི་ཁྱབ་པ་མདོས་སྒྲུབ་བོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདིར་ཅི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ཅེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱོགས་སྔར་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ནི་ཞེས་པ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི། མདོར་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ

སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་སྟོང་རྒྱུའི་དགག་བྱ་གཞན་བཟུང་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྟོང་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ནས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པར། རང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་དེས་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའམ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། མཐའ་ (༣༨བ) བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་བས་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཕྱོགས་སྔར་བྱེད་དུ་གསལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ན་ནི་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་མི་སླུ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་ཆོས་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ༑ ༑གཞན་སྐྱེ་མེད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བདེན་ནོ། །ནག་ཚོར། དེ་ནི་བདེན་

ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་དོན་དམ་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ནི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི། ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བའི་རྫུན་པ་མི་འོང་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་མི་སླུ་བ་བྱེད་དགོས་པས་བདེན་པ་དམ་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་སླུ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ལ། དེའང་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལྟར་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟུས་ན། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ལ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར༑ འདིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་གྱིས་ཐོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་དང༑ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང (༣༤༩) སྦྱར་བའོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་མོད། །རྒྱུ་རྐྱེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྐྱེ། བདག་ལས་སམ། ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོ་དེར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་བདག་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་རང་

བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར་ཡང་། དོན་དམ་པ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གནས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་རྒྱུ་འདི་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་འདིས་མ་ཆོམ་པར་ས་བོན་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བཙལ་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་རྙེད་པས་སྐྱེ་བ་དེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེར་ཡོད་པས་མ་དཔྱད་པར་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་འགག་གཏན་མ་རྙེད་པས་རིག་ངོར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བ་དང་། དཔྱད་ན་མེད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་ན་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་བྱང་མེད་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་

བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་(༣༩བ)པར་ཐལ། འཐད་ན་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་ན་དོན་དམ་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གོང་དུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུའང་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །གང་དག་ཅེས་སོགས་ལ། ནག་ཚོར། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་སྟེ། བསྟན་དོན་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར༔ བརྐྱལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་ལ། སླར་དྲི་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་སྨྲ་སྟེ་ཞེས་གཞུང་འོག་མའི་མཚམས་སྦྱར་ལ། སྦྱར་འདུག་གོ །འགྱུར་ཁྱད་དོ། །ནག་ཚོར་འབྱུང་ངོ༔ ༔གཉིས་པ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ

ནི༔ འོ་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནག་ཆོས། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའི་འདི་ཅེས་སྨྲར་རོ༔ །དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་འདི་ལ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། (༥༠ན) རྩ་བར་དཔེ་ལ་རྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟུན་ཀྱང་དེས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བསྟན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཅིང་། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བསྟན་པས་ཁོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཁོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཐོན་པས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ལན་བཏབ་ཅིང་། འབྲེལ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལན་བཏབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༔ གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན༔ གཟུགས་བརྙན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན། ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་མེད་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་ལྡན་

དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་ རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ འཇིག་རྟེན་དུ་ དམིགས་ པར་ འགྱུར་ ཞེས་ པའི་ ལན་བཏབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་གཏོགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་རྣན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡོད་པར་དམིགས་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཡོད་པ་རང་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་བཏབ་བོ། །ནག་ཚོར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྙན་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོག་ན་ཞེས་དང་། མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །རྩོད་ན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་དམིགས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། དེའི་ལན་ཙམ་ལ་སྦྱར་ནའང་རྩོད་ལན་དངོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་གསལ་ཡང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་ལན་བཏབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ (༩༠བ) ཚུལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་བ་ལ་ནུས་པ་མི་ཐོན་ནོ། །འདིར་རྩོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་ཅིང་། རྒྱ་བར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི། ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་བརྙན་གཟུགས

དང་ འདྲ་ བར་ གཟུགས་ ཀྱི་ སྐྱེ་ མཆེད་ དང་ ཕྱི་ དོན་ ཡིན་ པ་ དང་ མིག་ ཤེས་ ཀྱི་ དམིགས་ རྐྱེན་ བྱེད་ པ་ གསལ་ བར་ བསྟན་ མོད། མིག་ ཤེས་ དེ་ མངོན་ སུམ་ ཚད་ མ་ ཡིན་ མིན་ དང་། ཡིན་ ན་ ལོག་ ཤེས་ ཡིན་ མིན་ བརྟག་ གོ །གཉིས་ པ་ དེ་ ལྟར་ བཀག་ པས་ གྲུབ་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ ལ་ གཉིས། རྟག་ ཆད་ ཀྱི་ ལྟ་ བ་ སྤང་ ནུས་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་ ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་རྩོད་སྤང་ཞེས་སམ། យང་ན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་མི་ནུས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དང་། རེས་འགའ་མེད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལུང་ཚན་པ་དང་པོ་གཉིས་གོ་སླ་ལ། ཚན་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ རང་ བཞིན་ མེད་ པ་ ཡིན་ པ་ དང་ རང་ བཞིན་ མེད་ པ་ ལས་ རང་ བཞིན་ གྱིས་ མེད་ པ་ སྐྱེ་ བར་ བསྟན་ པས། སྐྱེ་ བའི་ ཚེ་ འབྲས་ དུས་ སུ་ ཞིག་ པ་ དང་། འབྲས་ བུ་ དེ་ རྒྱུའི་ རྒྱུན་ ཡིན་ པར་ བསྟན་ པས་ རྒྱུན་ གྱིས་ རྟག་ ཆད་ སྤོང་ བར་ སོང་ ལ། གང་ཕྱིར་སྨྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་མི་འགལ་བ་ནི་སྐབས་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་མ་ནི་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་ པ་ ལ་ གཉིས། ཀུན་ གཞི་ མེད་ ཀྱང་ སྐྱེ་ དགག་ རང་ བཞིན་ མེད་ པའི་ ལས་ ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་ (༧༡ན) སྤང་བའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་དང་གང་ཟག་རྟག་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བ་ལ། རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་YUན་རིང་ལོན་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་སོགས་ནི་མེད་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་གར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཀུན་བཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་དང་། ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་སྤྱིར་ལས་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དེའི་ཚེ་ལས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མི་རུང་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ང་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྟག་ཆད་སྤང་མི་ནུས་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་སྦྱར་ཏེ། དངོས་སླུ་བ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་མི་ནུས་ཏེ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་མ་འགགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། འགགས་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་ (༥༡བ) ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པས་ལས་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་དེ་འདྲ་མི་རུང་ཡང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གང་གི་ལྟར་ན་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དབུ་མ་པ་གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཞིག་པ་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འཇིག་པས་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་

ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ལས་རྣམས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ༔ རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་ན་རྒྱུན་མི་རུང་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ནག་ཚོས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚེའི་ཚད། །ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ལོ་རྣམས་ཕྱུང་པོར་སྤུངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཚོགས་པ་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱ༔ ༔ཞེས (༤༢ན) འབྱུང་བ་བདེ་བས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚེའི་ཚད་ལོ་བརྒྱ་འཚོ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོ་རྣམས་ཕྱུང་པོར་སྤུངས་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མེད་པར་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་སྤྲིངས་པའི་ལོ་གོ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བརྒྱ་པ་དེ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དེའང་ཞེས་སམ། ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདྲ་ཚུལ་ནི་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཡང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྲིངས་པའི་རྗེས་སུ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན་ལས་ཟད་པ་མེད་པར་སྨྲས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགགས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་པ་མེད་ལ། ཐ་

སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུའང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མེད་ན་ལས་ཟད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཟད་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཟད་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །ཊཱི་ཀར། འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བས་ལས་རྒྱུན་མེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མི་འཐད་དེ། འགགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་ང་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། དེས་(༤༢བ)ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་འབྱིན་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་དྲངས་ནས་རྒྱ་བའི་དོན་འཆད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྨིས་ཏེ། དེ་གཉིད་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ་ཡིད་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། འོན་གང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ་དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་དེ་འགགས་རྗེས་སུ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལ་སྤྱོད་པ་དྲན་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། འདིར་དྲན་ན་ཞེས་པ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དྲན་ནས་ཆགས་ན་ཞེས་པ་དང་། དྲན་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདི་ནི༑ སད་ཀྱང་བློན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་མི་དེ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡོངས་ཤིང་དེ་ལ་ཆགས་པས་ཉུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །དཔེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དོན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་མཛེས་མར་བཟུང་སྟེ་ཆགས་ནས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་གཏི་མུག་གི་

དབང་གིས་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་ (༤༣ན) གཟུགས་རྣམས་ལ་ཡིད་འོང་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ༔ མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལ་བདེན་པར་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིད་སད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་དེ་འགགས་ནས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ནས་འགག་གོ །འགགས་པ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཀུན་གཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིད་སད་རྗེས་སུ་བུད་མེད་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་དུས་གཞན་ཞི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ་སྔར་གནས་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བ་སྐྱེ་རིགས་མཚུངས་པའི་རིས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིའི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ཡིད་ལ་ཕྱོགས་པ་ལྟར། འཆི་ཁའི་ཡིད་ལ་ལས་དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ༔ ༔དེ་ནི་འཆི་སེམས་དགེ་མི་དགེའོ། །ནག་ཚོས། ཡིད་ལ་ལས་དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་ཡུལ་གྱི་བུད་

མེད་བཟང་མོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི།
དཔེ་ལ་གསལ་པོར་མེད་པས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་པོར་སྦྱར་བའོ། །རྨི་ལམ་
གྱི་བུད་མེད་དང་སྤྱོད་པ་དྲན་ནས་དེས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྨིན་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་། ཚེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་
ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་ཏེ།
འདིས་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ (༩༣བ) ཚུལ་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་སྟེ་
མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས
འཇུག་པ་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འགྱུར་རྒྱུད་བདེ་སྡུག་སོ་
སོར་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཅེས་ཏེ། ནག་ཚོས། དེ་དང་མཐུན་
པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་
མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྨི་ལམ་གྱི་ལས་རང་
བཞིན་མེད་ཚུལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མེད་ཅིང་
ཞེས་སོགས་ལྟར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་
རོལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཆི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་
ཞེས་བྱ། གང་ཚེ་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འབྱུང་བ་

དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་དཔྱད་ན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །དཔྱད་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་འཆི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་འགག་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་འགག་པ་དང་ཤི་ནས་ཕྱི་མར་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་སྐྱེ་བའམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། དེ་དག་སྟོང་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་སོ་སོར་མྱོང་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགགས་མ་ཐག་ཏུའང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་（༩༩ན）ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཁུ་མདོ་སྡེ་འབར་གྱིས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་རྨིས་ལ། དེ་སད་ནས་ཡང་དྲན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་བུད་མེད་རྨིས་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སད་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་འགགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སད་ནས་དྲན་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་འགགས་ནས་སྐལ་བ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་འོག་རོལ་ཏུ་འཆི་མའི་དུས་སུ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འཆར་རོ། །བུད་མེད་དྲན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ལས

དེའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་འགགས་ཞེས་འབྱིན་པ་དེ་ས་བོན་ཚོགས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགགས་པས་འབྱིན་པ་མིན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་གྲུབ་ནས་འགགས་པ་མདོའི་དགོངས་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ལས་ཡོད་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཡིན་པ་དང་ལས་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྣམས་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །ངག་དོན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། ལས་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མཛེས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སད་པའི་ཚེ་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ན་ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ་ཞེས་སམ། ཡང་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དངོས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པམེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དགོད་པ་དང་༏ དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་ (༤༤བ) བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་

པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལ་ཡང་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བས༑ རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཟད་ནས་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པའི། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་གེགས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་རྐྱེན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ནི། དགེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་ལ། དེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་ན་མི་དགེ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །རྩོད་པ་འདི་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་དེ། འགྲེལ་པར། ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ལས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་ཤད་དང་རི་རྭ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། (༤༥ན)རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། དཔེ་འདིས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་འབྱུང་བ་བདེ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ནི་ངེས་པ་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དོན་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཐའ་ངེས་པ། འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདྲ་ན་ལས་འབྲས་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེས་རང་འབྲས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྔར་བཞིན། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་བྱར་བཟུང་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་དགག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་དེ། དེ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ཚེ་རྙེད་ན་ལས་འབྲས་སོ་སོར་མི་ངེས་ཀྱང་། དེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྙེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ལ༏ དེ་ཡོད་ན་དེ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་ནས་འབྱིན་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་དགག་པ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་ཚིག་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་བཞི་བརྒྱ་པར་བཤད་དོ། །ལས་འབྲས་ལ་སེམས་ཚུལ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་ལ་མི་དཔྱོད་ཅེས་པ་དང་། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་དཔྱོད་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དེའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་སྲིད་པས་ཀུན་རྫོབ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་གསུངས (༥༥བ) པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་གཞིགས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པར། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ལས་རྣམ་སྨིན། ཐུབ་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས༔ དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ངེས་པའི་ཕྱིར༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས།། རླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཏེ། །མཚོ་དང་རི་དང་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་༔ ༔རིན་པོ་ཆེས་ཕྱེ་ས་བོན་བཀྲམ་རྣམས་སོ། །རླུང་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །སླར་ཡང་རླུང་གིས་སྤྲིན་ནི་རབ་ཏུ་འཐོར། །རླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་ལོ་ཏོག་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། །རླུང་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས

བྱ་བ་དང་། གང་དག་སྲིད་པར་རྒྱུ་ཡང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས། །སྟོང་པར་སྨྲ་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་འདོར་མི་འགྱུར། །གང་དག་ཤེས་པས་དྲི་མ་བསྲེགས་ཀྱང་བརྩེ་བ་བརླན་པས། །སྤྱོད་པ་བདག་མེད་དབང་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་དགྲིས་གྱུར། །ཅེས་པས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཏེ། སྤྲུལ་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་སྐྱིད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གང་དག ཅེས་པ་ནས། དགྲིས་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོང་ཡང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སྟོང་པར་ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤངས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བདག་ཅིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེས་ཆགས་པས་དགྲིས། ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ནི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་དང་རི་དྭགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། (༩༨ན) བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་གཞིགས་པས་མ་རྙེད་པ་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་སྟེ་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ༔ ༔དེས་ན་བཞི་བརྒྱ་པར་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ། སྤྱིར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་འབྱིན་མ་ངེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་འབྱིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་སྤངས་ནས་དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཅེས་སྨྲར་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་པས་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་ལ། སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གྱིས་སྤངས་ནས། དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་ཞེས་པའི་སྟོན་མཚམས་ལ་འདྲའོ། ཁོའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པར་་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇོག་ན། ལངྐར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ནག་ཚོས་ཆུ་ལས་རླབས་བཞིན་དུ་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་་། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་མདོར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་ (༩༨བ) གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ་དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་

ཞིག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདགས་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདགས་ཡོད་དུ་བསྟན་ན་ཚད་ལྟ་སྐྱེ་བདག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་དགེ་སློང་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། གདུལ་བྱ་གང་ལ་འཕྲིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སྔོན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཅན་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་གཡང་ས་ལྟར་མི་མོས་ནས་སྤོང་བ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་དགྲི་བའི་ཆེད་དུ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་འཚམ་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཕུང་སོགས་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དོར་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་རིམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་རིག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་སུ་འཛིན་པའང་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། ནག་ཆོས། དང་པོར་གང་དག་གང་འདོད་པ། དེ་ལ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སྤྱད༑ །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་། སྣོད་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་འགྱུར་ལྟར་ན། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བསྟན་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་

དང་དེ་སྐོར་ཏེ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་གྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐོག་མར་དམ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ།། ནག་ཚོ་ལྟར་ན། སྟོན་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ལེགས་ན་དམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྣོད་མ་ཡིན་སྲུའང་མེད་ (༩༧ན) ཅེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། ནག་ཚོས། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པས་བསྒྲགས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པས་འཇིག་རྟེན་ལ། །གལ་ཏེ་མཐུན་པར་མི་སྟོན་ན། །ཞེས་པ་བདེའོ། །མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཕྱོགས་སྔའི་གཞུང་གི་མཚམས་སྦྱར་བ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་བར་སྣང་ནའང་། ནག་ཚོས། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ལུགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་

གྲུབ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་།
འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཤེས་རབ་ལ་གནས་
པ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་ཚུལ་ལོག་སྣང་མེད་པའི་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། འཛིན་ཚུལ་ལོག་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཚུལ་དེའང་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག
ཉིད་ཙམ་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། (༤༧བ)
ནག་ཚོར། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་ཅེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། རབ་དང་དམ་པ་དོན་
གཅིག་པས་མཐོང་བ་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་ས་དྲུག་པ་བས། འདིར་
རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྫས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཇི་
ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྫས་ཙམ་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀླུང་གིས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་བཟུང་བ་དོན་གཞན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་
མ་མཐོང་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་མོ་
ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྔ་རྟོག་གིས

ཇི་བཞིན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཙམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པར་བྱ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ༑ ༑ཞག་ཆོས། འཛིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བཟུང་བ་མེད་པར་མཐོང་། དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་གོ་རིམ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིའང་སྦྱོར་ལམ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ །ཞག་ཆོས། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རང་རིག་པ་ཙམ་རང་རིག་པར་བྱ་བར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གོ་རིམ་འདིས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེའང་རང་རིག་པ་ཙམ་མམ། རང་གསལ་བ་ཙམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། རང་རིག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པར་བསྟན་པའི་རང་རིག་གོ །དེས་ན་འདིར་ཕྱོགས་སྔར་བཤད་(༤༢ན)པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་བས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གཉིས་སྟོང་གི་མེད་དགག་དེ་མིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་རིག་རང་གསལ་མ་ཡིན་དགག་དེ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེའང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན

ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༔ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་བསྡུ་ན། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་རྦ་རླབས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གཉིས་ངོས་བཟུང་ངོ་། །ནག་ཆོར། ཧུ་གྲོ་ཏ་ན་ཡལ་གའི་ལྟར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོའི་དོན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གི་འདོད་ཚུལ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལས་དོན་སྣང་གི་མ་དག་གཞན་དབང་སྐྱེ་ཚུལ་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཟུང་བ་དང་། དེས་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ (༤༢བ) གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས༔ ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མདོའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་

གཉིས༐ འབྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ཏེ། དོན་སྣང་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་བཟུང་ཞིང་ཞེན་ལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར༐ དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་དང་། བུམ་པར་འཁྲུལ་བའི་གཞི་ས་སོགས་མེད་པར་ནམ་མཁར་བུམ་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྟོག་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པའི། འདིར་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་མེད་ན་སྔོ་སོགས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དོན་སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་དང་། མ་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མདོར་གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུང་ལེགས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན། རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྟོག་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༐ ཇི་སྲིད་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངེས་པར་དངོས་པོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གཞན་དབང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་བཞག་སྟེ༐ དོན་མེད་པས་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང༐ བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རང་རིག

མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་བའོ། །སྒྲོས་ཀུན་ཅེས་པ་འདིས་དངོས་སུ་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། དོན་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རང་རིག་འགོག་པའི་ཕྱོགས་ (༥༩ན) སྔ་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར༑ འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་གིས་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནི་ཡོད་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ཕལ་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར

པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་དངོས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་རིགས་པས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལུང་གིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པས་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་དགག་པའོ། (༥༩བ) དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པས། ཁང་པ་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་ཉལ་བའི་ཚེ་འགྲམ་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན་མ་གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དཔེས་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་

བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ལན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཕྲུ་མེད་ལ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དེ། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མྱོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོའི་ཕྲུ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོའི་ཕྲུ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཞེས་པ་བདེ་བས༏ ཇི་ལྟར་ངས་སམ་རང་གིས་ཞེས་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། མཐོང་བ་དྲན་པ་ལས་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ （༥༠ན） མྱོང་བ་སྟེ་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གླང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའམ་ཡུལ་སྣང་བ་དྲན་པས་ཡུལ་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་ན། ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་དྲན་པས་བརྟམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ༏ ༏མདོར་ན་ངས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་ཡོད་ན་ཡུལ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱིས་གླང་པོ་མྱོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ

འདྲའོ་ །སྐབས་འདིའི་སྐྱོང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་བར་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དང་གཅིག་པས་སྣང་བ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་དཔེས་འགྲུབ་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཕྱོགས་སྔའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་གཟུགས་ཡོད་ན་གཉིད་ནང་དུ་མིག་བློ་ཡོད་པ་སྲིད་ནའང་མིག་བློ་མེད་དེ། དེར་གཉིད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པས་སློ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་མེད་པས་དཔེ་དེས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རང་ལན་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་སྒྲོང་བའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། རྨི་ལམ་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གདན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྫུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དོན་ནི། རྨི་ལམ་ན་བདག་རྐྱེན་མིག་དང་དམིགས་ (༥༠བ) རྐྱེན་མིག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་། ཡུལ་དབང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །
ནག་ཆོས། ཇི་ལྟར་མིག་དང་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉེ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས༑ ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སད་པ་ན་མིག་གཟུགས་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཚེ་དེས་སྐྱེད་ནས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་གསུམ་འདུས་པ་ལས་དེས་སྐྱེད་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དེར་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་སྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས། རྣ་བ་ལ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ། ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །དེས་ན་མིག་གི་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་མིག་གི་ལྷག་མ་ཡུལ་དབང་དེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་གདའ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྣ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་བསྡུའོ། །རྨི་ལམ་ན་སྤྱིར་ཡིད་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས། ཞེས་པའི་དོན་གཞན་ལའང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚེ་སྣ་དང་རྣ་བའི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས་ཞེས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་སེམས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས་སད་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྨི་ལམ་དུ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ཧ་སྣང་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་མེད་ཀྱི། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཡིད་དང་དེའི་

སྟེང་གི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་སྣང་བས་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་མེད་ཅེས་སྨྲ་རུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྨི་ལམ་ （༥༧ན） གྱི་ཡིད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་རྫུན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་སྒོ་ལྔའི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྫུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་རྫུན་པ་ལ་བྱའོ། །མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྔར་བཤད་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པར་གསལ་བར་བཤད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དང་ཞེས་སྨྲར་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དང་ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དྲུག་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་སུ་ཟད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་མེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྟེ་

གཞན་གྱི་ལུགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་དཔེར་བཀོད་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་དོན་རྫུན་པར་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཁྱོད་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་དོན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་ (༥༡བ) འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སད་མ་སད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སད་མ་སད་ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་བཞིན་དུ་སད་པའི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་སད་པའི་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིད་ནང་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པ་དང་། སད་ངོ་གཉིས་སུ་གཏན་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་

ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་རྨི་བཞིན་པས་བདེན་པར་དམིགས་པས་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་བདེན་པའི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་དོ། །དོན་ནི། སད་རྨིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སད་པའི་དེ་གསུམ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར༏ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་སད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་གསུམ་པོ་གཉིད་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་དྲུངས་ཕྱུང་བ་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སད་པའི་གསུམ་ཆར་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར (༥༢ན) འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ༏ ༏ངག་དོན་ནི། སད་རྨིའི་དེ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་སད་ངོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་སྣང་བ་ལྟར་སད་ངོར་མི་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་དེ་གསུམ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་

རྣམ་རིག་ཙམ་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྐྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། སྐྲ་ཤད་མེད་ཅིང་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའོ། །དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་ན། གཞི་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གཞི་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་

རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་བློ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་གཉིས་ཀར་གྱིས་མཐོང་རྒྱུའི་ཡུལ་གྱི་སྐྲ (༥༢བ) ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་སྐྱེ་པར་ཐལ། ཅེས་པ་ཆོས་སུ་བྱ་སྟེ། དོན་བསྡུའི་འགྲེལ་བར་གསལ་ལོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་སྐྲར་སྣང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རྫུན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ནི། རྟགས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་རིབ་མེད་པའི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་བོ། །སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐྲར་སྣང་གི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐལ་བ་ལ་འདོད་པར་ནུས་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀར་གྱིས་མཐོང་དགོས་ཞེས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ནའང་། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཅུང་དཀའ་བར་མངོན་ནོ། །ཡང་ན་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་སླུ་བའི་དབང་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས་སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས

རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། སྒྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བྱེད་དགོས་པས་སྒྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་གི་མཚམས་སྦྱར་དང་བསྟུན་ན་འདི་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དགག་པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་སྣང་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཤད་མེད་མཉམ་ལ་སྒྲར་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ (༥༢ན) བ་ཞིག་གོ །ཡང་ན་སྒྲར་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ཤད་ཡོད་པ་དགོས་ན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲར་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ནག་ཆོས་འོན་ཀུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཞེས་པ་བདེའོ། །སྔར་བཞག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འོག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེད་པ་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ནག་ཆོས། ནད་མེད་མིག་བློའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པས། །གང་ཕྱིར་ངེས་ན་འདི་ཡི་བློ་ནི་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཤེས་བྱ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཞེས་ཏེ་སྐད་དོད་གཅིག་ལ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འོང་

བར་སྣང་བས་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་ལ་བརྟག་གོ །སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྔ་མས་བཞག་པའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཁྱེད་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྔ་མས་བཞག་པའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ནི། ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་མི་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྲར་སྣང་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འདི་རྟོག་པ་ན་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ནུས་པའི་རྟེན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐྲར་སྣང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཡིན། གང་གི་ཚེ་ནུས་པའི་སྐྲར་སྣང་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་ནི་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ (༥༣བ) ཤེས་ནུས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་རྒྱུར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་མི་ལྟོས་པས་སོ། །མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ། སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་

མི་སྲིད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ནུས་པ་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྲར་སྣང་དང་དུས་གཅིག་གམ་ཕ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཅན་རྣམ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་དེ། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཕ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་ལ་སོ་སོར་འཕང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ༏ ༏དང་པོ་ནི། སྐྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་དུས་གཉིས་ཀ་སྦྱོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་༏ ལྡོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྔར་ནུས་པ་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ནུས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར༏ རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ (༥༩ན) རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ལྷག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི༑ ཁྱད་པར་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་ནུས་པའི་དུས་སུ། སྐྲར་སྣང་གི་སྡ་ལོགས་སུ་གང་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་དུས་དེར་རྣམ་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དེ། སྐྲར་སྣང་གི་སྡ་ལོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །དུས་གང་གི་དུས་དེར་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དུས་དེར་ནུས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་རྣམ་ཤེས་གང་གིས་འགྱུར། ཞེས་དེ་སྐྲར་སྣང་གི་སྔར་ནུས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་ནས་གང་གི་ཚེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་སྐྲར་སྣང་གི་སྡ་ལོགས་སུ་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པའི་རིགས་འདི་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མ་སླུས་པ་འདིས་ནི་ནུས་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོར། རྩ་བར། ཁྱད་པར་ལྡན་པ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའོ། །ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་

པ་ཞེས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ཡི་ནུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཞིག་ནུས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ནུས་པ་(༥༨བ)ཞེས་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་གཞི་དང་ནུས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་འདིའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ནུས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྲར་སྣང་གི་སྦྱ་ལོགས་དེར་ཁྱད་ཆོས་ནུས་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། དུས་དེར་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ནུས་པ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཅུང་ཞིག་ཀྱང་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་གཞི་དང་ནུས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་བ་བདེའོ༎ ༎གཉིས་པ་ནི། ཡང་གལ་ཏེ་ནུས་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ནུས་པ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༎ ནག་ཆོས། གལ་ཏེ་ཡང་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ཞེས་ཏེ༎ རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་གི

རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྙིང་ལ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། ནུས་པ་འདི་ལས་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཆན་དང་རས་ཡུག་ལ་དམིགས་ནས་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་སྣལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་སླ་ལ་དེའི་ཚེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཆན་ཁྱད་གཞི་དང་འཚེད་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་། འཚེད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་
(༥༥ན) ཆན་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་དང་། རས་ཡུག་ཁྱད་གཞི་དང་སྣལ་མ་ལས་འཐག་པ་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། སྣལ་མ་ཐག་པ་རྒྱུ་དང་རས་ཡུག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པའི་དཔེ་ཡང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཁྱད་གཞི་དང་། འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ཤེས་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེ་འདྲའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་རྒྱུ་དང་གང་ཟག་གསུམ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ནུས་པ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མེད་

པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །
འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་
གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྒྱུ་འབྲས་འགྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་དེ་དུས་རེས་འགའ་གཞི་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་
ནི་ཆོས་དེ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འགྱུར་གྱི། དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའམ་ནམ་མཁའ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་སྤྱི་ཁྱབ་བསྟན་ནས་སྐབས་དོན་ནི། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་མི་སྲིད་
པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་
པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་དེ་གཉིས་ནུས་པའི་དུས་
དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྱུར་
པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ནུས་པ་བདེན་
གྲུབ་མེད་པར་ནུས་པ་དེའི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་དེ་བཞག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི་ནུས་པ་དེའི་
རྟེན་ཡིན་ལ། ནུས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནི་ནུས་པ་དེའི་
བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་
ལྟོས་ནས་ནུས་པ་ （༥༥བ） བདེན་གྲུབ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་དེ་ཡོད་ན་ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པ་

གང་ཞིག དེ་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་; བསྡུ་ན་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་འབྲས་ཅན་ཆོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་དེའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་ནུས་པ་དེ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཇོག་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དམ་པས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེས་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་ནུས་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཞེ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ལ་རག་མོད། ཅེས་པ་དང་འདི་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་མ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་བརྟེན། ནུས་པ་ལས

རྣམ་ཤེས་བྱུང་ཞེས་པའི་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ལྡོས་ནས་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་དུ་ཆུག ཅེས་བཤད་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །སྔ་མའི་ཕན་ཚུན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ལ་བྱའི། ཕྱི་ན་ལྡོས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ནུས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ནུས་པར་ (༥༨ན) ལྡོས་པས་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཕན་ཚུན་ལྡོས་གྲུབ་ཏུ་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་ཐུང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཕན་ཚུན་ལྡོས་གྲུབ་ཡིན་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྡོས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་༏ རྒྱ་ཤེར་ལྡོས་གྲུབ་ལ་བདེན་གྲུབ་འགལ་བ་དང་། འགལ་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས༏ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འགག་བཞིན་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱ་བའི་འགགས་པའི་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ནུས་པའི་དུས་གསུམ་ལ་དཔྱད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་བཤད་དུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུར་བར་ཐལ༑ རྣམ་ཤེས་འགག་བཞིན་པས་ནུས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་ནུ་ཞེས་པ་ནས་བྱ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་བརྗོད་དོའི་བར་གྱིས་རྒྱུན་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །རྒྱུན་ལ་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འཇོག་བྱེད་དང་བཞག་པའི་ནུས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་མཐུད་པ་ནི་རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་འདུ་བྱེད་པའི་ནུས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་རྒྱུན་ཅན་དུ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིར་རྒྱུན་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་མཐུད་པ་མི་དགོས་སོ། །ཆ་ཤས་རྣམས་རྒྱུན་（༥༨བ）དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་རྒྱུན་དེ་དེའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ནམ། ཡང་ན། ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་དུ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རིག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་སྔར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ནུས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མིན་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལས་འབྱུང་

བ་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་གཅིག་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གཅིག་ན་བདེན་ཡང་དེ་མི་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་ལྟར་མ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་ནུས་པ་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ལན་འདི་མི་འཐད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པས་སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ཚུལ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྟེ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སམ། ནག་ཆོས། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ན༏ ཡང་རྣམ་པར་ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ན་སླར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སླུ་བས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་ལྷུར་ཏེ། དང་ལེན་ནམ་རྩོལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ (༥༧ན) དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ༏ གྲུབ་པར་བསམ་ཞིང་སླུས་པ་ཞེས་སོ། །ནག་ཆོས། རང་གི་ལུགས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱི་

དོན་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་སྒྲོ་དོགས་བཟླུང་ནས་ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་དོགས་བཟླུང་ནས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་དོགས་བཟླུང་ནས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ་དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བག་ཆགས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་གསུངས་པ་ཀུན་གཞི་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཀུན་གཞི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ༑ ༑སྔོངས་ནས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བས་དབང་པོ་ཡོད། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མེད་ཟེར་རམ། ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ཟེར་རམ་དཔྱད་དོ། །འགྲེལ་པ་དང་སྦྱར་ན༑ ༑རྩ་ཚིག་གི་ ལས་ཞེས་པའི་ལས་སྨྲ་དག་མ་དག་དཔྱད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་នུས་པའི་རྟེན་དེ་ལ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ནག་ཚོས། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་འབྱུང་བས་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ཡིན་ཟེར་རམ། དམིགས་བརྟག་ཏུ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་བརྟག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ནས་སྣང་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་ཏེ་སྔོའོ༑ ༑ངག་དོན་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ།

དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྨྲ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་ (༥༧བ) པར་རྟོགས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཞེས་པའི་དོན། རྣམ་རིག་པ་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུར་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་ཞེས་ཏེ་དོན་མེད་ཚུལ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཞེས་པའོ། །རྨི་ལམ་ན་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་སྡོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ལན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། སད་པའི་ཚེ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་མིག་མེད་པར་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་ན། སད་ལོང་ལ་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡིད་ཤེས་དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བག་ཆགས་ཡོད་པར་ནི་མཚུངས། མིག་མེད་པ་ར་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས

པའི་ཕྱིར་སྐམ་པའོ། །ངག་དོན་ནི། མ་སད་པ་དང་སད་པའི་ལོང་བ་ལ་བག་
ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བར་མཚུངས་པར་
ཐལ༑ གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དེ་འདྲ་དེ་མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་
པོའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདྲ་ཞིང་། བྱེད་པ་པོ་མིག་མེད་པ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
འདྲའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་སྨིན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ནུས (༥༢ན)
པ་སྨིན་པའི་ཚེ་དེ་འདྲ་འབྱུང་ལ། ནུས་པ་དེ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཉིད་ཀྱིས
བྱེད་པས་མ་སད་པ་དང་སད་ལོང་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ
ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། གཉིད་ནུས་པ
སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི༑ སད་པའི་ལོང་བ་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་
སྨིན་པ་མེད་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་
དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི༑ དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་མེད་པ་སད་ལོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་
སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུའང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་གཉིད་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བ་གཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྫུན་པ་དང་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྨི་ལམ་གྱི་མིག་རྫུན་པར་ཁས་བླངས་པར་རིགས་ཏེ།; དེ་གཉིསཾ་ཡོད། དེ་གཉིས་བདེན་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྦྱོར་བཤད་པ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་མི་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།; རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགག་པར་ནུས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སད་པའི་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྣང་ཡང་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་སྟེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དེ་གཉིས་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་དཔེ་ (༥༢བ) མ་གྲུབ་པ་དང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། ཀུན་བྱུང་ནི་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྦལ་གྱི་སྤུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྟེན་མེད་པ་ཙམ་ཁྱབ་པ་མེད། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ལུང་གིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད། རང་ལུགས་ལ་རྣམ

རིག་ཙམ་སྟོན་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་
ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་དང་གཞན་དབང་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར།
ལཀྐར་གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ་ཞེ་ན། དེས་མི་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་སུ་རྣམ་
རིག་ཙམ་ལས་ཟློག་སྟེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་
ཚུལ་དེ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་
བྱས་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སྨྲར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་
མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁམས་
གསུམ་པོ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཅེས་སྨྲར་ན་བདེའོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དངོས་པོ་
ཞེས་པའང་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་
པ་འདིར་ཡོད་ལ་བསྒྱུར་ན་བདེ་བས། དེའང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲར་ནས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཚུལ་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་བཏགས་པ་
ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྟོག་གེ་བ་དག་གིས་རྟོག་ཅེས་སྦྱོར་
བཤད་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ན། རྟ་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་གཟུགས་ལ་བསྒྱུར་བ་བདེ་བར་ཟླ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་
སོ༔ ༔ཀུན་གཞི་མེད་པར་བསྟན་པས་ཉོན་ཡིད་མེད་པ་ཐོན་པས་ཟུར་དུ་མ་སྨོས་
ཏེ༔ མདོར་ན་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ལ། ཤེས་
པ་ལ་འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་རྣམས་ཁས་ལེན་པས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་གསུངས་ (༥༨ན) ནས། ལྷག་མ་ལ་དངོས་མེད་རྣམས་ཡོད་
པས༑ དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར། དངོས་མེད་ན། ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ།
དེའང་དངོས་ཞེས་པ་ངོ་བོ་ལ་བསྒྱུར་ན་བདེ་སྟེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བའི་དངོས་པོ་གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དེས་ན་
བདེན་པ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དངོས་མེད་གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པ་བློ་གྲོས་ངན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
བསམ་པ་མེད་པས་སེམས་མེད་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ལོག་པར་
བརྟགས་ཞེས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་སྟོང་ཉིད་ཐ་ཤལ་
ཡིན་ཚུལ་ནི། བ་གླང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བ་གླང་རྟར་མེད་པ་བཀོད་པ་ནི་མི་
འཐད་དེ། རྟར་མེད་ཀྱང་བ་གླང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་གང་དུ་བཟུང་བས་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་
བསྟན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ།
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་འཁོར་
བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་བཟུང་བས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་
བསྟན་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ།
དཔེར་ན། རྟར་མེད་པས་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་
སྤོང་བ་ལ་སྦྲུལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པར་བསྟན་པས་མི་ཕན་
པ་དང་འདྲའོ། །སྤྱིར་དབུ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་འདྲ་ཡང་ཞེན་ཚུལ་ནི་མི་འདྲའོ། །ཡིན་པས་སྟོང་པར་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བོད་ཁ་ཅིག དགག་གཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་དགག་གཞི་གཞན་ཞིག་དགག་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་དབུ་སེམས་གང་གིའང་ལུགས་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་གཞན་སྟོང་དེ་འདྲ་བ་བསྒོམས་པ་དོན་མེད་དོ། (༥༨བ) ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་རམ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང་། སྟོང་ཚུལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆད་པ་སྟོང་པར་མའི་ལ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་ལྟར་གཞན་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་བསྟན་པ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྣང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་སམ། གཉིས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་འདིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བླ་མའི་མན་ངག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་གཞི་ཀེང་

རྣམ་ཀྱིས་གང་བར་གསལ་བར་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནག་ཆོས་ བླ་མའི་མན་ངག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་ རྒྱུད་ཀྱི་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ ལས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ དབང་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ དེ་ཁོ་ཉིད་ཡིད་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་ འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཏིང་ངེ་ འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་ འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་ གྲུབ་ཏུ་འགལ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྫུན་པའི་ བློ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ འགྲེལ་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། ཞེས་བཤད་ལ་དེ་དང་ མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཆུ་འབབ་ (༦༠ན) ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ལ་ རྣག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་ གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་འགོག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་ ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རིག་ པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་འདྲ་བར་སྦྱོར་ ཚུལ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མིན་ཚུལ་འདྲ་བས། ཡིན་པ་འགོག་ ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་དང་

མཚུངས་པ་ནི། སྒྲར་སྣང་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་ཡང་སྒྲ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དོན་དང་། མཚུངས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ།། ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་འདི་ནི། བོད་སྔ་མ་དག་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོད་ན་འགལ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའམ། ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ལ་གཞུང་དེའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་འདིར་བླུན་པོ་ཚད་མར་རིག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པ་འགག་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྫ་ཚིག་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གཏན་མིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རྗེས་འབྲངས་དག་དང་གཞན་དག་གི་ཀྱང་མཐོང་དུ་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཟུང་ནས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཤད་གད་དེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འབའ་ཞིག་སྦྱོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏོག་གེ་འབར་བར། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལན་དུ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཞེས་ (༨༠བ) པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས

ཟླ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་བར་དུ་ཉམས་པ་འགྱུར་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ
ཡིན་ཏེ། གནྡྷའི་ཆུ་ཀླུང་སྐམ་པའམ། རྣག་གམ། མེ་མ་མུར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ།
ཇི་ལྟར་ཆུ་བོ་གནྡྷའི་འགྲམ་ན་ཡིད་དྭགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས
བདག་ཉིད་ལ་སྐལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གནྡྷའི་ཀླུང་ཡོངས་སུ་སྐམ
པའམ༑ རྣག་གམ། མེ་མ་མུར་དུ་འབབ་པར་མཐོང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ནོར་གྱི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར
ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར
མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ
བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི
ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་འོད་ཟེར་སྟོང་འགྱེད་པའི་ཉི་མ་ཤར་བར་གྱུར་ཀྱང་དམུས
ལོང་གིས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འོད་ཟེར་གཅིག་ཙམ་ཡང་མཐོང་བར་མི
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ
འབབ་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་དག་གི་སྐྱོན་གྱི་ཉེས་པས་ཅུང
ཟད་གཅིག་ཀྱང་དེའི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང
གི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་རྒྱུད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནི
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལ་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན
ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ
རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྣ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ

མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འདོར་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱིན་པས་ནི་ནོར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་འབྱུང་བ་རིམ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ (༤༡ན) བས་ན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱད་དོན་དུ་མ་ཡོད་མཉམ་ལ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་ཆ་མི་མཚུངས་པར་རེ་རེས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བར་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་དང་། ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། ཡོད་པའི་འཕྲོ་ལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། མེད་པའི་འཕྲོ་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ནོར་གྱི་འཆར་ཐོག་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་མེ་ཏོག་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་སྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལོག་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆུ་དང་རྣག་སོགས་སུ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཆུ་གང་མཐོང་དུ་རྣག་སོགས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །ཆུ་ཉིད་ཆུ་དང་རྣག་ཁྲག་སོ་སོར་མཐོང་བ་དང་། ཆུ་འབབས་པའི་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་སོགས་སྣང་གཞི་ལ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བས་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་གཞི་དེ་རྣག་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།།

ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་དྲུག་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཅིག་མཐོང་ཚུལ་དྲུག་འོང་ཞེས་པ་དང་། ལྷས་བདུད་རྩིར་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། དངོས་བྱེད་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར༏ ༏ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ལ་བརྟག་ཅིང་། ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་གྱིས་ལྷ་བ་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སླ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲིབས་པའི་དོན་དབང་གི་མ་མཐོང་བ་ལ་ཟེར་གྱི། ཡོལ་བ་ལྷ་བུ་ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་བར་དུ་བསྒྲིབས་པ་མིན་ལ། དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་སླ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་དང་སྦྱར་ནས་བཀག་གོ། དོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ༏ ཡོད་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ༏ ༏ཕྱོགས་སྔ་འདི་འགོག་པ་ན། གལ་ཏེ་དེར་ (༧༡བ) ཡང་མཐོང་མེད་ལ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་ནས་འགོག་པ་ནི་འདི་དང་ཕྱོགས་མི་གཅིག་ཅིང་༏ དེར་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་བསྒྲིབས་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཟུགས་ནི་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པས་རྟགས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་སྔོན་པོ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བསྒྲིབས་ན་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་བྱེད་ན། ལས་གཟུགས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་རྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་གྲགས་མི་མཁས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

ཉེ་རིང་ནས་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཡས་གཟུགས་རེ་
བྱུང་བས་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེ་
ལྟ་ན་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་ལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཚེ་ལས་
གཟུགས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཕན་
ཚུན་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉེ་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་མུན་པའི་རྫས་ཡོད་པས་མདོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཤེས་པ་
དང་འགལ་ཅེས་པའང་། མུན་པའི་རྫས་ཡོད་པར་གར་ཁས་བླངས། དགུན་ནི་
ཉིན་མའང་གྲང་། ཞེས་པའི་དོན་གྲང་བའི་རེག་བྱ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་
པས་དེ་དང་མཚུངས་སྙམ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཡི་དྭགས་
ལ་ལས་དབང་གིས་གྲང་བའི་རེག་བྱ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ཀྱི། དེ་ལ་གྲང་རེག་ཡོད་
པར་མི་སྨྲའོ། །གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་
བའི་ནོར་གྱི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ལ་འབབས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནོར་གྱི་ཆར་པའི་གསེབ་ན་ཐོག་ཡོད་པར་ཁས་
ལོངས་ཤིག ལྕགས་སྲེག་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡང་རྣ་
བར་མ་གྲགས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ (༥༢ན) པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གྲོང་
དང་། དམྱལ་བའི་གྲོང་སོགས་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་སོགས་ཀྱི་བྱས་པར་ཁས་
བླངས་པ་ལ། དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བདག་སོགས་མེད་ཅེས

སྟོན་པ་ལ། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པའི་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ན་ནི། དོན་དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣ་བར་མ་ཐོས་ན་བཟང་ངོ་། །གཟུགས་རྡུལ་ཕན་ཚུན་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པ་ཁས་མ་བླངས་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གེགས་བྱེད་ན་གཟུགས་རགས་པ་ཆེན་པོ་གོ་ས་གཅིག་ན་གནས་པ་འགལ་ཅིང་། ཆ་ཅན་གྱི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྡུལ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ། །སྟོད་མཐའ་གང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ལྷས་ནམ་མཁར་མཐོང་བ་ཚད་མར་བྱེད་ན། སྟོད་དེ་སྟོང་པའམ་གང་བ་གང་ཡིན་བརྟག་ཅིང་། རྡུལ་གྱི་གར་བུའི་རིའི་ནང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པའི་ཚུལ་ལའང་དཔྱད་ཅིང་། ས་ལ་དབྱོད་པའི་གྲོང་ལའང་དཔྱད་དོ། །དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་འདིར་མང་བར་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཏུ་ཟུར་དུ་དཔྱད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དོན་ནི། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གསུངས་པས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གང་རུང་གི་འཇལ་བྱེད་ཀྱིས་འཇལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་གིས་འཇལ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་
ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་ཚད་མ་གང་གིས་འཛལ་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རང་
གཞན་གང་རུང་གིས་མི་འཛལ་བའི་ (༨༢བ) ཕྱིར་ཏེ། རྟུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་
ལྟ་བུ་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་
འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་འཇུག་པ་
དགོས་ན་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དང་སོར་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་
བཞིན༔ རལ་གྲིའི་སོ་དེ་རལ་གྲིའི་སོ་དེས་གཅོད་ན་གཅོད་བྱེད་དེའི་སོ་དེ་བཅད་
བྱ་དེའི་སོ་ལ་ཁ་བསྟན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྟུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་
དེས་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་འཛིན་ན། ལྟ་བྱེད་དེ་ལ་བལྟ་བྱ་དེ་སྣང་དགོས་ལ། དེ་
ལྟ་ན་ལྟ་བྱེད་དེའི་མདུན་ན་བལྟ་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་དགོས་པས་སོ། །
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ཟད། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་
པས་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འགོག་གོ །ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་དངོས་
སུ་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རིག་དོན་
གཞན་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་
པར་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ཏུ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལས་གཞན་གྱིས་གཞན་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པས་
ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་
གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛལ་ལོ་ཞེ་
ན༔ རང་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པར་འདོད་པ་མ་

ཡིན་གྱི། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁོ་མྱོང་བྱེད་སྔོན་པོའི་སྣང་བ་མ་ཤར་བའི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་འཛལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འབྱུང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དམིགས་པར་འདོད་ཞེ་ན། །ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་༑ ༑གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ (༥༣ན) ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཐོང་གི ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་སྒྲུབས་ཤིག གལ་ཏེ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ༑ ༑ རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ནོར་བུ་ཤེལ་གོང་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཤེལ་གོང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངས་བ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྱུར་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡང་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རང་སྣང་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྣམ་གཉིས་གཞན་སྣང་ཕྱིར། །ཤེལ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་དོ། །གང་ཕྱིར་ཤེལ་གྱི་སྐད་ཅིག་ཉིད། ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་བཞིན་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔས་ནི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་དེ་མ་

ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡུལ་གྱི་སྣང་བས་བསྒྱུར་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་པའི་ངོ་བོའོ། །དཔེར་ན་ཤེལ་དཀར་དང་བ་ཚོན་དང་ཕྲད་པ་ན། ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་པའི་སྔོར་སྣང་ཞིག་དང་། དང་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན། ཞེས་ཏེ། མདུན་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ། སྔོན་པོར་སྣང་ལ། ཡོགས་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་དང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ༑ ཤེལ་ལ་དང་བ་དང་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རིམ་ཅན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེལ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་སྔོར་སྣང་བོར་བའི་མྱོང་གསལ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་བཀག་སྟེ་རྒྱས་པར་ཟུར་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དཔེར་ཤེལ་སྔོན་པོ་འགོད་ལ། དེ་རང་ (༥༣བ) རིག་གིས་འཇལ་བའི་ཚེ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་ནི་སྔོན་པོ་དང་ཕྲད་པའི་ཤེལ་འགོད་དོ། །རང་རིག་གི་མཚན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་མྱོང་གསལ་ཉིད་ལ་བྱེད་པར། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོ་ན་དེར། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་གིས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་འདི་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདིའི་སྐབ་བྱེད་དུ་མནའ་རྒྱུ་བཀྲུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རལ་གྲིའི་སོ་རང་གིས་རང་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཛུག་གི   ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་འཇལ་བ་དང་། ཚད་མས་ཚད་མ་འཇལ་བ་སོགས་

ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་གོ །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ༑ སྐབས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འགོག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གིས་འཛལ་བ་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་གིས་མི་འཛལ་བར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པའི་ལན་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་འགྲེལ། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་གཉིས་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཅིག་ཅར་དུ་ཁས་ལེན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་སྒྲོན་མེ་དང་སྒྲའི་དཔེས་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མྱོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་མེ་ནི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་གསལ་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཅིང་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ནོ། །ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་དོ། །རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར་(༥༩ན) ཏེ། ངས་མཐོང་ཞེས་ཤེས་པ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །མྱོང་བའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་སྐྱོང་བ་ཡུལ་དང་དྲན་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་མེད་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ཐུག་མེད་དང་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་གནས་ཏེ། ཚད་མདོར། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྐྱོང་ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་དྲན་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྱུར་གསར་འདི་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་གཉིས་པ་སོགས་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་ན་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་སྔོ་འཛིན་སྣང་བའི་ཚེ་སྔོན་པོ་ཡང་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྔོ་འཛིན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྷག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་སྐྱོང་བྱེད་དེ་ནི་སྔོན་པོའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ནི་རྒྱུད་ཅིག་ལ་རེ་རེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་ན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་སྙམ་ན་འང་། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་སྐྱེན་པར་ཕུག་པའི་ཚེ་ཅིག་ཅར་ཕུག་པར་སྣང་བ་ལྟར་རིགས་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་

སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པར་སྣང་ཡང་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་ཚུལ་དེ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་བྱུང་ནའང་དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སླ་བས་དགག་པར་བྱ་(༨༩བ)བའི་དོགས་པ་མིན་ནོ། །སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དང་སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་པ་མྱུར་བས་སོ། །ཞེས་ཨུཏྤལའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ན། སྤྱིར་སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དང་སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་སྣང་ཡང་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་དང་སྔོ་འཛིན་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྣང་བས་དོགས་སྤྱོང་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དོ། །སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔོ་འཛིན་སྔ་མ་སྔ་མ་མྱོང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མྱོང་བྱེད་དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། མྱོང་བྱེད་དེས་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཆོས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཤེས་པ་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མྱུར་བར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་མ་གཉིས་ཐལ་སྦྱོར་དུ་སྣང་བས་འདིའི་ལྟར་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེས་རིག་ཕྲེང་བ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་འགྲིག་སྟེ། དེའང་སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་གང་། སྔ་བློའོ་ཞེ་ན། སྔ་བློའི་རྗེས་སུ་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་བློ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་བློས་ནི་སྔ་བློ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཕྱི་བློ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་ལ། ཕྱི་བློས་དོན་དང་བློ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་སྔོ་འཛིན་ནམ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲེལ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ། རིགས་གཅིག་པ་ཨ་ཨི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཨི་འཛིན་གྱིས་ཨ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་སྒྲ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི། དོན་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དག །སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བློ་གཞན་དོན་དང་ནི། (༥༥ན) ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྗོད་གཉིས་རིམ་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པར་གསལ་ཏེ། དེའི་ལྟ་དབང་བློར། ཡི་གེ་དང་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཨི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ན་བློ་གཅིག་བརྗོད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྒྲའི་སྣང་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་འགྱུར་ན་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་རྒྱུ་གཟུང་དོན་ཉེ་བའི་ཚེ་སྔ་བློ་བོར་ནས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དྲུག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཅིག་ཅར་ཚང་བའི་ཚེ་དྲུག་ཀ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། དེའི་ཚེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་ཅིང་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་གང་ཞིག ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྔ་བློ་རྣམས་ལ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པས་སོ། །མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ནི་ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་སྐྱེན་པར་ཕུག

པའི་ཚེ་སྒྱུར་བས་ཅིག་ཅར་ཞུག་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དྲུག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཚང་བའི་ཚེ་དྲུག་པོ་ཅིག་ཅར་མེད་ཀྱང་ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་ཅིང་དེར་སྣང་བ་གང་ཞིག དེར་སྣང་གི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར༑ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དྲུག་ཅིག་ཅར་མེད་པ་གང་ཞིག དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དྲུག་གི་ཉེར་ལེན་མེད་པས་སོ། །སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྣང་དགོས་པ་ལ། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང༑ ཡིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་གོ །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པ་དང་འགལ་མོད། །འགལ་མེ་ལ་སོགས་སྒྱུར་འཇུག་པས༑ ༑ཞེས་སྒྱུར་བས་རྒྱུ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལ་མགྱོགས་པ་བཤད་ཟིན། ཞེས་སོགས་ (༥༥བ) དང་། རྣམ་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་སུ་རྒྱུན་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྒྱུར་བ་བཀོད་པ་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགལ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན༑ ༑ཞེས་པར། འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པ་དང་། རྒྱུན་སོ་སོ་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་སྔར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བའང་རང་རིག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་རང་རིག་ཡོད་ལ། དེས་ན་དེས་འཇལ་བས་གང་གིས་ཤེས་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེས་འཇལ་ལོ། །ཞེས་

པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག རང་རིག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དགག   དེས་ན་རང་རིག་གིས་འཇལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མྱོང་དྲན་ཁྱད་པར་བ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ། མྱོང་དྲན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ༑ ༑འདི་ལ་དྲན་པས་རང་རིག་སྒྲུབ་ན་དྲན་པ་འདི་བདེན་པའམ། བཏགས་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ངེས་པ་སྲིད་ནའང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་དུང་དྲན་པའི་རྒྱུར་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་མི་གྲུབ་སྟེ། ངེས་ན་རང་རིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་རང་རིག་གི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། འགྲེལ་བ་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཆུ་ལས་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ལས་མེ་ (༨༨ན) ཤེལ་བཞིན་ཏེ། ཤེལ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་མེ་ཆུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡོད་དུ་ཆུག དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དྲན་པས་རང་རིག་སྒྲུབ་པར་འདུག་ནའང་རང་རིག་གི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན

པ་མི་སྲིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་གྲུབ་ན་ཞེས་སམ། ནག་ཆོས། རྗེན་འགའ་ཞིག་ལས་རང་རིག་གྲུབ་ན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་རིག་ཡོད་ན་དུ་བ་ལས་མེ་དཔོག་པ་ལྟར་ཕྱིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་ཡོད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཉག་ཆོས་རང་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །རང་རིག་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་མེ་ཆུ་དང་མེ་ཆུའི་ཤེལ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ཤེལ་མེད་ཀྱང་ཆུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉག་ཆོས། དེ་ལྟ་བས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྨྲས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ༔ མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བསམས་པའོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས། རང་རིག་མེད་པ་དེ་ལྟ་བས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དྲན་པ་དེ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་རིག་སྒྲུབ་པར་ནུས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲས་ཀྱང་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་ཚིག་གི་འབྲུ་ནི། རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་ཕྱི་རྒོལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་དྲན་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་སམ། སྒྲུབ་ནུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་

དག་མིན། །ཞེས་སྨྲར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་པ་མིག་གི་གཟུང་བྱའི་དཔེ་
བཀོད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ (༨༨བ) མ་གྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྨྲར་ན་དྲན་པ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཀག་པའི་འགྲེལ་
པའི་དོན་མི་འདུས་སམ་སྙམ་མོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་དེ།
དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་འགོད་ཀྱི། སྔོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བ་ཡོད་
དེ༑ ཁྱོད་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ལ། མྱོང་བ་ཙམ་བསྒྲུབས་ནས་རང་
མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས། གཞན་མྱོང་བཀག་སྟེ་རང་
རིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་ཅེས་པར་
བཀོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་བློས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི། ཞེས་
པར་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་ཏེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་གོ་ཞེ་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་དྲན་པས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི། མདོ་
སེམས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་
དྲན་པ་ནི་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སླ་བ་ལ་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ་
ལ་བྱེད་ན་དྲན་པ་ཉིད་མི་གྲུབ། བཏགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་དྲན་པ་རང་རིག་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་རང་རིག་
ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་རྟགས་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་
མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་རང་གཞན་གྱིས་རིག་པ་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་རང་རིག་གིས་རིག་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་
རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་དེ། རང་རིག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་རང་གིས་རང་ཐ་
དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བར་ཟད་དེ། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། ཡུལ་

གྱི་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་སྒྲོང་གསལ་དེ་རང་རིག་གི་རིག་བྱར་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་གི་མཚན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་སྒྲོང་གསལ་ལས་གཞན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོ་ན་དེ། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བློ་ལ་བློ་འདོད་ན། །བློ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ༔ ༔ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཡོད་ཚུལ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཅི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་རང་གིས་རང་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པས་རི་བོང་རྭའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་དང་ (༥༧ན) འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རལ་གྲིའི་སོ་རང་གིས་རང་གཅོད་ན་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པོ་ལས་དང་ཞེས་པར་འོག་ཏུ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པའི་དྲན་པ་ཞེས་པས། དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་སྒྲོང་བ་དྲན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེས་པའོ། །མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་ན། མུན་པ་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྩ་ཤེར་བཀོད་པ་ཉིད་དོ། །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐའ་ཆུ་འཕུང་དགོས་བཤད་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཚད་མས་ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་མིན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །བྱེ་སྨྲས་དགག་ཡུལ་གྱི་རང་རིག་ནི་རང་གི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རང་མི་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་དྲན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་གཞན་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང༌། གཞན་རྒྱུད་དང་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་མྱོང་དང་རང་རིག་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་མོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ༑ ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་དང༌། སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དཔེར་ན་བྱམས་པས་མྱོང་ཡང་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་དེ་མ་མྱོང་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང༌། ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་སྔར་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་མ་མྱོང་བས། ཕྱིས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་མྱོང་ཡང་མ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་མྱོང་བའི་རྒྱུད་གཞན་ལ་དྲན་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དེ་ནི་རི་སྣའི་རྣོ་རྟོལ་ལྟར་ཞེས་པའམ། རྣམ་ (༥༧བ) འགྲེལ་དུ། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན༑ ༑ཞེས་པ་དང་འདྲ་བས། སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མྱོང་དྲན་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷས་སྦྱིན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བས་ཀྱང་དེའི་སྔར་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་དོན་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ

གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་དོན་སླ་ལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་མྱོང་དྲན་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བས་སྔར་མྱོང་བའི་ཡུལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་མྱོང་རྗེས་སུ་དེ་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་འགལ་ཏེ། རང་རིག་མེད་ཅིང་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན༏ བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཛོ་ཡར། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མི་རིགས་ན་ཞེས་རྩོད་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ (༥༢ན) རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་

ཤེས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲན་པའོ། །དྲན་པ་ཆོས་ཅན། མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད། དེ་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ནི་སྔར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་མེད་པ་ཡང་། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པས་མྱོང་བའི་ཡུལ་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། སྔར་ཡུལ་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ།། ཡུལ་གཅིག་པའི་ཡུལ་མྱོང་དྲན་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །ཡང་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་དེ་ཡུལ

ཅན་མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ཚུལ་དེའང་བདག་གིས་སྔར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ (༥༢བ) ཡིན་ཡང་དྲན་ཚུལ་ལ་ངས་མཐོང་ཞེས་པ་འོང་བ་ནི་ལག་པ་ན་བ་ན་ང་ན་བར་འཇོག་ནུས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར། མྱོང་བ་ནི་ཡུལ་མྱོང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་བཤད་ཅིང་། དྲན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བཤད་པར་སྤྱིར་བཤད་ལ། དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ཏེ་བཤད་ལ། ཡུལ་གྱི་མྱོང་དྲན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། མྱོང་བས་མྱོང་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མྱོང་བ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། མྱོང་བའི་ཤེས་པས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲན་པས་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅད་པ་ཞེས་སྨྲ་རོ། །མྱོང་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདིའི་དོན་ནི། སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་འཇལ་བ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་འཇལ་བས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ་སྔོ་འཛིན་གྱི་འཇལ་བྱེད་ནི་རང་རིག་མིན་གྱི་སྔོ་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་གི སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པར་འཇོག་པས། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་སྔོ་འཛིན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཡུལ་མྱོང་དྲན་ལ་མྱོང་བ་ཞེས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་ལ་བཅད་པ་ཞེས

གསུངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་ལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འདི་ཐོན་གསུང་བ་གསལ་པོར་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་གསལ་ཞིང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་རང་རིག་གིས་མི་སྤྱོད་བར་དབང་མངོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། རྟོགས་ཚུལ་ཡང་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་སྤྲོ་སོགས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་མངོན་དེ་རྟོགས་པར་བཤད་པས་ཤུགས་རྟོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། རྗེས་འབྲང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་ལ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །(༥༨ན) དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་བ་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ཞིང་དྲན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་འཆད་པའི་ཐད་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་བཤད་པའང་། ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་ཟུར་པ་མེད་པས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཊཱི་ཀར་སྣང་གྱི་སྤྱོད་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པས་ཀྱང་གཅོད་པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྱམས་འདི་སྣང་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲན་སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་པ་འགོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འགྲེལ་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་སོ་སོར་སྦྱར། རྩ་བར། ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་

ཕྱི་མ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་ཊཱིཀྐར་སྦྱོར་བ་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་རང་རིག་གི་དབང་གིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་གིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དྲན་པས་འཛལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ཞེས་སྦྱིར་སྦྱར་ནས། བྱེ་བྲག་པ་དྲན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་བྱམས་པ་འདི་སྔར་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྟགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུ་ནི། དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་པའི་དོན་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཊཱིཀྐར་ཡང་འབྲུ་ནོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་ཟིན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་སོ་སོར་བཀོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་མྱོང་བ་དང་རྒྱུད་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ (༥༨བ) གཞན་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་དང་རྒྱུད་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལྟས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པ་དང་། ངས་སྔར་མཐོང་སྙམ་པ་ཡིན་པར་

དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་སྦྱར་ཡང་འདིར་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མེད་ཅིང་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངས་ཞེས་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ནི་ཡུལ་མྱོང་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པ་ལས་གཉིས་ཀ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་ལས་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་བློ་དང་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱོད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་མྱོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད༑ དེ་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བདག་གཞན་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་སྦྱར་ཟིན་ཏོ། །

རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ (༧༠ན) ཚུལ་ནི། ཡུལ་མྱོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་སོགས་

དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་དང་འདྲ་ལ། ལན་དུ། གཞན་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་སྐྱོང་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་ལས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དགུན་བྱི་བས་རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་ཀྱང་རྨུགས་པ་ཤེས་ཀྱི་དུག་ཞུགས་པ་མ་ཤེས་ལ་ཕྱིས་འབྲུག་སྒྲ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནད་ལངས་པ་ན་སྔར་དུག་ཞུགས་འདུག་སྙམ་དུ་དུག་ཞུགས་པར་ཤེས་སོ། །དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་སྔར་རྨུགས་པ་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་སྐྱོང་བ་སྦྱོར་ལ། དུག་ཞུགས་པར་མ་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་མེད་པ་སྦྱོར་རོ། །ཕྱིས་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་དང་སྔར་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཕྱིས་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་ནི། སྔར་བྱི་བས་རྨུགས་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྔར་དུག་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་སྔར་དུག་ཞུགས་པར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྐྱོང་། ཕྱིས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་ཞེས་པ་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་མི་བྱའོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་ལས་ཞེས་བྱའི། འབྲེལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་འཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པ་བཅད་པ་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་ཆོས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། མེད་དགག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དགག་དེ་འཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་སྣང་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་མ་ཟད་དངོས་སུ་འཕངས་ནའང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་

ཞིང་། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་(༧༠བ)ལྟ་བུའམ། སྐྱེས་བུ་འདི་རིགས་གཉིས་གང་རུང་དུ་ངེས་ནས་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གིས། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དགག་པ་དེའམ། དགག་གཞི་དེ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཀྱི་བའི་གཞིར་བཟུང་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཞན་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་མི་འཕེན་ཀྱི་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་འཕངས་པ་དགོས་ཀྱི། དགག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་གསུངས་པ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། སྨྲུགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྨྲོང་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་རང་རིག་གིས་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་མི་འཇལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་ཐལ༏ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༏ དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས་འདིར་བདག་གི་བདག་ཉིད་རིག་ན་ནི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྣྙེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་

ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རིག་པར་བྱ་བཞིན་པའི་སྣོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་སྣོད་བྱ་སྣོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཡུལ་གཞལ་བའི་བྱ་བ་ཡུལ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་བྱ་བ་ (༧༡ན) ཡུལ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་གཅིག་དུ་མ་དང་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ༔ ༔དེས་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུའང་མ་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཤིང་གཙོད་པ་པོ་སྟ་རེའམ་སྙེས་བུ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་འཕར་འབབ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྣོད་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཀྱང་སྐྲས་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རལ་གྲི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རིག་ནི། རང་གིས་རང་ཐ་དད་པའི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་

པ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། དེ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་
རིག་པ་དང་ཚད་མས་ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལྟར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་
དགག་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་གཞན་གང་རུང་མེད་ཅིང་འཇལ་བྱེད་ཀྱིས་མ་
ཤེས་པའི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན། མོ་གཤམ་བུས་གནོད་པ་
ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་འགོག་ཅེས་སོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་
པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་བདེན་དངོས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཀུན་རྟོག་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་
ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ལོག་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་
ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པ་ལ་གཉིས། ·མངོན་མཐོ་མི་
འཐོབ་པར་ (༧༡བ) བསྟན་པ་དང་། ངེས་ལེགས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་ཅིག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འདུག་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
བྱས་པས་ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་རྣམ་
རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ཏེ་དངོས་པོ་ཤས་སམ་དངོས་པོ་ཙུང་ཞིག་བདེན་པར་
འདོད་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྲ་བརྟན་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་དོན་
སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པ་ནི། སོ་མ་བཏང་བའི་རྫ་བུམ་དང་འདྲ་བར། དེ་ཉིད་

འཇིག་བྱེད་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་གྱི་དཔྱད་པ་ཙུ་དང་འདྲ་བ་བླུགས་པ་རང་གི་བློའི་ལུགས་ངན་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཇིག་རྟེན་པོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཅེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དང་དེ་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པས་ཚོར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་འདི་ལ་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟའི་དབང་ངན་སོང་གི་གྲུད་པ་འབབ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི། མདོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ཙུང་ཞིག་འདོད་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་སོ་མ་བཏང་བའི་བུམ་པར་ཙུ་བླུགས་པ་རང་གི་བློའི་ལུགས་ངན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཤེས་ཙམ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཙུང་ཞིག་གམ་ཤེས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་ནས་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དོན་མེད། དོན་སྣང་བདེན་པར་འདོད་ཅེས་པའོ། །དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་ཉིད་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། དོན་དེ་དོན་སྣང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཙུས་བུམ་པ་འཇིག་པ་དང་འདྲ་ཚུལ། དོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་གོ །དེས་ན་དོན་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་མེད་པས་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་ནི། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཏགས་ཙམ་མིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་ (༧༢ན) གཟུགས་ཚོར་སོགས་སུ་མ་ཟད། ཟོ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའང་ཉམས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མི་བྱའི། ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་

པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་རྟོག་པས་རང་དགར་སྦྱར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ལམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་སྨྲ་བ་འདི་ལ་ཞི་བར་བགྲོད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་རིག་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་མ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན༔ ཐར་ལམ་མ་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག དེ་ལས་ཉམས་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་ལམ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༔ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་དེ་ལས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་བྱུང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཐབས་བྱུང་དེ་འདྲ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་སྲིད་དུ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་དབང་གིས་ལམ་ངན་པ་སྲིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་

པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག (༧༢བ) སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཐབས་བྱུང་ནི་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་པས་སྟོན་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ༑ ༑ཆོས་ཅན། རང་ལྟ་མ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་དེ། དེ་སྲིད་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་པས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྦྱོར་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ༑ རང་འགྲེལ་ལས་འོག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའང་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེའང་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་ཕྱུ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅེས་སྦྱར་ན་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ་འགྲིག་ཅིང་། མི་ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། ནག་ཚོས། མི་ཡི་སེང་གེས་བཏགས

ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཅེས་པ་དང་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ༑ ནག་ཚོས། མི་ཡི་སེང་གེས་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྣམས་གསུངས། །དམྱལ་བ་ཞེས་སྨྲར་བ་བདེའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་མ་རྟོགས་（༧༣ན）པའི་སྐྱོན་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་དགའ། ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུངས་ཐོས་པ་ལ་མི་མོས་ནས་སྤོང་བ་དང་མོས་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་ནས་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་སྟོད་དོ༑ ༑གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ༑ དང་པོས་ཐར་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་ན་རུང་ངོ༌། །ནག་ཚོས། སྨྲལ་གྱིས་ཞེས་པའི་ཀྲང་པ་གཉིས་མ་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ ཁམས་ནི་ཁམས་སོགས་ཏེ་དབང་པོ་ཞེས་པའི་བླ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་ནི་རང་བཞིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་

ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཕུང་སོགས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཤེས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་དབེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ཐར་པའི་ལམ་ལས་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི༏ འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མི་སྟོན་པ་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ནི་སྒྲ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡི་གེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་ཡི་གེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཉན་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཁོང་དུ (༧༣བ) ཆུད་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཆོས། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཆོར། དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་དང༏ ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ

དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པས་འདིར་སྨྲས་པ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྨྲ་ན། ང་ནི་ངེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་སྨྲ་སྟེ། ཁྱོད་གཞན་སྐྱུན་འབྱིན་པ་ལ་མཁས་པར་རློམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དབང་འགོག་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ལྟོས་པ་དང་རེ་བ་གཅིག་ཅིང་རེ་བ་དང་འདོད་པ་གཅིག་པས་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་མི་འདོད་པའོ། །ནག་ཆོས། མཁས་པར་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བར་བྱེད་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། །དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་བཏགས་པ་ཙམ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་ཡོད་པར་བཞག་ན་དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ (༧༨ན) སྟོང་གིས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྫས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུག་དང་བཅས་པའི་རྣག་གི་བུམ་པ་འཁྲུག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་

པས་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་བོའི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཡིན་నོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དབང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འཇུག་པར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུག་དང་བཅས་པའི་རྣག་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འཇུག་པར་འཕྲོག་པ་དང་འདྲ་བས་ཁྱོད་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ། ཁོ་བོའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་གཞན་དབང་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རག་སྟེ་དགར་རྒྱུག ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གིས་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་བདེ་ཞིང་། འགྱུར་གསར་ལྟར་ན། འཕྲོག་པ་པོས་མཛའ་བོའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་སླར་ཏེ་ཕྱིར་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་ཚུར་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཞེས་སྦྱར་ན་རུང་བ་འདྲའི། གཞན་དུ་ན་བདེ་མོ་དཀའོ། །འགྱུར་གསར་འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དགེ་བ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལོག་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་

པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲང་ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། (༧༨བ) གཉིས་པ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་རང་འགར་གནས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བསྟགས་པ་བྱས་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁྱོད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་རང་འགར་གནས་པའི་གཞུང་ལས་བསྟགས་པ་སྟེ་སླུ་བ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། རང་དབང་དུ་གནས་ནས་སྦྱར་བའི་རང་གི་གཞུང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ནག་ཆོས། མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་བས། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ནའི་ངོར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པར་གྱུར་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བདེན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཚད་པར་ལྟ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རིམ་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་འགའ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྨོས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དོན་ནི། ལུང་དང་པོས་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དྲང་བའི་ཆེད་དུ

བཞེད་པའི་ཁུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་རིག་གི་ལུགས་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགྲེལ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་སོགས་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མི་སྨྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ (༧༥ན) ལྟོས་མེད་རང་དབང་དུ་ནི་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཞེས་མི་སྨྲ་ཏེ། འོག་དེར་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་ཐློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་ཏོ། །དོན་ནི། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ལྟར་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མེད་ན་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཀྱང་། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཁོ་བོས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ནས་གྲུབ་པས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་གིས་ཡོད་པར་ཁས

བླངས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བར་ནུས་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ནག་ཆོས། ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཞག་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ན་དེ་རིགས་ཀྱང་བཀག་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར༏ ཁྱོད་དང་། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་འགོག་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་དོན་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བས་མི་འགོག་གི རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱི་རོལ་དོན་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དགག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། དབུ་མ་པ་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོང་གདབ་པ་སྟེ (༧༥ བ) གྲོགས་བྱའོ། །བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་མི་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར༏ ཞེས་པ་འཁྲུལ་སྣང་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཕྱི་འདི་རྣམས་གཞི་གཅིག་པ་འདྲ་བར་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རིག་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་འདིར་ནི་རྩོད་པར་གྱིས་དང་། དེ་ལ

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་པ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། སུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས฿ ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོར། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ས་དྲུག་པ་བས་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨན་ད་རྙིལ་ལས་སྦྱར་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟེ་གཙང་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཟིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བར་འདོད་པས་རང་གི་བློ་གྲོས་ས་བུམ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་འདྲ་བ་མི་བརྟན་པས་ཡང་ཡང་དུ་བཟུང་བ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི་གད་མོའི་གནས་སོ། །མདོའི་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ས་བཅུའི་ལུང་དོན་ (༧༨ན) བཤད་དེ་རྣམ་

རིག་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་; དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་སེམས་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི; ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོག་པ་བས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མིན་ཞིང་བདེན་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་རྟོགས་པར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དངོས་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ནས་འབྱུང་རོ་སྙམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་ས་བཅུ་བའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་སྙམ་ནས་དག་གོའི་བར་ནི་མདོ་དངོས་སོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི་ལོག་པ་བས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་སྒོ་ནས་

འཇུག་ཚུལ་བཤད་ནས་ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་འཇིག་ལ་ལྟ་བ་སྟེ་རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ལ་རྟོག་པའོ། །དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་
འདི་འབྱུང་བ་ན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱས་
སོ༔ ༔དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཞེས་སྟོན་པའོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་མདོ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་ལན་དང་མཚན་ཉིད་རྣམ་ (
༧༤བ) པར་གཞག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས། འཇིག་རྟེན་
དུ་འདོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་མདོས་བདག་
མེད་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། བདག་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེར་ཞེན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དེས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་ཀྱི་མི་སྐྱེད་དོ། །འོ་ན་དེར་ཞེན་པ་
སྐྱེ་བ་འགལ་སྙམ་པའི་བརྒྱལ་བའི་ལན་དུ་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་དེར་ཞེན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལས་གསུམ་བསགས་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་ནས་དེ་
ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ་གསུངས་ནས་ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་
དང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ནས། མདོ་
འགྲེལ་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། གོང་དུ་སྲིད་པར་བཅིང་ཚུལ་དེ་བཤད་
ནས༔ གང་གི་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་པས་གྲོལ་བའི་

དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།། མདོ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའང་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ཉེས་པ་སྤྱང་བ་དང་། ཡིད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་། ཟབ་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་བསྩལ་པ་དེ་དག་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ །ཞེས་སོ༑ ༑དེས་ནི་བདག་ (༧༧ན) ཏུ་ཞེན་པའི་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་ཉེས་པ་སོགས་འདིའོ་ཞེས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་འགྲེལ་དུ། མདོ་དེའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་མཛད་དེ། ཞིབ་པར་ཟུར་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ནི་གཞན་ནིའོ། །ནག་ཚོས། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཞེས་པ་བདེ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་པའམ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་སེམས་པའམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས

པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུམ་སྦྱར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་འོང་བར་མངོན་ནོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལ་བརྟགས་པའི་ཚེ་བྱེད་པོའི་བདག་འགོག་གི་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་གསལ་བར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོ་དེས་ལུང་དོན་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ལ་དེད་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་བློ་གྲོས་ནི་ལུང་དོན་དེ་ལ་འཕེལ་བ་སྟེ། མཆེད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་མཐོན་པོ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་མདོ་འདི་ལོ་ག་པ་བས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ (༧༧བ) ལྟ་ཚུལ་གྱི་མདོ་ཡིན་པས། བློ་ལྡན་ལོ་ག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་དེད་ཕྱིར་དུ། ལང་གཤེགས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ངག་འདི་གསུངས། ཞེས་སོ། །དོན་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་

པའི་ལུང་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །རྐྱེན་དང་རི་རབ་དེ་བཞིན་ཏེ། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་འདོད། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །ནག་ཚོས་རྩ་བར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མུ་སྟེགས་མཐོན་པོ་ནས། འཕགས་པ་ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཉིད་དུ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་གསུངས། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མུ་སྟེགས་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི་མུ་ནི་མཐའ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་སྦྱར་ན། འགྱུར་གསར་བདེའོ། །དགོངས་པ་དེད་ཕྱིར་དུ་ཞེས་འགྱུར་སྙིང་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལང་གཤེགས་སུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བས་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལང་གཤེགས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་དེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་པ་སྲིད་རྒྱུ་མིན་ཞིང་། བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་སོགས་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པར་ནི་བདག་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི་གཞན་མ་བཀག་གོ །གཉིས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། རང་ (༧༤ན) སྡེ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ

ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལུང་པ་ཞེས་པ་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར། སྒོ་རིམ་སུ་བཅུད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐའ་བྲལ་སྟོན་པའི་རིམ་བཅུད་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། ནག་ཚོས་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་དགེ་སློང་གོས་དཀར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་དགེ་སློང་སྐྱ་སེང་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤོང་བ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སྤོང་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་སྐད་ངན་པ་ཤོར་བར་ངེས་སོ། །མདོར་ན་ངན་རྟོག་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་བྱུང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ༑ ༑

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནག་ཚོས། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་སྔ་མ་མི་མཐོན་པར་བྱས་ཞེས་པའི་དོན། སྤྱིར་བུདྡྷ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མཐོན་

པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ན་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཞིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོའི། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་ཞེས་སྦྱར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཐེག་ (༧༤བ) ཆེན་དགྲ་བཅོམ་སྟོན་པ་ན་རྒྱས་པ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ནས་སྦྱར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་བཞིན། སེམས་པ་དང་དཔའ་བོའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤད་ཅེས་ལྷན་ཚིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་སྟོན་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་རིག་པ་སངས་ཤིང་བློ་རྒྱས་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་ཚིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྦྱར་ན་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཏཏྭ་བུདྡྷ་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་ཏཏྭ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བུདྡྷ་ཞེས་སྦྱར་བ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །མི་མངོན་རྒྱུའི་ཚིག་སྔ་མ་འདི་སངས་པ་ལ་སྦྱོར་བ། བུདྡྷའི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་མི་འགྲིག་གོ །མདོར་ན། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱས་ཞེས་སྐད་པའམ། དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་ཞེས་སྐད་ཇི་བཞིན། །སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ན།

ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ནི། མདོ་དེར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལུང་དོན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་དང་། ལུང་འོང་བའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གསུངས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི༑ (༧༨ན) དེ་མ་རིག་པའམ་འདུ་བྱེད་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། རྒྱུ་རྟེན་པས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ལུང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་མེད་ན་ལྡོག་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་ལུགས་འབྱུང་སྟོན་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པར། ཇི་སྐད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་ཡང་བྱིན་པོ་ཞེས་པའི་བར་དུ

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ལྡོག་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བ་བྱས་མོད་ཀྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། མདོ་དེར། མ་རིག་པ་འགག་པས་ཞེས་པ་ནས། ཏོན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་ཤུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དོན་ཚན་འདི་གཉིས་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འབྱུང་ཚུལ་དང་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ༔ ༔ཀྱེ་ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལུང་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི། (༧༥བ) དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལྟོས་གྲུབ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དེད་ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་ལྟ་བ་ངན་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་གྱུར་ན་ནི་ལྟ་བས་བྱས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་

བདེའོ༑ ༑དེའི་ཕྱིར་མདོ་དེར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་བཀག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུ་ལས་ལས་སྐྱེ་ན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཁང་པའི་བར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྨ་བྱ་དང་པདྨ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ༑ བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༢༠༩) སེམས་པའི་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར

རོ༔ ༔གཉིས་ཁྱད་པར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་སེམས་ཀོ་ན་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་བཞག་གོ །རྒྱུ་མཚན་ནི་གཟུགས་ནི་ཐེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། ཐེམ་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གཙོ་བོར་ཡིན་པ་ནི། ས་བཅུའི་མདོའི། སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཞེས་པའི་ནུས་པས་ཙམ་སྨྲས་གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་པར་ཐོན་ཅེས་སྨྲ་ར་གྱི། ཚིག་དེས་བསྟན་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མའི་བསྟན་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ༔ གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ༔ ཐེམ་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི ཕྱི་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནག་ཆོས། འདིར་ཁ་གཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་ལའོ། །གཟུགས་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མེད་པས་རྩོད་པ་མེད་དོ། །(༢༠བ) དེ་ལྟ་བས་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད

བསལ་ནས་རྟོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཏེ། ཞེས་པ་བདེ་བས། ཕྱི་རོལ་པ་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོར་འདོད། སངས་རྒྱས་པ་སེམས་བྱེད་པོར་འདོད་པས་དེ་དག་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་རྟོད་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་གཟུགས་ལ་བྱེད་པོར་འདོད་པ་མེད་པས་དེ་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་རྟོད་པ་མེད་དོ། ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ནུས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱེད་པོར་སེམས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་དེས་གསུངས་པ་ན། གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྟོད་པའི་གནས་ཏེ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་སྣེ་འཛིན་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རྟོད་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་གཅིག་བཏོན་ནས་གཅིག་གིས་རང་གི་ཡུལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུའོ། །ནག་ཆོས། རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྟོད་ནས་ཞེས་དང་། ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་བདེའོ། །བཏོན་པའི་རྒྱལ་པོར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མགོ་བས་སྐྱོ་བོ་ཕལ་པ་གནོད་པ་མེད་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་མགོ་བ་སྐྱོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པ་སྐྱོ་མི་འགོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཡུལ་དེའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་སུས་བྱེད་རྟོད་པའི་ཚེ་གཞན་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་བཀག་ནས་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་མི་གཞན་འཇོག་པ་བཞིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་སོགས་དང་སེམས་སུས་བྱེད་རྟོད་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས

ཀྱིས་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྟོན་གྱི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱི་རོལ་（༤༡ན）གྱི་གཟུགས་ཡོད་མེད་མི་རྟོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་རྟགས་དང་རྐང་པ་འདི་གཉིས་དམ་བཅར་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ནི་གཟུགས་བྱེད་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་པས་གཟུགས་ལ་རྟོད་ལ་འདིར་ནི་གཟུགས་རྟོད་གཞིར་མེད་ཅེས་རང་འགྲེལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མི་བདེའམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་བླངས་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་དེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དེ་ལྔ་ཆར་མེད་དེ། དེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དོན

སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ། དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་གང་གི་ཚེ་འཐད་པ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་སུ་མ་ཟད་དབང་ཤེས་དང་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་ཡོད་ན་གཟུགས (༤༧བ) ཀྱང་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི། དོན་སེམས་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་བླངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་སེམས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། བདེན་

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་སློའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ནས་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས; རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་བསྟན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཟློག་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་དང་། རྩ་བར་དེ་ཡང་དྲང་དོན་(༢༢ན་)ཉིད་ཅེས་ཡང་སྒྲ་འབྱུང་བས། ས་བཅུ་པ་ལ་སློག་དགོས་པས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཞེས་དང་། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དྲངས་དགོས་པས་དྲང་དོན་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་སྐབས་འདིའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་དོན་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སློའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་

དང་། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་དང་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དེ་ལ་སྔོར་ལྡར་གཤེགས་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དྲི་བ་བརྒྱ་རྩ་དྲིས་པའི་ལུང་ནི། རིགས་དང་རིགས་མེད་ཇི་ལྟར་ཅེས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །མཚན་རྣམས་རྣམ་པར་འགོད་པ་དང་། །བདག་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་མ་མཆིས་ཇི་ལྟ་བུར། །ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཇི་ལྟར་རྟགས་དང་ཆད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་སུ། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་མི་འགྱུར། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀུང་ཇི་ལྟ་བུར། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་གསུངས། །ཇི་སླད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ (༢༢བ) འཇིག །སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། །ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་གྱི་སེམས་ཙམ་དང་བདག་མེད་པ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་

བའི་ལན་རྣམས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ་མདོ་དེར་གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་མའི་རྒྱུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་རྟོགས་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་དག་གི་མཇུག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བའི་དག །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྟ་བུའི། །སེམས་ནི་སུ་དག་མི་ཤེས་པ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དག་སྐུར་བ་ལ། །མི་མཁས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བར་དང་། མེད་པའི་རྒྱུར་དང་། མེད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྐུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་ཉིད་མི་

དམིགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེན་པས་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པོ་ནི་ཕུང་སོགས་ (༢༣ན) ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞེན་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མིག་བཞུགས་སྣང་བ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་མྱང་འདས་རྣམས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྱུར་བ་ཐོན་ཏེ། དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་སེམས་ཙམ་ལ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བའོ༑ ༑མདོ་སྡེའི་མཇུག་ཏུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལྔ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཉན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་གསུངས་སོ། །གང་ཚེ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་རབ་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱུ། །གཟུགས་ཞིང་བྱེད་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ལྡན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅི་ལྟ་བུས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པ་དང་མ་མཆིས་པར་རྣམ（༢༣བ）པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཅེས་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དྲིས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་དུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། མི་སྤྲོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟོས་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་སྤྲོད་པའི་སྟོང་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ཕུང་པོ་

རྣམས་ལ་སྨོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་སྲིད་པས་མི་སྲིད་པའི་སྟོང་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པས་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །བདུན་པ་ནི་མྲི་ག་རའི་ཁང་པ་ན་གླང་པོ་དང་བ་གླང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་གཅིག་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཅིག་གི་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤལ་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཤད་ནས། དེ་ནས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འདི་དག་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་དང་། །(༢༩ན)རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་། །ལས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཇིག་གོ །མྱ་ངན་འདས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག །འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུའང་རུང་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་

པོ་མདོ་སྡེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཁོ་ན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ནི་རི་དྭགས་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཆུ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མགུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཤེགས་དྲངས་པ་ལ་ལར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ནག་ཚོས; མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གོང་དུ་སེམས་ཙམ་དུའང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དྲིས་ལན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བཤད་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་དག །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་བཤད་པས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །བཤད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བ་ཡིན། །གཞན་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ། །གཞན་ལ་བཤད་པར་མི་ (༤༩བ) བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ། ཇི་སྐད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དྲིས་པའི་

ལན་དུ། སྟོང་ཉིད་བདུན་དུ་ཕྱེ་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པ་སྟེ༑ མདོར་ན་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རྣམ་རིག་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་བཤད་ནས། སྔ་མ་ཐ་ཤལ་དུ་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མདོ་དེ་ནི་ཞེས་པ་འདི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ནི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ན་འོ་ན་གོང་དུ་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒོམ་པས་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་ལ། རྣམ་རིག་ཙམ་སྒོམ་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ། སེམས་ཙམ་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་ནི། གོང་དུ། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། ཞེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་ཀྱི། མདོ་འདིར་བསྟན་པའམ། མདོ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་འདིར་སྔར་དྲངས་པ་ཡིན་ན་མདོ་དེ་ནི་ཞེས་སློག་རིགས་ཀྱང་དེའང་མིན་པས་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་སློག་པས་ཚུང་མི་བདེའམ་སྙམ་མོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་གང་རུང་ལ་སློག་ལ། དེའང་དེ་མ་ཐག་པའི་བདེན་སྟོང་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་སློག་ན་མདོ་འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་རིགས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་རིག་སྟོན་པའི་མདོ་དེར་སློག་གོ །མདོ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་རིང་ཚིག་དང་ཡང་འབྲོར་ཤིང་སྐབས་དོན་ཡང་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། ། །འོ་ན་བདེན་སྟོང་དུ

རིགས་ན་མདོ་གཞན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། སྟོན་ཚུལ་དེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག (༤༥ན)དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑དེས་ན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དགོད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བའི་ལུང་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་གཉིས་དངོས་སུ་བཀོད་ལ། སོགས་སྒྲས་ཐེག་གསུམ་བཤད་པ་སྡུད་དོ། །ཕྱི་དོན་མེད་པ་ནི་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། མདོའི་མཚན་གཞི་ནི་ཐེག་བསྡུས་སུ་དྲངས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི། སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཞེས་སོགས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བས་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་བཤད་པའང་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས་ཀྱང་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་འགྲིག་གོ །གཞན་དབང་ཡོད་པའང་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་སེམས་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ནི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ནི། མདོ་བཏུས་སུ། པད་དཀར༑ བདེན་པ་པོའི་ལེའུ ཤེར་ཕྱིན། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུ གཟུངས་རྒྱལ༑ ཕྱིར་མི་ལྡོག་འཁོར་ལོ། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ལ།

ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་སླར་སད་དེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དམིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་མཛད་ན་ (༢༥བ) དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ན་ཀུན་བཏགས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ནི་ཕྱི་དོན་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་གསལ་ཤིང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་དེ་ལ་ཟུར་དུ་དཔྱད་དེ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་བཏགས་ཕྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཅེས་སོགས་ནི་སླའོ། །འདིར་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བཤད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་ཅིང༌། གཞན་དུ་འདི་ལ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་བྱེད་མེད་པ་དང༌། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངེས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་མ་བཀོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙིང་པོའི་ལུང་དོན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་ལས་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་ཁྱད་གཞི་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ། ཁྱད་ཆོས་མཚན་དཔེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བཏུམས་པ་ལྟར་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བཏུམས་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཞིག་ཡོད

པར་བརྗོད་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཀྱང་བདག་རྟག་དངོས་ལུས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །ལན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བླངས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཞག་གོ་སྙམ་དུ་བཟུང་དུ་མ་རུང་ཏེ། མདོ་དེས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་འདྲ་བའི་བདག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེས་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བྱིས་པ་བདག་མེད་པའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ། དངོས་སུ་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནག་ཆོས། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་ནི། དཔེར་ (༢༤ན) ན་རྫ་མཁན་གྱི་འཇིམ་གོང་གཅིག་ལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྣོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྙིང་པོར་སྟོན་ནམ་བདག་མེད་པར་སྟོན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་འདིའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་འདྲ་བས་བདག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་བསྟན་སྙམ་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ནག་ཆོས། ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར

བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། ཞེས་པ་བདེའོ། །འདིའི་མཇུག་ཏུ་ནག་ཚོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མུ་
སྟེགས་བྱེད་རྣམས་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་
བསྟན་པས་སྟོན་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྟུང་
བའི་བསམ་པ་ཅན་འདི་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་
མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས། དོན་ནི། དེས་
ན་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྙིང་པོའི་མིང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ནས་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་
དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་འདིའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་སྙིང་པོ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
པ་དང་། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་མི་བདེའོ། །འདི་ལྟར་སྦྱོར་ན། དངོས་སུ་སྙིང་
པོ་བསྟན་པས་དོན་གྱི་སྙིང་པོར་དགོངས་གཞི་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
བསྟན་ན་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་སྟེ་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་
རོ༑ ༑ཡང་གཤེགས་ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ན་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་
ཞེས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་ (༢༧བ
) པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་
པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་

བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟར་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་འདིར་དྲངས་པར། ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པ་ཡན་ལས་མེད། ལང་གཤེགས་ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ན། བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡན་ལས་མེད། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་དྲངས་པ་ན་དེ་མན་ཆད་དེ་ཡང་ཡོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི༏ ངེས་ན་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དེ་དག་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བ་དེའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པར་སྙིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྟོན་ཚུལ་དོན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྟོན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །ངེས་ན་ལྟ་ངན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོའི་མིང་གི་སྒྲས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །བདག་བསྟན་སྙམ་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་ནི༏ བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ནོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་གང་ལ་དྲངས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་འཆད་ལ། དེ་དག་

གིས་ནི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་བཤད་པའང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །ནག་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོ་ཐམས་(༡༧ན) ཅད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བདེའོ། །གང་ཟག་དེ་དག་ལྟ་ངན་ལས་བཟློག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་དྲང་བའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞི་དྲང་དྲོན་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་གཤེགས་ཉིད་དུ་སྙིང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་དོན་གཅིག་མིང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་༑ ༑སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། །ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོར་རྣམ་རིག་པས་འདྲེན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི། ཞེས་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྙིང་པོའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་དགོངས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་གཞི་གཅིག་པ་ཙམ་མི་འགོད་ཀྱི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དུ་མཚུངས་ཤིང་། དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་མཚུངས་ཞིང་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཚུངས་སོ། །སྐབས་འདི་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྙིང་པོའི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་གཞིའི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་ (༡༧བ) ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དུ་མཚུངས་ཞིང་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ལེན་པའི་ཞེས་ལུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་པ་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ལེན་པའི་ཞེས་པའི་ལུང་དེའང་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དཔྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཞེས་པར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པས་འདིར་ནི་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་

མདོ་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་གཞན་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྔར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཁྱད་པར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་གོང་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་གི་དེ་གཉིས་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོས་ལ་གཞན་གྱི་ (༢༢༨) དྲིང་མི་འཇོག་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱང་སེམས་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཚད་མ་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་ལུང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ་སོ་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་སྤང་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འབད་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ

གནས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་ངམ་གཏོགས་པར་སྨྲ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔོན་མ་ཐོབ་བོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུང་གིས་འགྲོལ་གྱི། རང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་པས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས་ཤི་འཕོ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ༔ ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ (༢༢བ) པ་རྟོགས་པ་དེ་ན་དེ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སྨྲར་མདོ་བཏུས་སུ་དྲངས་ཡོད་དོ། །དེའི་མཇུག་ཏུ། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་དེ་བཞིན་ཚངས་པའི་ཐེག ཅེས་སོགས་དོན་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །ཞིབ་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ༔ ༔

གཉིས་པ་ལ་འདི་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས࿒ དངོས་དོན་ལུང་འདི་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱི་སྟེ་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ࿒ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་ལང་གཤེགས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་དང་དྲང་དོན་དུ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་རིགས་པས་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། བདེ་བླག་ཉིད་ཅེས་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་གསུངས། ཞེས་སྨྲས་ནས། བདེ་བླག་ཉིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། དེས་ན། དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་སྦྱར་ན་འགྲེལ་པ་དང་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ࿒ དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གང་ཟུང་གི་ཚོགས་ཀྱང་དུས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར

རོ༑ ༑དང་པོར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕྱི་དོན་ལ་ (༥༩ན) དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཏུ༑ ༑ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ནས་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་དངོས་བརྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་བཀྲིར་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཞུས་ན་ཆོས་མི་སྟོན་པ་མ་ཟད་ཞུས་ནའང་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའང་འཁྲིད་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་༑ ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྦྱངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི༑ ༑ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

ཇི་སྐྱེད་གཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མའོ༑ ༑དེས་ན (༥༧བ) སྐབས་འདིར་ནི་སྔ་མའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་ཆུང་བས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྐལ་བ་མེད་པས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྨིན་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། བསོད་ནམས་གསོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེས་ན་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གོང་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ༑ ཐབས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེས་བྱ་བཀག་ན་ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པ་རིག་པར་འགྱུར་ལ་ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན

མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ན། མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཞིག་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས༔ དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་དགག་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་གསུངས་སོ། །དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཐབས་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་མདོ་གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བློ་ནས་དྲང་དོན་དུ་ (༨༠ན) བརྟག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ལ༔ དེ་ལས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། རྣམ་གཞག་གམ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་ནས་དྲང་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དེ་དག་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ

གསུངས་པ་སྟེ། བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་ནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བཟློམས་པའི་དོན་ཅན་
གྱི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པའོ། །ནག་ཚོས། ལུང་གི་རྒྱུས་
ནི་ཤེས་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། དྲང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དག །ཅེས་དང་། དྲང་
བར་རིག་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་བདེའོ། །མདོར་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་
ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལུང་འགའ་ཞིག་དྲང་དོན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་
ཉིད་ལས་ལུང་འགའ་ཞིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །ལོ་རྒྱུས་
ཞེས་པ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ན་གོང་དུ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཚན་
བཤད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་། དྲང་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའང་བརྟག་སྟེ།
ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་དྲང་
དོན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས།
དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་
མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་སྦྱོར་བས་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་
མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅེས་སྦྱ་
དགོས་ཏེ། དགག་པ་མཛད་པའི་མདོ་ནི། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་
ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་
གྱིས༔ ༔ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ (༨༠བ)
བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་འོང་། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་

ན་ཤེས་པའང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱའི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ས་མ་ནོར་ཅིག གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུའམ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨྲར་རོ། །ནག་ཚོས། གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་གཉིས་དྲངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་དང༌། གཟུགས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ན༑ དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས༑ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །མདོར་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་དགོངས་ནས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བདེན་འཛིན་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་ཀྱ

སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །མདོར་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འགག་གི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ནམ་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིག་ཆ་ལ་ལར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་འཇུག་པའི་མདོ་དེ་དག་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྟོང་ཉིད་ (༤༧ན) རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐབས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲངས་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་དེ་དག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སུ་སྨྲར་མི་དགོས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས; ད་ནི་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་སྟེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་བཤད་དོ། །ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཤད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཤད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེར་ཤེས་ཞེས་པའོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཤེས་བྱེད་ནི། མདོ་དེར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེས་རྒྱུ་མཚན་ཐོན་ནོ། །མདོ་དེ་

དག་ དོན་ ནི། སངས་ རྒྱས་ ཀྱིས་ གསུངས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གདུལ་ བྱས་ སྟོང་ ཉིད་ རྟོགས་ནས་ གྲོལ་ བ་ ཐོབ་ པའི་ ཕྱིར་ དུ་ ཡིན་ ཙ་ ན་ གྲོལ་ བ་ དོན་ གཉེར་ གྱི་ གདུལ་ བྱས་ ཇི་ སྙེད་ གསུངས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ བསླབས་ དགོས་ སམ་ སྙམ་ ན། གསུངས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཚིག་ ཐ་ དད་ ཡིན་ ཀྱང་ སྙིང་ པོའི་ དོན་ གཅིག་ ལ་ འདུག་ པར་ དོན་ གཅིག་ པས་ ཐམས་ ཅད་ བསླབ་ མི་ དགོས་ ཞེས་ པའོ། ། འོ་ ན་ གང་ ལ་ བསླབ་ སྙམ་ ན༏ བདག་ མེད་ པ་ གཅིག་ པུ་ ཡིན་ པས་ འདི་ ལ་ བསླབས་ ན་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ རྙེད༏ ཅེས་ པའོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་ དམ་ བཅའ་ དང་ རྒྱུ་ མཚན་ འདི་ ནི་ སྔར་ བཤད་ པ་ དེ་ བཞིན་ དུ་ འཕགས་ པ་ བློ་ གྲོས་ མི་ ཟད་ པའི་ མདོ་ སྡེ་ དག་ ལས་ རྒྱ་ ཆེར་ བསྟན་ པའང་ རྟོགས་ པར་ བྱ་ སྟེ། ཇི་ ལྟར་ ཞེ་ ན། བློ་ གྲོས་ མི་ ཟད་ པའི་ མདོ་ ཚིག་ གསལ་ དུ་ དྲངས་ པར༏ ངེས་ པའི་ དོན་ གྱི་ མདོ་ སྡེ་ ནི་ གང་། དྲང་ བའི་ དོན་ གྱི་ མདོ་ སྡེ་ ནི་ གང་ ཞེ་ ན། མདོ་ སྡེ་ གང་ དག་ ལམ་ ལ་ འཇུག་ པའི་ ཕྱིར་ བསྟན་ པ་ དེ་ དག་ ནི་ དྲང་ བའི་ དོན་ ཞེས་ བྱའོ༏ ༏མདོ་ སྡེ་ གང་ (༨༡བ) དག་ འབྲས་ བུ་ ལ་ འཇུག་ པའི་ ཕྱིར་ བསྟན་ པ་ དེ་ ད་ ག་ ནི་ ངེས་ པའི་ དོན་ ཞེས་ བྱའོ། །མདོ་ སྡེ་ གང་ དག་ བདག་ དང་ སེམས་ ཅན་ དང༏ སྲོག་ དང་། གསོ་ བ་ དང་། སྐྱེས་ བུ་ དང་། གང་ ཟག་ དང་། ཤེད་ ལས་ སྐྱེས་ དང༏ ཤེས་ བདག་ དང་། བྱེད་ པ་ པོ་ དང་། ཚོར་ བ་ པོ་ དང་། སྒྲ་ སྣ་ ཚོགས་ སུ་ བཤད་ པ་ དང་། བདག་ པོ་ མེད་ པ་ ལ་ བདག་ པོ་ དང་ བཅས་ པར་ སྟོན་ པ་ དེ་ དག་ ནི་ དྲང་ བའི་ དོན་ ཞེས་ བྱའོ། །མདོ་ སྡེ་ གང་ དག་ སྟོང་ པ་ ཉིད་ དང་། མཚན་ མ་ མེད་ པ་ དང༏ སྨོན་ པ་ མེད་ པ་ དང་། མངོན་ པར་ འདུ་ མི་ བྱེད་ པ་ དང་། མ་ སྐྱེས་ པ་ དང་། མ་ བྱུང་ བ་ དང་། དངོས་ པོ་ མེད་ པ་ དང་། བདག་ མེད་ པ་ དང་། སེམས་ ཅན་ མེད་ པ་ དང༏ སྲོག་ མེད་ པ་ དང་། གང་ ཟག་ མེད་ པ་ དང་། བདག་ པོ་ མེད་ པ་ དང་། རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྒོའི་བར་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ༔ ༔ཞེས་སོ། །འགྲུར་ཁ་ཅིག་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུའམ་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དངོས་སུ་ལམ་སྟེ་ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་དང་། དངོས་སུ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཐབས་འབྱུང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་པའང་དེ་ཉིད་དོ༔ ༔འགྲུར་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྔ་མས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས༔ མདོ་ཕྱི་མ་བདག་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་དང་༔ དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིར་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པར། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །ཅེས་གསུངས་ནས། རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་(༩༢ན)བསལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་

ཀྱི༑ ༑ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་རྒྱུའི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་མདོ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མིན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ཞེས་སྦྱར་ན་རུང་བ་འདྲ་སྙམ་བརྟག་གོ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའི། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཤེར་སྙིང་རིལ་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བྱ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད། ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་མདོན་པའི་མདོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བཟུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དྲངས་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་མདོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །འོ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འགྱུར་ལ༑ དེ་ལྟར་ན་མདོ་དེར་བྱམས་པས་ཞུས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་ཇི་

ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་སྦྲུལ་ནི་ཐག་པ་སྔོག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་ཡང་སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་ (༩༢བ) ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྨོངས་པ་དག་གིས་སྦྲུལ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ། སྦྲུལ་དེ་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ། རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བློ་གྲོས་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བཟུང་བ་ལྟར་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་དཔེར་སྦྲུལ་ནི་ཐག་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དབང་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་༑ ༑གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བློ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོས། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་མཚམས་བཅད་པ་བདེ་བས༑ དེས་ན་གང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་བློས་བྱས་པ་ཅན་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལ

གཟུགས་སུ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་བཅོས་མའི་སྣང་ཚུལ་མེད་པར་དངོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཆོས་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བློས་བཅོས་ནས་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་མ་རིག་པར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་གི་ཕུང་སོགས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ༔འབའ་ཞིག་ཅེས་པས་ཀུན་བརྟགས་གཅོད་ཀྱི་གཞན་དབང་མི་གཅོད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྣང་ (༩༣ན) ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་གཞན་དབང་ཕུང་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་ཅན་དང་། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚེ། མ་རིག་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་། སངས་རྒྱས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དེ་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་དེ་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་སོ། །དཔེའི་སྤྲུལ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་ལ། རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱང་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྦྱར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས

པར༑ རབ་རིབ་ཅན་དང་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་གཉིས་དཔེར་བཞག་ནས་མ་རིག་པ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དུ་སྦྱར་ནས། སངས་ཀྱིས་རྒྱས་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ནག་ཚོས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་སོ། །གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱས་པ་ཅན་ཞེས་པ་དང་བཅོས་མ་དོན་གཅིག་སྟེ།

(༨༣བ) ནག་ཚོར། གོང་དུ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ལ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཡང་། བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་འདིའི་ལྟར་ན་བརྟགས་པ

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཞེས་པ་སྦྱར་ན་ཅུང་མི་བདེ་སྟེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅུང་དཀའ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་མི་རུང་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་༔ དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས། རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ། རྫ་བུམ་ནི་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །བྱམས་པ་ལྷ་བུ་ཚེ་སྔ་མའི་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་དང་༔ ཕ་མ་དང་ཆོས་ཆོས་མིན་དང་ཟག་པ་དང་སྙོམ་པ་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ༔ ༔ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། བདག་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་

པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་སྤྱར། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་གཞན་ (༩༨ན) རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྡུས་ནས་བཀག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདིར། འགྲུར་འདིར། འཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་ཡང་། ནག་ཚོས། སྤྱར་བསྟན་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བ་སྟེ། སྔ་མའི་རིགས་པ་དང་འདི་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་རྒྱས་བཤད་དང་དོན་བསྡུའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ༏ ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲོད་སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལ་ཁྲོད་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་མང་པོ་ཚོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།། ཐང་པ་དང་པོ་སྤྱར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་། འདིར་སྤྱར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་རྟགས་བསལ་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མ་ཡིན་ནོ༏ ༏གཉིས་པ་འཆད་པར་སླ་བའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། ཁ་བོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའོ༏ ༏དེས་ན་སྔར་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་༏ ༏ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མའི་གཟེང་རིང་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་པའོ། །འདིར་ཟེ་འབྲུ་དང་། ལྟེ་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོས།

ཟེ་འབྲུ་དང་། ཀེ་སར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་བྱ་ཧྲི་དེ་རི་དང་། ཞེས་པ་ལ་ནག་ཚོས༏ ཟེར་མོའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་དང་སྐྱེ་བའི་གཞུང་བཞིན་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྨ་བྱའི་མདོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྨ་བྱ（༩༨བ)ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངལ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཁྱོད་ལ་སྒྲོ་ནེ་ལྡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ནེ་ཙོའི་སྒྲོ་རྨ་བྱ་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྲ་མ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་ནེ་ཙོ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ༏ ༏གཉིས་པ་ནི། ལོ་ཏོག་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་ན། པ་ན་སའི་ཤིང་། དེའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནིམ་པ་དང་ཨ་མ་སོགས་ཀྱང་པ་ན་སའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བས། པ་ན་སའི་ཤིང་ལ་དེའི་ཤིང་ཐོག་སྐྱེ་བ་ལྟར༏ ཨ་མའི་ཤིང་ལ་པ་ན་སའི་ཤིང་ཐོག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། པ་ན་སའི་ཤིང་དང་ཨ་མྲའི་ཤིང་གཉིས་ཀ་པ་ན་སའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་འདྲ། པ་ན་སའི་ཤིང་ལ་དེའི་ཤིང་ཐོག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། པ་ན་སའི་ཤིང་ཐོག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཨ་མྲའི་ཤིང་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་པ་ན་སའི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན

དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བདེ་བས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་པ་ན་སའི་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ༔ པ་ན་སའི་འབྲས་བུ་དེའི་ཤིང་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག ཤིང་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མི་འདྲ་སྟེ། རིགས་པ་དེ་སྔ་མ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཨ་མྲ་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་ལའང་སྦྱར་ཏེ་སྨྲ་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི༔ འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ལོ་ཏོག་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན༔ རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་གི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རེས་དཔགའ་སྐྱེས་པས་སྔོན་པོ (༨༥ན) ལས་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ ནག་ཚོས། འབྱུང་བ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་བ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ༔ ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །འདིར་བལ་པོས་སེའུ་ཞེས་དང་། ནག་ཚོས་སེའུ་འབྲུ་ཞེས་སོ། །བསྡུས་ན་འཇིག་རྟེན་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ཆན་ལས་སྨྱོས་ནུས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་གྱི། ཕ་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་མེད་པ་མི་རྟག་པར་བསྟན་

པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ངན་ཅན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕ་རོལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་གང་ལས་ངེས་ཞེས་དྲིས་པས། དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའམ། མ་གྱུར་པ་ཡིན༏ དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ལྟོས་ས་དངོས་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་མེད་པའང་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟན་ཏེ། ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕ་རོལ་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་བས། ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་འདོད་ན། ཕ་རོལ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ༏ མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ (༨༥བ) བཟུང་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཇལ་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྐོག་གྱུར

ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལའང་སུན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ༏ ཐམས་ཅད་དུ་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཟླ་བ་གཉིས་བཟུང་ཡང་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལྟར༏ ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་བཟུང་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བས་དངོས་པོ་ལ་རྨོངས་ནས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་རོལ་མཛེས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བཞིན་པའི་རགས་པ་ལ་རྨོངས་ན༏ འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་འཕེན་ལྟ་ངན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་ངེས་སམ་ཐེ་ཚོམ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་ (༩༦ན) རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་མངོན་འགྱུར་གྱི་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མངོན་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་འདིར། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་མ་བཏུབ་ཀྱི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོས། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཞེས་ལྡན་པའི་རྐྱེན་བྱེན་པ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཚོས། ཇི་སྲིད་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྟེན་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ལྟ་བའམ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །རྒྱང་འཕན་པ་དེ་འབྱུང་བ་འདི་བདེན་པར་ཁས་ལེན། ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཁོའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། མཐུན་དཔེར་སྦྱར་ནས་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་ངན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་བདེན་ཞེན་ཡང་དག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་བདེན་པར་མེད་པས་བདེན་ཞེན་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྱུང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་བདེན་ཞེན་དཔེར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་བདེན་འཛིན་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པས་འབྱུང་བ་བདེན་ཞེན་ལྷ་དངན་དུ་གྲུབ་མ་ཟིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བདེན་སྐྱེ་སྤྱིར་བཀག་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་སྤྱིར་གྲུབ་ཟིན་པས། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ (༩༨བ) ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དཔེར་བཀོད་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་མ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་དཔེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་སླ་བ་གཞན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་དང་། སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྟག་ཆད་ཅན་ཀུན་ལ། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་འབྲལ་བ་མི་སྲིད་པར་ལོག་རྟོག་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་འདོད་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱི་རོའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱིས་སྡེ་པ་དག་གི་ལྟ་ངན་བཀག་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པར་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྦྱར་

ནས་ཕྱོགས་སྔ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པར་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྟེ་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ལའང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན་མི་མཚུངས་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཅེས་སོགས་སྨྲར་རོ། །ནག་ཚོས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དཔེ་ཡང་ཡོད་པས་སྨྲ་བར་ཡང་ནུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བས། ལྟ་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཡོད་པས་དེར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་དོན་(༩༧ན)བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་ཚུལ་ལྡོ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལོག་པའི་རྒྱུར་རྟོགས་བཞི་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསལ་བར་སྣང་བ

དང་ འགལ་ བ་ སྤང་ བའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས། རྩོད་ པ་ དགོད། དེ་ དགག་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི། ཁོ་ ན་ རེ། མངོན་ སུམ་ གྱིས་ སྔོ་ སོགས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ མ་ མཐོང་ བར་ ཐལ༑ སྔོ་ སོགས་ རང་ བཞིན་ གྱིས་ མ་ སྐྱེས་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ ལ་ སྔོ་ སོགས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ སྣང་ བར་ མངོན་ སུམ་ དུ་ མཐོང་ བར་ འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ ལ་ གསུམ། མཚམས་ སྦྱར། རྩ་ བ། འགྲེལ་ པའོ། །གཉིས་ པ་ ནི། སྟོང་ ཉིད་ རྟོགས་ པའི་ གང་ ཟག་ ཆོས་ ཅན། ཁྱོད་ ཀྱིས་ སྔོ་ སོགས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ མ་ མཐོང་ བའི་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཏི་མུག་གིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་ ནས༑ རང་ བཞིན་ ལས་ ལོག་ པར་ མཐོང་ བ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། གསུམ་ པ་ ནི། སྒྲིན་ ཚོགས་ནས། ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། ཞེས་ པས་ སྒྲིབ་ བྱེད་ ཀྱི་ དབང་ གིས་ རང་ བཞིན་ མི་སྣང་བར་བསྟན་ལ། རང་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བར་གྱི་གནས་ ལུགས་ ལས་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ མཐོང་ བར་ བསྟན་ པ་ ཡིན་ ནོ། །གཉིས་ པ་ ལ་ གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ ལ་ གཉིས། མཚམས་ སྦྱར་ བ་ དང་། དོན་ བཤད་ པའོ། །འདི་ ལ་ གཉིས། དཔེར་ དགོད་ པ་ དང་། དོན་ ལ་ སྦྱར་ ཏེ་ སྒྲུབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ནི། ཤེས་ བྱ་ ཆོས་ ཅན། སྒྲིབ་ བྱེད་ ཀྱི་ དབང་ གིས་ ལོག་ པར་ མཐོང་ བའི་ དཔེ་ ཡོད་ དེ། རབ་ རིབ་ ཀྱིས་ སྒྲིབ་ པའི་ དབང་གིས་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་ (༤༧བ) འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ གཉིས༑ དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ

གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་སྟེ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལྟ་བ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་འདུ་བྱས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པའི་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདིས་འདུ་བྱེད་གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་མི་མཁས་པ་སྐྱེ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ལ་བདེན་ཞེན་འཕེལ་ནས་འཆིང་བར་འགྱུར་ལ། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉི་མས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སྟུག་པོ་བསལ་ནས་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ནི། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆིང་གྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདུ་བྱེད་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ངག་དོན་ནི། འདུ་བྱས་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་འགའ་ཞིག་བདེན་ཞེན་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་

མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་བོར་ཡང་དོན་དམ་པར་བསལ་བར་སྣང་བར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ (༤༥ན) གྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྣང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྣང་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ། གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། ཞེས་སམ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་དེ། དེར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྣང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདིར་མཐོང་མ་མཐོང་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་འགོད་དགོས་པ་ནི་ལན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དངོས་སྨྲ་བས་རྩོད་པར་མི་རིགས། ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པར་མེད་ན་སྣང་ཚུལ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པས། བདེན་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་ལ་རིགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

རྩོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་ལ་རྩོད་རིགས་པ་དང་། རྩོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་སྦྱོར་མོད།། གཞུང་འདི་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཉིས་པོ་འདི་ལ་སོ་སོར་རྩོད་པར་རིགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། འདི་འདྲའི་ཐལ་ཆོས་ཐལ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ། །ཚིག་ཧི་ (༨༢བ) ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པར་ནུས་ཤིང་། རྟགས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་མཚུངས་སོ། །རྟགས་ཆོས་སུ་སྦྱོར་ནའང་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩོད་པ་འདི་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཁྱེད་ཅག་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞིག་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོར་གང་ཟག་གང་དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྩད་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པ་བསྒྲིབས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བ་མ་སྙེད་པ་རྣམས་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས།

གང་དག་གི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ཅེས་སོགས་དང་། མིག་མདངས་པར་ཞེས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བར་མ་འགྱུར་ཞེས་གནོད་པ་སྨྲར་བར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ན་གསལ་བར་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་བྱེད་ཕྱིན་ཆད་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འཕང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པས་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་ཅེས་པའོ། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་འདི་འདྲའི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་སྐད་བཤད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་སྐྱེ་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ (༤༤ན) སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་བཞུགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཤེས་པས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ལན་འདེབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིང་རང་གིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་དྲངས་སོ། །ནག་ཚོར། ཁམས་ཀུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། གང་དག་འབྱུང་བའང་། ཞེས་ཏེ།

འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བདེའོ། །

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་བའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟིགས་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕོ་བོའི་ཅག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ངག་དོན་ནི༔ དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་གསལ་བར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲ་ཤད་སྣང་ཞེན་ཅན་དང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཕྱིར་འཕང་བར་རིགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པར་མི་ནུས། རྟགས་ལན་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་ལའང་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བརྒལ་བ་འདི་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ༔ ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཡང་ (༨༨བ) དོན་དམ་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་དེས་ཁྱབ་མེད་

ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་སྣང་བར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་བདེན་གཉིས་གང་དུའང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དགོད་ན། རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་སྒྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ཤད་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། སྒྲ་ཤད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་དེས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེས་རྟགས་ཆོས་ལ་ལན་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཐལ་བ་སྔ་མའི་གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། རྩོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་སུ་འགལ་ལོ། །རྐང་པ་ཐ་མ་ལ། བདེན་པར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུའང་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་འཕང་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲའོ། །དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་གསལ་བར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་

ཅན༏ དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱབ་མེད་ཀྱིས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བརྒལ་བ་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་། མཉམ་ （༡༠༠ན） བཞག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་ཕྱི་ནས་ཞེས་པའི་ནུས་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ལ་རྩོད་རིགས་ལ། གོ་རིམ་ཡང་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རྩོད་པའི་ཐལ་བ་འདི་ཕྱི་མ་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་སླུ་བ་ཉིད་ལ་རྩོད་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་༑ རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་འཇུག་པར་མ་ཟད། རྩོད་པ་འདིས་ནི་དངོས་སླུ་བ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། རབ་རིབ་ཅན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག ཁྱོད་ཉིད་རེ་ཞིག་གནོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ན་བདེན་པར་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་ཧ་གླང་སོགས་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་མེད་པར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སླ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ལ། ནག་ཚོས། བདག་ཉིད་རེ་ཞིག་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། རྗེས་ལ་ཁོ་བོ་ལའང་མི་རིགས་པར་སྟོན་ན་ནི་

བརྗོད་པར་ནུས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་བདེའོ། །འགྲེལ་བཤད་དུ་འདིས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་སྟོན་པའོ། །ད་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱི། ཁོ་བོ་ལ་རྩོད་ཀྱང་ལན་བརྗོད་པར་ནུས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པས་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ངེད་ཀྱིས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། འདིའི་ཁུངས་དང་འོག་མ་གཉིས་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས། སྐྱོན་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ (༡༠༠བ) མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བདེན་པར་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ཁྱེད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་སྟེ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་མི་ནུས་པར་ལུང་ལས་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཆོས། ཁྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ལན་དེ་འཐད་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཐལ་བ་འདི་བརྩད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས

སོགས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་བ་སྣང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་འཆད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ནི། གཞུང་སྔ་མས་སྐྱོན་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་གི་རང་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་མདོ་འདྲེན་བསྟན་ནས་གཞུང་འདི་བཤད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་པ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་། ལུང་དོན་ནི་སྔ་མ་ཕྱི་མས་བཤད་པ་སྟེ། སླའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི། ཟབ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྩོད་པ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་ (༡༠༡ན) དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བརྒལ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་

དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས
ཅན༔ བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ
ལ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་དེ་ལྡོག་པའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས
འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གསལ་ནི་གང་ལ་བཙོམ་དང
ཞེས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ནི་ད་ལྟ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ
ན་རེ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་གདགས
གཞི་རྫས་ཡོད་ཡོད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་རིགས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཆོས
ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བཏགས་པའི་རྟེན་གྱིས
གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ
བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར
ཡང༔ ས་ཆུ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། དེ
ནས་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ནས། དེ་ནས
གཅིག་གིས་ཚོགས་པ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད
པར་བསྟན་ནས། རྟེན་རྫས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པའང་མི་རུང
བར་བསྟན་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར། དངོས་པོ་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །དེ
ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་འཐད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མདོ་དང
སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ
གཉིས༔ སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར

བསྒྲུབས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དྲིས་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན་ (༡༠༡བ) ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདེན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྨོ་ཞིང་། ནག་ཆོས་འདིའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་བདེ་བས་གཞུང་འདིས་མུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་སྦྱོར་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་བདེན་སྐྱེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དང་རྩ་ཤེའི་ལུང་དོན་དང་མི་འགྲིག་གོ །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་བཙད་པ་སྟེ་མི་འགོག་པའི་དོན་དུ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་ཟེར་བས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གདོགས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་

ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་འདི་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། (༡༠༢ན) གང་གི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་རྟོགས་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྙེད་ཀྱི། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་གྱི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །རྟག་པ་དང་ཞེས་སོགས་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་ངན་བཞི་དང་། དངོས་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་ངན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །རྟེན་འབྱུང་གིས་དོན་རྟོགས་ན་རྟག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དེ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་བསྟན་བཅོས་དང་། མདོའི་ཤེས་བྱེད་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ལྟ་ངན་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐས་རྟོགས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་འབྱུང་སྲིད་ནའང་། བདེན་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལོག་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལྡོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་ངན་དེ་དག་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བུད་ཤིང་མེད་ན་མེ་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ།། །།

གཉིས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པས་བདེན་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་མེད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་དངོས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་ཤིང་ (༡༠༢བ) གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་སྨན་བསྐུས་པའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱིས། སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཆོས། སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས༏ རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༏ རྩོད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་དང༏ རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་སྤོང་ཚེད་དུ་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གདུལ་བྱས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་སླའོ། །མཁས་རྣམས་གསུངས་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱ་པར་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༏ དམ་བཅའ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤངས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ༏ རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༠༣ན) དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་གཞན་ལུགས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

ལན་དངོས་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ།། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་ཞིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཐེན་ཅེས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་གཞན་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཞན་ལུགས་ཞར་ལ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སློའོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ན་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆགས་སྡང་དུ་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྡང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་མྱུར་དུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནག་ཚོས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྩོད་མེད་པས། །ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་པ་བདེ་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བའི་ཆགས་སྡང་གི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ལྟུང་གི་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐར་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད

རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཁེངས་པའི་ཚ་ཤས་བྲལ། །ཟི་ལོང་གཡེང་བར་དོར་ནས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །འོ་མ་བསྲུབས་པའི་སྙིང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ། །ཡོ་ལང་སྤྱོད་པའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་འདུད། །ཡོ་བྱད་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འོ་མ་ (༡༠༣བ) བསྟུན་པའི་མགོན་ལ་འོ་བྲུག་འཚོང་། །ཟི་ལིང་ཟོ་མདོག་ལྡན་ན་བླུན་པོ་ཡའང་། །ཞུ་འབུལ་ཞེ་གུས་བྱེད་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །འོ་མའི་སྙིང་པོ་དམ་པ་བྱིན་པ་ལ། །ཟོ་མདོག་བདེ་དུས་འབད་པས་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས། །ཞུ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་ད་དུང་འབུལ། །

ཚ༢ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་འདོད་ཀྱིས། ཐོག་མར་གང་ཟག་གིས་བདག་འགོག་ཚུལ་དང་༑ དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་བཟུང་ནས་གང་ཟག་གིས་བདག་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་ཀུན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི

དམིགས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གིས་བདག་དགག་དགོས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། འཇིག་ལྟ་དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་གམ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་ངའམ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོར༑ དེ་ནི་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། (༡༠༩ན) དེའང་ཞེན་ཡུལ་མ་བཀག་པར་སྤོང་མི་ནུས་པས། ངའམ་བདག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ངའམ་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལས་འཇིག་ལྟ་སྤོང་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པས་ན། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་བདག་གམ་ངའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་

ནས་ གཏན་ ལ་ འབེབས་ པ་ འདི་ ནི་ ཐར་ པ་ སྒྲུབ་ པའི་ ཐབས་ དམ་ པ་ ཡིན་ ཏེ། དགག་གཞི་ངའམ་གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་དཔྱད་ན་དེའི་གནས་ཚུལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འདི་མི་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ ཡོད་ ཚུལ་ གྱི་ དགག་ བྱའི་ སྤྱི་ མི་ འཆར་ ཞིང་། དགག་ བྱའི་ སྤྱི་ མ་ ཤར་ ན་ དེ་བཀག་ པའི་ བདག་ མེད་ ངོ་ མ་ ཤེས་ པས་ ཐར་ པའི་ ཐབས་ མི་ ཤེས་ པའི་ ཕྱིར་ དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་གྱི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ ཤེས་ནས་དེ་ འགོག་ ཚུལ་ ཤེས་ པར་ ནུས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །འཇིག་ ལྟའི་ ཞེན་ ཡུལ་འགོག་ པ་ ལ་ དེ་ ངོས་ ཟིན་ དགོས་ ཤིང་། དེ་ ངོས་ ཟིན་ པ་ ལ་ གང་ ཟག་ གི་ ཡོད་ ཚུལ་ཤེས་ དགོས་ པ་ དེའི་ ཕྱིར། གང་ ཞིག་ འཇིག་ ཚོགས་ ལ་ ལྟ་ བའི་ དམིགས་ པར་ གྱུར་པའི་བདག་གམ་ང་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་དེ་ཐོག་མར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་གམ་ང་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཚིག་གསལ་དུ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི༑ ༑ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཐོག་མར་གང་ཟག་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ཆོས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཚུལ་ གང་ཟག་ བདག་ འགོག་ འདི་ ཉིད་ དུ་ བཤད་ པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་འདིའི་ཡུལ་དུ་ (༡༠༩བ) རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད༑ ༑འཇིགས་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་རྟོགས་ པར་ བྱས་ ནས་ གང་ ཟག་ གི་ བདག་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་མ་ཤེས་པར། དགག་བྱའི

ཚད་ངེས་འཛིན་དུ་མ་འཆད་པའི་སྐྱོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་གཏམ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ། །ཕྱིར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ༑ ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོད་ཚུལ་ངས་འཛིན་ཅེས་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངེས་འཛིན་བཤད་པ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོར་དོན་བཤད་པའོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས། བདག་བདགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བདགས་ཙམ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། བདག་བདགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདག་བདགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དཔྱད་ན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་ཕྱིར་དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྨྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་བཞིར་བསྡུས་ནས་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག

དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕྱུང་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་དང་། ཕྱུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ (༡༠༥ན) གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གིས་ཁྱད་པར་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། བདག་གི་ཁྱད་པར་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟའ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཟ་བ་པོར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོས། དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བདེའོ། །ཇེ་ཡར། རྩ་བར་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་འདི་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་བརྟེན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇེ་ཡར། རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས༑ སྐྱེས་བུ་མཐོང་བར་འདོད་པས་དུས་སུའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེས་བུ་དང་སྦྱོར་ཞིང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇེ་ཡར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྦྱོར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐེང་པོ་དང་ལོང་བ་བཞིན་དུ་བསྟེབས་ནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཐེང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་མི་ནུས་ལ། ལོང་བས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པུས་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པས་གཉིས་བསྟེབས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བུས་རང་བཞིན་ལ་བསྐུལ་

ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར༔ ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བུམ་པའོ། །འདི་ནི་སྣམ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་བདག་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཕྲུ་གུས་གྲོང་གཞན་ན་སྟོན་མོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་པ་ཡིན་ལ༔ དེར་འགྲོའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཅི་དེ་ན་བུ་རམ་ཞོ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་ཞོ་ཡིན་སྙམ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ (༡༠༥བ) ཡུལ་ལ་ཟ་བ་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཛ་ཡར། ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའོ། །བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདིའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །འདིའི་དོན་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པས་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་དང་འདྲ་བའི་བློས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ཡུལ་གྱི་གྲིབ་མ་འཆར་བ་དང་སྐྱེས་བུའི་གྲིབ་མ་འཆར་བའོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་འཕྲད་པ་ནི། གནས་སྐབས་ན་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ནི་སེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟག་དངོས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོར། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ལས་རིང་དུ་འབྲོས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་རྣམས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཞ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡན་གར་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོར་རོ། །རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ལ་ (༡༠༨ན) བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཛ་ཡར། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་སྡུག་གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རིགས་ཀྱི། ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་མེད་པས་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཛ༹་ཡར། རྟུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པར་བསྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་གཡོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གནས་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་མེད་པས་སོ། །འབྲས་
བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་རྟུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་
བྱའོ༎ ༎ཞེས་དང་། མུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྕི་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱུ་ལ་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ནི་སྔར་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལུས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དང་བའོ། །འདིར་ཡང་རྒྱུ་ལ་འབྲས་
བུ་ཡོད་པ་སྔར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ནག་ཚོར། འདིས་ཡོན་
ཏན་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཟེར་
རོ༎ ༎ཆ་མ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་ནང་
ནས་གང་ཡང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱའི། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་སྟེ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་
རྣམས་སོ། ། དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། དེ་དག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་
ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགག་སྒྲ་མ་དག་གོ་སྙམ་མོ། །ཛ༹་ཡར། རྣམ་

པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆ་དང (༡༠༤བ) ལྡན་པའོ།།
སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བའི་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་པའི་
འདོད་པ་བརྗོད་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐར་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་
པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནག་ཚོར། ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་ཙུང་ཞིག་ཙུང་ཞིག་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཏེ། ཕྱུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་
འདོད་ཚུལ་ལས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་གྱུར། ཅེས་པའོ། །བདག་ནི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་
པར་འདོད་ལ། དགུ་ནི་བློ་སོགས་སོ། །ནག་ཚོར། དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོལ་བ་ནི་འབད་པའོ། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། གཞོལ་བ་ནི་
འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཛ་ཡར། དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་འཆད་པ་པོའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
དང་༑ ཉེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྔར་དང་འདྲ་
བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཏེ། དཔེར་ན་མདའི་འཕོང་
གི་འདུ་བྱེད་ཡུལ་གཞན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཤུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར།
གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པས། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཛ་
ཡར༑ ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། མི་རྟོགས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་དོན་གཅིག་གོ །བདག་གི་ངོ་བོ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་འཆད་དེ། རྩ་ཡར། དེ་ལ་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །རྟག་པ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་ནི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་དེ། རྩ་ཡར། གང་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐྲུམ་པ་དང་གང་དུ་ལུས་ལེན་པ་དེ་ལ་རྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག (༡༠༧ན) ལུས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚེ་བསྐུང་སྐྲུམ་བྱེད་པར་འདོད་དེ་ཁྱུངས་ལྟའོ། །རིག་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། སོགས་སྒྲས། རྩ་ཡར། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། མ་ཁྱབ་ན་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ཅེས་དེ་ལ་བཤད་དགོས་པ་འདུའོ། །གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྐྱེས་བུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོས། ཞེས་སོགས་སྒྲ་བར་བྱེད་པས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས༏ འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང༏ གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང༏ འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུའང་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་རྫས་སུ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ༏ ༏མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན༏ ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫས་གྲུབ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཛ་ཡར། མོ་གཤམ་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དང་ཁས་བླངས་ཞེས་པ (༡༠༧བ) འགྲིག་གོ །ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ༏ གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དཔེ་འདྲའོ། །
གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གཉིས
ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔར་གྱི་དཔེ་རྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ
དང་༔ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་དོན
གཞན་པ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མ་ཟད། གང
ཟག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཟ་པོ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ།
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་དངོས་སོགས་སུ་མ་གྲུབ
སྟེ༔ རྟགས་དཔེ་སྔར་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེ
ནི་རྟག་དངོས་དང་། ཆ་མེད་གཅིག་པུ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན
ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཁྱད
པར་ནང་གསེས་མི་འདྲ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྡན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས
གཞན་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ
ལྡན་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་འགལ་བས་དགག་གི་དོན
བསྡུར་སྦྱར་ན་མི་ནློས་སོ། །ནག་ཚོར། བདག་མེད་དོ་ཞེས་རྫོགས་ཚིག་ཏུ་ཡོད
དོ༔ ༔གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས
དང་༔ ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་དགོད། རྩ་བ་བཤད་པའོ། །
འདིའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ
མ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡན་འགར་དུ (༡༠༤ན)
མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་བུམ་སྣམ་ལྟར

ཡན་འགར་དུ་བརྗོད་དུ་སོང་བར་རིགས་ནའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་ སྟེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བུམ་སྣམ་དང་མཚུངས་པས་སྣང་ཚུལ་ཡང་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་གང་ཟག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར། ཞེས་ལུང་གཉིས་དྲངས་ཏེ། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་རིགས་པས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ཚིག་གསལ་དུའང་གསལ་བར་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་བུམ་སྣམ་ལྟར་རྫས་སོ་སོར་སྣང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དེས་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ། མྱང་འདས་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ན་གཟུགས་རུང་སོགས་ཕུང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སེམས་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཛ་ཡར་བཤད་དོ། །རྩ་ཤེའི། མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཕུང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས་གཉིས་སུ་ཚིགས་གསལ་དུ་བཤད་པ་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཡོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བཟ་ལ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དག་བདག་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་ (༡༠༤བ)བདག་གིའོ་ཞེས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །ནག་ཚོར། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཁྱད་དུ་སྣང་བས་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་མ་གཏོགས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །གོང་དུ་རྫས་ཡོད་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདིར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པས་མི་ཟློས་ཞེས་གསུངས་པ། སྔ་མ་ལ་དམིགས་ཡུལ་རྫས་ཡོད་ཡིན་མིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་འདིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་གསལ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དག་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གི་སྟེང་ནས་ངོ་བོ་དང་དམིགས་ཡུལ་དང་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པར་བཤད་ཟིན་ནས། འདིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འོག་ཏུའང་དེའི་དོན་དུ་སྣང་བས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མངོན་ནོ། །ཡང་ན། གོང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་

དམིགས་པར་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །ཞེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ནག་ཆོར། འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། །ཁོ་ན་རེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ནི་དོན་བསྡུར་སྦྱར་ནའང་འགྲིག་པར་སྣང་སྟེ། འདི་ལྟར་གོང་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁས་བླངས་འགལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱོར་ན་ནུས་པ་ཆེ་བར་སྣང་ལ། ཇ་ཡར་ཡང་། མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སློས་སོ། (༡༠༨ན) ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་ཡིན་ཚུལ་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་ལྟའི་སྒྲ་ཐ

སྣོད་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའོ། །འདིར་ཁྱེད་ཅག་གི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི། མུ་སྟེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སླད་དུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱི་བདག་དང་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ སེམས་བདག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་དེས་སེམས་བདག་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫ་ཡར། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་མགོན་བདག་གི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཁོ་ནས་རང་གིས་སེམས་འདུལ་བར་ནུས་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མགོན་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུབ་པས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་བདག་གི་ཞེས་པའི་བདག་གི་སྒྲ་གསུངས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་འདིས་སེམས་བདག་ཏུ་བསྟན་པར་ག་ལས་ཡིན་ཞེས། རྫ་ཡར། གསལ་བར་བདག་གི་སྒྲ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མ་གསུངས་པས། བདག་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེ་ན་ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་(༡༠༩བ) དུ་འདུལ་རྒྱུའི་སེམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་འདུལ་རྒྱུར་བཤད་པའི་བདག་ནི་སེམས་ལ་བྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །རྫ་ཡར། གང་སེམས་འདུལ་

བ་དེ་ནི་ལེགས་ཤིང་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་འདུལ་བས་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་འདུལ་བ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་བྱ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཐད་ན་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་བདག་ཕུང་གི་འཛིན་ཚུལ་སྒྲོ་སྐུར་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལམ་བདག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་གི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གི་འཛིན་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་ཕུང་གི་འཛིན་ཚུལ་སྐུར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་དང་བདག

འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ལ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་སྦྱོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ (༡༡༠ན) ཀ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྦྱོར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་སྲིད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར༑ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་འབྱུང་ན་རྫུན་པར་འགྱུར་གྱི༑ བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑ཛ་ཡར། མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕུང་པོ་དང་བདག་ཐ་མི་དད་

པའི་ཕྱིར། བདག་ཀུང་མང་པོས་འགྱུར་བས་ཞེས་སོ། །ནག་ཚོར། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་ཟེར་ན་མང་བའི་ཕྱིར། །བདག་ཀུང་དེ་བཞིན་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དེ་དག་ཅེས་པ་མེད་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བའོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྟེ༑ ཚོགས་དྲུག་ཀ་གང་ཟག་ཡིན་ནའང་སྐྱོན་ལྟར་འཕང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལའང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་གང་ཟག་གཅིག་ལའང་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག (༡༡༠བ) སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དེ་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བས་སོ། །མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན། རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་མི་རུང་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཇི་ཡར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དང་ཐ་མི་དད་པས་བདག་ཀུང་མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་ཏེ། མང་པོར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་འདི། ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་སྦྱར་བ་ལས་ཡང་ན། ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་སྦྱར་གྱི། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མི་སྦྱོར་ཞེས་ཏེ། ཛ་ཡར། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ལ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་མང་པོར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་བཤད་ཚུལ་སྔ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་; བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཅི་ལྟར་ (༡༡༡ན) རིགས་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། བཤད་ཚུལ་སྔ་མའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་སྔ་མའི་རིགས་པར་མ་ཟད། འོག་གི་རིགས་པས་ཀྱང་དགག་ཡུལ་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཛ་

ཡར༑ བཤད་པ་སྔ་མའི་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ༑ ༑འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ལའོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ། བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མང་པོར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སྦྱར་རོ། ། ནག་ཚོར༑ ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བདག་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ། འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་ཞེས་སོགས་ཁྱེད་རང་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་མང་པོར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཞེས་སྨྲོར་ག་ལ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མར་ཐལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གནོད་

བྱེད་མེད་དོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
སྨྲར་བའི་ཡིད་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མང་པོར་ཐལ་བ་མི་སྨྲོར་བར། མང་
པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྨྲར་བའི་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ན་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་
གནོད་བྱེད་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆོལ་
བར་ (༡༡༡བ) ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་
པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་
དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་
རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། འདོད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ལུང་
དང་འགལ་བའོ། །གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་
ཞེས་སོགས་དུ་མ་སྤྱངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་
ན་ལ་བདག་ཏུ་སྟོད་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་
གཉིས་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
ནས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་གཅིག་པས་སོ། །
འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་སྟངས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་
ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྩ་བར་ཁས་
བླངས་ཤིང་། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན།
གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྩ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །
འདོད་ན། ཁྱོད་སྤོང་བའི་ཚེ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྤོང་བར་སྦྱོ་སེར་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞིའི་འཇོག་ཚུལ་སླར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག

པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མཐར་ལྟ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། སྐྱོང་དྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ༑ དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། འདོད་ན། མང་བཀུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་པའི་མཐར་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས (༡༡༢ན) ཅན། བདག་སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། མ་ཁྱབ་ན་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བདག་ཕྱི་མས་སྨྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་གང་ཞིག བྱེད་

དུས་ཀྱི་བདག་དང་མྱོང་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༏ གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྡུས་དོན་རྩ་བ་ལྟར་བྱའོ། །རྩ་ཤེའི། ཉེ་བར་ཞེས་པར། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་བདག་ལའང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་ཉེ་བར་ཞེས་པར། ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ལྟར། བདག་ལས་སུ་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སོ། །ཛ་ཡར། ཁུངས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར༏ ༏གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཞེས་སློས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཛ་ཡར། ལས་ལ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟེན་མེད་པས་ལས་ཀྱང་འཇིག་པས་སོ། །ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ༏ ༏གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ༏ ཞེས་སོ། །རྩ་ཤེའི། སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཞན་ཡིན་ན། སྔོན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ། ཡོངས་སུ་དོར་ཞིང་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་སྐྱེས་ན་སྣམ་བུ་མ་ཞིག་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་ཀྱི་བདག་སྐྱེས་ན་སྔར་གྱི་བདག་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་ལྷ་མིའི་མདོག་དབྱིབས་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་ (༡༡༢བ) འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཛ་ཡར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་

ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སོ་ཞེ་ན། བདག་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སློའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་གི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མཐའ་ལྡན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མཐའ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། །སོགས་སྒྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་མདོར་བསྟན། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད༑ དོན་བསྡུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། ཇ་ཡར། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྒྲས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་ལྷ་མིའི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་

བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། བདག་དེ་དང་དེར་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལུང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་
སྨྲར་གྱི། མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་སྨྲར་ན་རང་ལའང་མཚུངས་སོ། །(༡༡༣ན) གཉིས་
པ་ལམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་སྐྱར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར།
རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཕུང་པོ་
དང་གང་ཟག་གཅིག་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཚུལ་འོག་འདིར་སྟོན་
ཀྱང་འདིར་ཁས་བླངས་སྦྱོར་ན། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་
འཇོག་པ་འགལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་རྒྱུ་དང་
བཞག་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་སྤོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ལམ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བདག་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཕུང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་སྒྲ་དངོས་
སུ་འཇུག་ལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་
སུ༑ རྟག་བདག་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་མེད་
པར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་

བ་དང་། བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འགྲེལ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་དེས་འཛིགས་ནས། བདག་མེད་མཐོང་རྒྱུའི་བདག་གི་སྒྲ་རྟག་བདག་འཛིན་ཞིང་། ཕུང་སེམས་དགག་རྒྱུའི་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ན་རང་གི་ཕྱོགས་ཕུང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ༔ ༔ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཛ་ཡར། ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོས། བདག་ཅེས་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཕོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་རྒྱུའི་ (༡༠༣བ) རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཇུག་གི་རྟག་བདག་ལ་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རིགས་པ་ཡོད་དེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་སྒྲ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ཛ་ཡར་བཤད་དོ། །དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་མི་འཇོག ལས་འབྲས་རྟེན་གྱི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐོང་བར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཕུང་པོ་ལ་འཇོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༔ སྤོང་བྱེད་མེད་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་བདག་མེད་

མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སམ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར༑ དཔེར་ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁྱུ་མྱུག་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་འབྲུའི་རོ་མངར་མ་མྱངས་ན་རོ་ཞིམ་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སླར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དཔེར་ན། ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁྱུ་མྱུག་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་འབྲུའི་རོ་མངར་མྱངས་ན་རོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེར་དགོད་པ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟེ་འབྲུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ནག་ཚོར། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩིའི་མངར་བ་ཉིད་མ་མྱངས་པར་སྦྲང་རྩིའི་ནང་ན་ཀོ་ཀི་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་རྩི་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མྱོང་བར (༡༢༩ན) འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་ཀོ་ཀི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་དམིགས་ན་ཡང་མྱངས་པས་སྦྲང་རྩིའི་རོ་མངར་བ་ཉིད་མི་ཚོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། རྟག་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་དེ་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སམ། ནག་ཚོར། དེ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར

འགྱུར་ཞེས་སོ། །བདག་མེད་ནི་ཁྱུ་མཆོག་དང་འདྲ་བའི་དཔེའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནའང་བདག་དེ་འདྲ་མེད་པར་ཤེས་པས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟག་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་སྤོང་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་ནས་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་དུ་དོགས་དགོས་ནའང་དེའི་བདེ་སྡུག་འདོར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། རྫ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།། གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྨྲར་ནས་ཆགས་སོགས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་དུ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཡང་ན་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་སྤོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་གཉིས། ལུང་འགལ་གྱི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མང་བཀུར་བ་ན་རེ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་

(༡༡༨བ) སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་གི ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པར་མི་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག མདོ་གཞན་དུ་དེ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི༑ མདོ་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པར་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་བདག་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ།། འདི་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བདག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པས་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བདག་གི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ་སླའོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་དགག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་

ཐལ༑ མདོ་དེས་ཕུང་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཕུང་ལྔ་སོ་སོ་བ་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནགས་ཚལ་དུ་སྟོན་པ་ན་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་ (༡༡༥ན) བུ་ཕན་གནོད་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་ནམ། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་བཟང་ངན་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ན། བདག་དུ་མར་ཐལ་བས་རིགས་པས་དགག་པའོ། །འདོད་ན། བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་འདུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕན་གནོད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་ནས། གསུངས་ན་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་

བར་ཏེ། སློའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར༔ ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོས་འབྲས་བུ་བྱེད་པས་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན༔ འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན། ཞེས་པར་བཤད་ཅེས་སྨྲ་ན་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་༔ ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཐལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་འཇོག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་སྒྲུབ་མདོ་དང་སྦྱོར་བའོ༔ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བཤད་པའི་མདོ་ནི་སྔར་དྲངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ཡང་སྤོང་བའོ༔ ༔ (༡༡༥བ) དང་པོ་ནི། ཚོགས་པ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སམ༔ ཚོགས་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་ནོ། །དཔེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་གྱུར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང་མིག་སོགས་བཏགས་པ་གྲུབ་མོད༔ དེ་གཉིས་ནི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་མི་རུང་

ངོ་༔ ༔ཞེས་སྨྲས་པ་ངག་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་
ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པས་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལའང་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་
བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་
དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕུང་ལྔའི་
ཚོགས་དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་
སོགས་བཞི་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༔ གཉིས་པ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས༔ མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལས་དང་བྱེད་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་
ཐལ་ལོ། ཁྱབ་སྟེ། ལེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བླང་བྱ་ལས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་
ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་
དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་སྟེ་
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་ན་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པོ་
དང་ལེན་པོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། བླང་བྱ་དང་ལས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་པ་སྟེ་
ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བསྟན་ནས། ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བདེན་པའི་
(༡༡༤ན) ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། འདོད་ན། རྫ་

མཁན་དང་ཇོ་བུམ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་ན་འགྲིག་སྟེ། བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་དུ་ན། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། འདོད་ན་གནོད་བྱེད་བརྒྱུད་པ་བཏང་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གནོད་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འདོད་པའང་ཞེས་ཏེ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་ཅེས་ཏེ། མེ་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་བསྲེག་པར་བྱ་བ་དང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ༑ རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀོ་ན་རེ། མདོར། གང་བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བླང་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བྱེད་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པོ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ནག་ཚོར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བདེའོ། །ཇོ་ཡར། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། འདིར་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཨུ་པ་དཱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་བྱིངས་ལ། ལྱུ་ཊའི་སྒྲའི་རྐྱེན་བྱིན་ན་ཉེར་བར་ལེན་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ཡང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ

ནི་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ། གང་གིས་ལེན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས། གང་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་འཕེན་པས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ (༡༡༥ བ) དུ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཉེ་བར་བླང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ན་དོན་དེ་སྟོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲ་ལས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་ནི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྱུ་ཊའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་བ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ལན་ནི། ཀྲི་ཏ་དང་ལྱུ་ཊེ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཀྲི་ཏ་དང་ལྱུ་ཊ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ལས་ལ་ཡང་ལྱུ་ཊ་བརྗོད་པ་སྲིད་པས་སྒྲའི་དོན་ཉེ་བར་བླང་བ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དག་གོ །དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ནོ༑ ༑དེས་ན་དོན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གཞུང་འདིས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཅིག་པུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་ཚོས། དེ་ལྟར་འདི་བླང་བར་བྱ་བ་ལེན་པས། ཨི་ཏྲ་ཞེས་ལྱུ་ཏྲིའི་རྐྱེན་བྱིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ཉེ་བར་བླང་བ་བྱ་བ་ཡང་ལས་སུ་བྱ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མང་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་ལྱུ་ཊའི་རྐྱེན་བྱིན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རྐྱེན་སྐེར་ཚུལ་གྱི་ཉེར་ལེན་ནམ་བླང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་དང་ལས་ཞེས་བརྗོད་པས་དོན་གཅིག་པས་བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར༑ ལེན་པ་པོ་ཡང་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་གི རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་(༡༡༧ན) ལས་དང་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྩ་ཤེའི་ལུང་དོན་ནི། བླང་བྱ་དང་ལེན་པོ་གཅིག་ཐ་དད་དང་། གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ལྟོས་ནས་བཞག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། ལུང་དོན་ནི། བྱེད་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བཏགས་ཡོད་བཞག་གི གཏན་བཀག་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ༑ ཁྱོད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་བདག་དང་འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱོད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དྲངས་ཏེ་ལུང་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་དངོས་བསྟན་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དྲང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མ་དམིགས་པས་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་དེས་མཚོན་ནས་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མེད་པར་གཏན་ལ་ (༡༡༧བ) ཕབ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཆེས་མཛེས་པ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འཐད་ན་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་
རྣམས་དང་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་གང་གི་ཕྱོགས་དེའི་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་དམིགས་
པའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྲིད་
བདག་གམ་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། ནག་ཆོར། ང་རྒྱལ་
འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཡིན། ངའོ་
སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་
ལྟ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་འཇིག་ལྟ་སྤོང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སྟོན་
པའོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་
འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་བདག་མེད་པར་
དངོས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག རྟག་པའི་བདག་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟག་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ངར་འཛིན་སྤོང་བར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་རྟག་པའི་བདག་ལས་གཞན་
ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཙམ་ལས་གཞན་རྟག་པའི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་
བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛེས་ཤིང་ལེགས་སོ། །མང་

བཀུར་བ་སོགས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །མཛོད་དུའང་། བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། ཞེས་འཇིག་ལྟ་དང་ (༡༡༤ན) མཐར་ལྟ་ངོས་འཛིན་དུའང་དེ་ལྟར་རོ། །སེམས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བའམ་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་ཞེས་སམ་བདག་གོ་ཞེས་ཕུང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དང་༑ ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངའམ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་འཛིན་ལྟའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ།། དང་པོ་ནི། གཞན་སླ་ལ། ནག་ཚོར། ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་དྲང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས། གནའ་མི་དྲང་པོ་ཞེས་པའི་གནའ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །གོང་གི་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་མཛེས་སོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས། དྲང་པོ་མཛེས་པ་ལེགས་གཅིག་འདུག་ཅེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་རྐྱེན་ཉེར་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཕྱིར་མི་འཚོས་པར་བག་འཕེབས་པ་ནི་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །གླང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་ངེས་པས་ནི་དེ་སྤྱོང་མི་ནུས་སོ། །ནག་ཚོར། འཇིགས་པའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་བཟློག་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ན། རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཕུང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་བསལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས

གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་སླའོ། །གཉིས་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་། ཕུང་པོ་ཁྱོད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ནག་ཚོར། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ལོག་ཤིག་ན་མ་ (༡༡༤བ) དམིགས་ལ་ཞེས་འབྱུང་བས༏ ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་ཕན་ཚུན་ཡན་འགར་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་རུང་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོས། ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འདི་བརྟག་གི ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྟག་མིན། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། རྩ་བའི། དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདི་རྟོག་པའོ་ཞེས་པའི་འགྱུར་འདི་མི་བདེའོ། །གསུམ་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྡན་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྡན་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད། ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད༏ གང་ཕྱིར་བདག་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར། །ཅེས་སྦྱར་ཏེ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་དང་གཟུགས་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་ལྡན་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ལྡན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གི་ལྡན་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་མིག་དང་ལྡན། ཕྱུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ། ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར༑ ༑ཞེས་པར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། བཀག་ཟིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྐང་པ་ཐ་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ (༡༡༩ན) ཉི་ཤུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་ལས་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྒོམས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་འཛིན

སྣངས་ཅན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སླ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་ལྔས་ཕྱེ་ནས་འཇིག་ལྟའི་ཆ་ཉི་ཤུར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ལྟའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེར་གཞན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་ལྷན་ཅིག་སྤོང་བའི་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་ལྟ་བཅོམ་ན། འཇོམས་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ (༡༡༨བ) སློའོ། །གཉིས་པ་ནི། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུའང་མེད

དོ༔ ༔མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་རྟགས་ལས་མཐོང་བ་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདོད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དངོས་པོར་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅིང་ཐར་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དགག་པ་དང་། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་ཁྱད་གཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན༔ ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་རྫས་སུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་ན་གཟུགས་སེམས་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུགས་སེམས་ལས་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དགག་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ནས་ད་ནི་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་ནས། ཁྱད་

ཆོས་དེར་མ་གྲུབ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པར་རྩོམ་པ་ནས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དངོས་པོར་ཡོད་༑ དེ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བཞིན། གཞན་སླ་ལ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བུམ་པ་ (༡༢༠ན) མི་འདོད་པ་ལྟར། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་ཅིང་། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྡན་པ་སོགས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་དེ་དག་གང་རུང་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྔར་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པས་དོན་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་དཔྱད་པ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་ཕུང་པོ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱ་བའི་ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ཡོད་པས་རྟེན་ཞེས་སྦྱར་ནས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྒྱ་ཚིག་གིས་བསྟུ་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །ནག་ཚོར། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དཔྱད་པ་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཞིང་ཞེས་པ་མེད་པ་བདེ་ཞིང་། ཕུང་པོའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ལ།

འདི་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་པས་ཕུང་པོའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིས་ཀའི་བསྟུ་བ་བྱ་བ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་བཤད་ནས། ཡང་ན་ཞེས་པའི་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཚིག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན༑ བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད། དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་དཔྱད་ནས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་དུ༑ གང་ཟག་གི་འཇོག་ཚུལ་འདིར་ཡང་བརྟེན་ན་(༡༢༠བ)གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ན། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་བསལ་ནས། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། དཔྱད་ན་ནི་མེད། གདགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་ཞིག་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཏགས་ན་མེད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བ་དང་། མ་བཏགས་པར་འཇོག་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་དང་། དཔེ་ཉིད་

བརྟགས་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བའོ།།
དང་པོ་སློའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་དཔྱད་ན་མི་
རྙེད་དེ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་གང་ཞིག མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
བཏགས་ན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས༏ སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
ཚོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་
སྦྱར༏ རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ལྔའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལས་
རྟོགས་པས་མི་འཆད་ལ། འདིར་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་
རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
འཁོར་ལོ་སོགས། ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཙམ་མམ། ཚོགས་པའི་
དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་སོགས་སིལ་བུར་གནས་པའི་
ཚེའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་
ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ནི་སྔར་བཀོད་ཟིན་ཀྱང་རིགས་
པ་གཞན་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས (༡༢༡ན
) སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཙམ་
ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའང་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་
རྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་

རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས་སོ། །གསུམ་པ་ལའང་སྦྱར་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད། ཡན་ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །འང་སྒྲའི་དོན་ནི་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་སུ་མ་ཟད་ཚོགས་ཙམ་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་མི་རུང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔར་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྔར་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྟག་པ་བྱས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན། དབྱིབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་

ལྟར་ན། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྲིག་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ཡིན་
པར་འདོད་ན། (༡༢༡བ) སྔར་མ་བསྐྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་
བཏང་བ་དག་གི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་སམ། སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
བཏང་བའི་ཡན་ལག་དག་གི་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་འདོད་ན་དེ་མི་རིགས་
སོ༔ ༔ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྐྲིག་དུས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ། སྐྲིག་དུས་
ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མིན་པའི་ཤིང་རྟ་ནི་མེད། བསྐྲིགས་མ་བསྐྲིགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་དེ་རྩ་
བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་མ་བསྐྲིགས་པ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མེད་པའི་དབྱིབས་གཅིག་ཕྱིས་སྐྱེས་པར་
ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པ་མི་
རུང་བས་སོ། །དེ་ནི་མ་བསྐྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མ་
ཡིན་པའི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྲིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་བསྐྲིགས་དུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་
དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་། འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སླ། གང་ཞིག་སྔར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་དེ་
དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔར་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་
ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དུས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་

ཀྱི་དོན་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མ་ཁྱབ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལྟར་སྔྲིག་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པས་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་ (༡༢༢ན) སྟེ། སྔྲིག་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔྲིག་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཚོགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དགོས་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ། དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སླ། རི་དྭགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་རི་དྭགས་སུ་ཞེན་ནས་ཤ་ཟ་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ། བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ

འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྤློའོ། །བུམ་པའི་བློར་འགྱུར་བ་སྟེ་བློ་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་སྦྲུས་རིགས་པ་སྔ་མ་སྦྱད་དོ། །གཉིས་པ་སླའོ། །

གཉིས་པ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། དཔེ་ཉིད་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་བཏགས་པར་གྲུབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ (༡༢༢བ) ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ། ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་བདུན་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་འཇོག་གཞི

དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དཔྱད་ནས་འཇོག་གི མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ༑ དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་གྲུབ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ༑ ཁྱོད་མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྣ། སྔོ་སོགས་གྲུབ་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཤིང་རྟ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་འཇུག་གཞིའང་གྲུབ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཅན། རང་གི་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པ་པོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཇོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་དཔྱད་པའི་འཇོག་ཚུལ་དོན་དམ་རྙེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་༑ དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ (

༡༢༣ན) སྟེ། ཚོགས་ཙམ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གོང་འོག་དག་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། ཚོགས་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་དང་བྱེད་པོ་དང་ལེན་པོ་སོགས་ལའང་སྦྱར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཟད་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཁྱོད་ནི་མེད། དེ་ནི་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ནྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཟློག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་དེ་ཉིད་མྱུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་ནས། འགྲེལ་པས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དང་པོའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་སློ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་བདགས་དོན་འཚོལ་ཞིང་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ན་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བརླག་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་ལ། དེས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡོད་ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བ་ན་དེ་ལྟར་གི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་མྱུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། ཤིང་རྟ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ། མ་རྙེད་ཀྱང་ཡོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ

ཡོད་པར་གོ་བའི་ཚེ། བདེན་མེད་རྙེད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ན་སྒྱུར་བར་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་ཡོད་པས་གནས་སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྙེད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །སྒྱུར་བར་རྙེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཡོད་ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བའི་ཚེ། བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་གནད་གཞི་དགོས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་གོ་བ་ན་དེ་མ་ཡིན་ (
༡༢༣བ)པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོད་ཚུལ་དོན་དམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཞུང་ཉིད་དྲངས་ནས་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་ན་སྟོང་ཉིད་གོ་སླ་བས་ཐོག་མར་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་འཁྲིད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་བར་དེ་ཁོ་ཉིད་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཤིང་རྟ་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚུལ་བཏགས་ཙམ་དུ་གོ་བ་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། དགག་བྱའི་ཚད་ངོས་ཟིན་པ་དེས། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཏེ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་དེ་སྐུར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་

བའི་ཤིང་རྟ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་ན་རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་ན་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན་ལ། སྔར་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་གནད་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ཤིང་རྟ་དེ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་ལ། དེར་གྲུབ་ན་བདུན་པོ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་བློའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཚོས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡང་སྒྲ་འོག་ཏུ་བཏོན་པ་བདེའོ༖ ༖ཡང་སྒྲས་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཅེས་（༡༣༨ན）པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པའི་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་པར་བྱའོ༖ ༖མཁས་པས་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་རྙེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་ཅེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ན། མྱུར་བ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཟིན་པས་ད་གདོད་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་བཏགས་ཙམ་འཇོག་པའི་གོང་དུ

བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་གཉིས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གོ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ནི་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་བུམ་པ་ངོ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་དུ་ཆུག དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང༑ དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྤངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣམ་བུ་ཚོགས་པའི་ཐལ་བ་ལས་སྣལ་མ་ཚོལ་ཤིག གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ཀྱང་འཕང་ལོ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ (༡༢༨བ) ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན།   རྟོགས་པ་པོའི་འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིགས་པ་ཁོ་ནས་འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི།

གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནག་ཆོར། དེས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ན་ཞེས་པ་བདེའོ། །ཤིང་རྟ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་ཚིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སླའོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་ལ་གཉིས། ཤིང་རྟ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞི་བདག་གི་ངོ་བོ་བཏགས་ཡོད་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྱད་ཆོས་རྟགས་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་༑ བདག་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཏགས་ཤིང་འཕང

ལོ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཤིང་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱང་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་ཚོར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་མི་བཅད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འདོགས་ (༡༢༥ན) པར་ཡང་བྱེད་ཅེས་པ་བདེའོ། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཕུང་པོའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ལས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཞུང་སྟ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྱད་ཆོས་རྟག་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། རྟག་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། ཉེ་བར་ཞེས་པ་ནས་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུའང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ནག་ཚོར། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕྱོན་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྐྱེ་འཇིག་མེན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་། སྔར་བཤད་པས་གྲུབ་བོ། །རྟག་སོགས་སུ་མེད་པ་ནི། འདི་

ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉིད་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་དེ་དག་གིས་དམ་བཅའ་བ་བསྟན་ནས། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་ནས་མཚམས་སྦྱར་རྩ་བ་དང་༑ གྲོལ་ཚུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རྟག་མི་རྟག་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཞིག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བླང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་(༡༢༥བ)པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན། འདིར་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ༑ མི་ཤེས་པས་ཡིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། བདག་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། ནག་ཚོར། མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཟག

བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་དག་ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མ་རྙེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྣམ་དུ་རིགས་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་རིག་པའི་འགྲོ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཏེ། ནག་ཚོར། ཀུན་ཏུ་ཤེས་པས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གཞི་གང་དུ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའམ། བདག་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། བརྟེན་པའམ། ལྟོས་པའམ་རག་ལས་པར་འགྱུར་བའི་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པའོ།། །།མདོར་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་དབང་བྱེད་པ་པོ་དང་། འདི་ངའིའོ་སྙམ་པའི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པའི་བདག་གམ་ང་དེ་ནི་གཏི་མུག་གི་དབང་གི་བདེན་པར་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། །།དང་པོ་ནི་ (༡༢༨ན) གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཏི་མུག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས

པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་དེ་མེད་ལ་དེ་མ་དམིགས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་གི་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ ནག་ཚོར། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ན་ལས་མེད་ལྟར། །ཞེས་པ་བདེ་སྟེ། འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་རྫ་མཁན་མེད་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་རྫ་བུམ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་མེད་ན་རྫ་བུམ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས། འཁོར་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་གཟིགས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ན་དེར་གཏོགས་པའི་ཆགས་སོགས་མི་འབྱུང་བས་ཉན་རང་རྣམས་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་

མཐོང་བས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྤོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བས་རྒྱུན་འཛིན་པས་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་འགོག་པ་ལའང་སྦྱར་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་ (༡༢༧བ) པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གིས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༑ བུམ་སོགས་ཆོས་བཅུ་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་སོགས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་སྔར་ལྟར་རོ། །ཇི་ཡར། འཇིག་རྟེན་ང་དང་རྟོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོ་དང་འགལ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་སོ༑ ༑ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ཁས་བླངས་པ་ངས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཛོག་པ་རྣམས་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལ། དེ་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ང་དང་རྟོད་ཅེས་པ་ཐུབ་དབང་བཞེད་པ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ང་མི་རྟོད་ཅེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཚད་གྲུབ་ཕེར་བར་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པ

དང་༏ ཚད་མས་གནོད་མེད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་དཔྱད་ན་མེད་པ་དང་། མ་དཔྱད་ན་ལྟོས་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །ཇི་ཡར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །ཞེས་སོ༏ ༏ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་དེ། ཤིང་རྟ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ།། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལྟོས (༡༢༧ན) ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཡར། རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་ན་རང་རྒྱུས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ༏ ༏འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ སྤྲ་ཕྲི་ལ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ༏ ༏དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་རྒྱུའམ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དང་དེར་འཇོག་པའི་རྒྱུ

མཚན་གང་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཉིད་གང་སྟེ། རྒྱུ་སྔ་ན་
རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དུས་སུ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ལྟོས་ས་དེ་གྲུབ་
དགོས་པ་ལ། ལྟོས་ས་དེ་མེད་པས་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
འབྲས་བུ་སྔ་ན། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཇི་ཡར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ལ།
འབྲས་བུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྔར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་
དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་
པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ལྟོས་
ས་དེ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་དུས་སུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། འབྲས་བུ་སྔོའོ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་
ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས༑ རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་
བའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྟག་པ་དགོད་པ་དང་། བརྟག་པའི་དོན་དགག་
པའོ༑ ༑འདི་ལ་ (༡༢༧བ) གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། དེ་
གཉིས་ཕྲད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད།
དང་པོ་ལྟར་ན། གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་དེ་

གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་གཞན་དུ་སོང་བས་རྒྱུ་མ་ཡིན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཇི་ཡང་བཤད་དོ། །ཇི་ཡང་; འདིའི་དོན་ནི་འདིར་ཕྲད་པ་ནི་རེག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་རེག་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཡིན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ན་ནི། གཉིས་པོ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཞུགས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་པ་མེད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རེག་པ་འདོད་ན་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་གི་རེག་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་རེག་པ་དེ་ལ་མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཕྲད་ཚུལ་དུ་ཐལ། ཕྲད་པ་གང་ཞིག ཐ་དད་པའི་ཕྲད་ཚུལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོར་ཆུ་ཀླུང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་ངོ་། །མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པས་སོ། ། མ་ཁྱབ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལ། དེས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་ཚུལ་མི་རུང་ལ། ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ལས་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུས་རང་འབྲས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ

གཉིས༔ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ (༡༢༨ན) ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྟག་ཆོད་སླ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟག་ཆོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེས་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་མི་འགྲིག་པས་སོ། །དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལའང་མཚུངས་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟག་ནས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་འགོག་ན་སྔར་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་ཤིང་། འགོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ༔ ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དོན་ནི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་པས་སྨྲས་པར་རིགས་པའི་ཚད་ལྡ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། ཁབ་ལེན་མ་ཕྲད་པར་འདྲ་བ་ལ་རྡུང་ཡུལ་གནས་པའི་ལྕགས་ལེན་ཅིང་། མིག་གིས་ཀྱང་མ་འཕྲད་ཀྱང་རྡུང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་གི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་ (༡༢༤བ) ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཆོས་ཅན། སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྒོལ་བ་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་ལན་དངོས་སུ་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་རྩོད་ལན་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་

མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དོན་དམ་པར་མི་འགོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དྲངས་ཏེ་སྦྱར་བའོ། ། འདི་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་སྦྱར་བའོ། །སློའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་དེ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་ཁྱད་པར་མི་ (༡༣༨ན) འདྲ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ༑ ཉི་མ་དང་ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་། ཉི་མས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏེ། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལ་བྱ་བྱེད་གསུམ་གྱི་དཔེ་མི་གསལ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་སུན་འབྱིན་བྱའི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མི་

ཡོང་ནང་དུ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༏ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྨན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་སྨན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་བཀག་ཏེ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་སྦྱོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་མ་ཁྱད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ནི༏ ཞེས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ༏ སྔར་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་སྙིང་གི་རྩ་བར། ཇི་ལྟར་རྟེན་ཡང་དེ་ལྟར་རང་གི་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་དག །སྒྲུབ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་གྱིས།། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་རིགས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གདོང་གི་སྦྱང་བ་བྱས་པས་སོ་སོ་མཐོང་བར་ནུས། །ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྨན་འབྱིན་ལ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་༏ རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་ཐལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༏ དངོས་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན༏ གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉེ་བ་ལས་ཆུ་ནང་དུ་ཉེ་མའི་གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་ན་ཉེ་མ་སོགས (༡༢༨བ) ལ་ཡོད་

པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ༏ མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བདེན་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བདེན་པར་མེད་པ་ངེས་ན་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་སྒྲུབ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པས། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན༏ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་བཀག་ནས། མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ༏ དེ་གཉིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་དོན་གཅིག་པས་རྩ་བ་ལའང་འདི་ལྟར་སྦྱོར་རམ། སྔར་ལྟར་སྦྱར་ན་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ཉུས་པ་ཆེ་བ་འདྲའོ། །དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་པས་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་། རྩ་ཤེས་གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པར

བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེས་ཞེས་འགོག་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ན། སུན་འབྱིན་གྱི་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ (༡༣༠ན) རང་ཚིག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ན་ཕ་རོལ་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་མི་བཟློད་པར་གནོད་བྱེད་འཕང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་གཟུགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་ལན་དེ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན༏ ཞེས་ཏེ། ཛ་ཡར། གཟུགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བཅས་པའི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ༏ ༏མི་བཟློད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒོལ་བ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པས་གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པས་ཁྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་འབྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པས་ཁྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཐལ་བར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཞེས་སོ། །གསལ་བྱེད་ནི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཟེར་ཏེ། ཛ་ཡར། གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲས་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས༔ སྣང་འབྱིན་དེས་སྣང་དབྱུང་བྱ་ཁྱད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པ་དང་མ་ཁྱད་པའི་རྒྱལ་བ་བྱེད་པའོ༔ ༔ཞེས་སོ། །དོན་ནི་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི། སྣང་འབྱིན་པས་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱོན་མེད་བྱས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལའང་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་འོང་བའི་ (༡༣༠བ) ལན་སླ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཁོ་བོའི་ལན་རང་བཞིན་མེད་པར་སླ་བའི་ལན་འདི་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་༔ འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱོགས

གཉིས་ སུ་ བསྟུས་ ནས་ འགོག་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་ ཆོས་ ཅན། ཁྱེད་ དབུ་ མ་ པ་ ལ་འཕངས་ པ་ ལ་ ནུས་ པ་ མེད་ དེ། དབུ་ མ་ པས་ བྱ་ བྱེད་ བདེན་ པར་ ཁས་ བླངས་ ན་ཁྱོད་ འཇུག་ཀྱང་ དེས་ དེ་ ཁས་ མ་ བླངས་ པའི་ ཕྱིར། གཉིས་ པ་ ལ་ གཉིས། གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དང་། མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་ སུ་ མི་ འགྱུར་ བའི་ དཔེའི་ སྐྱོན་ ཡང་ མེད་ པའོ། །དང་ པོ་ ནི། ཡི་ ཆད་ འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་ལ། འགྱུར་སྙིང་དུ་ང་ལ་མི་དགའ་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་དང་།འགྲེལ་པར། ཁྱོད་དགོས་པ་མེད་པར་ཁོ་བོ་ལ་མི་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་རྟོགས་ ཏེ། ཞེས་ དང་། ཛ་ ཡར། འགོད་ པ་ ཁྱོད་ ཀྱི་ ཡི་ ཆད་ པ་ ཁོ་ ནར་ འགྱུར་ གྱི་སུན་ དབྱུང་ བར་ བྱ་ བ་ སུན་ འབྱིན་ པའི་ ནུས་ པ་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ན། ཞེས་ སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འཐད་པ་དང་༑ རང་གཞན་ཀུན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།དངོས་ སླ་ བ་ ཆོས་ ཅན། དངོས་ པོ་ བདེན་ གྲུབ་ ཁས་ ལེན་ པར་ མི་ རིགས་ ཏེ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་ པ་ ནི། ཆོས་ ཅན། ལུང་ རིགས་ ལྟར་ སྣང་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ དངོས་ པོ་ བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བསྒྲུབས་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ བཏགས་ བསྣན་ ནས་ རང་ གཞན་ གཉིས་ ཀ་ ལ་ གནོད་ པའི་ ཕྱིར། གཉིས་ པ་འགྲེལ་པ་ནི། བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་དེ་བཀག་པ་ལ་སུས་ཀྱང་ལན་མེད་དོ༑ ༑དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དེའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་སུ་ཞིག་གིས་བཙོལ་བ་སྟེ་སྣང་ (༡༣༡ན) ནས་དགུགས་ཞེས་སོ། །

འགྱུར་རྙིང་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་འཁྲུགས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་ཅིང་བདེན་མེད་འགོག་པའི་རྩོད་པ་འདི་དོར་དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མེད་ལ༏ བདེན་མེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་འཁྲུལ་བ་གཏན་མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛལ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་ལན་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་རྩོད་པ་ལྟག་མའི་ལན་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་རྩོད་པ་ལྟག་མའི་ལན་ཡང་རིགས་པ་འདྲིས་ཤེས་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུན་འབྱིན་ཏེ་རིགས་པ་ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་གང་གིས་སླས་པ་འདིར་རིགས་པ་དེ་བཏང་བར་བྱའོ། །རྩ་ཤེར་འཁོར་བའི་འཆིང་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྙད་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཞན་སེལ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་ཤུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དེ་སྐད་ཟུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤུན་འབྱིན་ལྟག་མ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་སོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་

སྤྱར་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱར་བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་གསུམ་པོའི་ (༡༣༡བ) ལྷག་མ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་སྒྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྤྱར་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལའང་སྤྱར་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཤད་དེ། དོན་ནི། ༩་ཡར། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ལན་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱུས་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ་མ་ཕྲད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལན་ཏེ་གང་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་སྐེ་གང་མིག་དང་ཁབ་ལོང་གི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བྱ་བའི་དོན་དུ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་དེ་བཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོན་

གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་
རྟུང་བ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྟུང་བ་ཞེས་པ་
ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་བྱ་བར་ནུས་པའོ། །བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་གི་རྒྱུ་
ལ་ནུས་པ་ཡོད་པའོ། །འདི་ནི། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དེ་
ཡང་བཏང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཧེ་
ལྟར་ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཤིང་རྟ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དེ་ཁབ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཏང་བར་བྱ་ཞེས་
པའོ༔ ༔ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔར་གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་
པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བརྟེན་
ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་དངོས་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་
འབྱིན་ཏེ་རིགས་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྱིན་ཏེ་རིགས་པ་ལྷག་མ་
(༡༣༢ན)ཕྱིར་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་
སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་ཅི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་
དམ༔ འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བཏགས་ནས་བཀག་པའི་སུན་འབྱིན་པའི་
རིགས་པ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ། མ་ཕྲད་པར་འདྲ་ཡང་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེད་
བྱེད་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ཁབ་ལོང་དང་
ལྕགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སྨྲ་བ་གང་གིས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་སྟེ་རིགས་པ་

འདི་བཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པས་མིག་གཟུགས་དང་ཁབ་ལྕུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཁེགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེ་ལས་ནི་བདེན་མེད་བསྟན་ནས་བདེན་རྟོག་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་སྟོར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །ཞེས་སོགས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་བཞག་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་མེད་དེ། བསལ་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དོན་དམ་པར་རང་ཕྱོགས་བཞག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཛ་ཡར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྩ་ཤེར། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་རྟོག་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་སེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་བསལ་ཅེས་པའོ། །ཐུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐད་སྨྲ་བཤད་ཅེས་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་
(༡༣༢བ) ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་སྐད་སྨྲ་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སླའོ། །

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཚུལ་དང་༑ སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གྲོལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་མས་སླ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པ་སྨོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པ་མི་སྨོས་ཅེས་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་སྨོས་ཞེས་བྱའི། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་སྨོས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བརྟག་དགོས་སོ། །

གཉིས་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། རབ་དབྱེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཇི་ཡར། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མདུག་བསྡུ་བ་བསྟན་ནས། བདག་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་ནས་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་མང་པོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་དག་རྟོགས་ནས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིས། །དེས་འདུལ་བ་ལ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་མེད་དོ། །སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་མང་

བར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྲོས་ཤིང་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཛ་ཡར། ཐེག་ཆེན་བུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི༑ སྟོང་པ་ཉིད་（༡༣༣ན）ཉི་ཤུ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འགྱུར་རྙིང་དུ་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས༑ རྒྱས་འབྲིང་དུ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་སོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་༑ མཐའ་འདས་སོགས་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནང་སྟོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནང་སྟོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་དེ་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། མིག་དེ་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་དགག་བྱའི

ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ལ། འགྱུར་སྙིང་དུ་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་མི་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་ཡར་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པར་འཆད་དོ།། དབང་པོ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་བཤད་པ་དང་། དེ་རང་སྟོང་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་དྲངས་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་རྗེ་ཡར། རང་བཞིན་གང་གིས་དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཐེར་ཟུག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ན (༡༣༣བ) དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པས་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ལ་མདོའི་ཁུངས་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་མི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ན། ཞེས་པའོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་དུ

བྱས་ན་ནི། མདོའི་ཚིག་དང་དེའི་བཤད་པ་ཡང་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མདོའི་ཚིག་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་བཤད་པ་ནི། ཐེར་ཟུག་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོར་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། དེ་ལ་ཀུན་ཏ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཨ་ཀུ་ཏ་སྠ་སྟེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ཞེས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཉིར་སྣང་འགྲུར་སྙིང་དུ། དེ་ལ་རྟག་པ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ན་རྟག་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འཇིག་པས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། མིག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས (༡༣༩ན) འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར; ཞེས་ཏེ། འགྲུར་སྙིང་དུ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་གི་སྟོང་སྟེ། ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྱུར་སྐྱེང་དུ་ཐེར་ཟུག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་དུས་ཙུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཞེ་ན། ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བས་སྨྲས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ་ཉམས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྩ་བར། ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་མི་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ་མི་འགྱུར་བ་དགོས་ཞེས་པར་སྦྱར་དགོས་པས། ཉམས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པས་དཔག་སྒྲ་ཆད་དམ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་དུས་ཙུང་ཞིག་ཙེས་སོགས་ལ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེའང་དུས་ཙུང་ཞིག་མ་ཉམས་པའམ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བར་གནས་ནས་མཐར་ལྡོག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའམ་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད་དོ༔ ༔ཞེས་པའོ། །འདིར་འགྱུར་འཚུགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱས་ན། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བཤད་པར་འདུག་པ་དེ་མི་རུང་ཞེས་སྦྱར་གྱི། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་མི་གྲུབ་ཅེས་སྦྱར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་རུང་སྟེ། གླང་པོ་རྩལ་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར༔ ༔མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྤྲོས་དང་བྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ན།

ཛ་ཡར། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། ཞེས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ༔ ༔ཞེས་དང་། འདིར་དྲངས་པས། རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་བར་འགལ་བར (༡༣༩བ) བཤད་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། མདོའི་ཚིག་འགྱུར་རྙིང་དུ་དྲངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་འདུག་པས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནས་གསུངས་དགོས་སོ། ། ཉི་སྣང་འགྱུར་གཉིས་སུ་ནི་ཐེར་ཟུག་གམ་རྟག་པ་ཚོགས་པ་ལ་བཤད་ནས། དེར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་འདུག་གོ །དེའི་དོན་ནི། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། སྔ་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་ཚོགས་པ་ལ་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་༔ དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལུང་གི་སྐབས་སུ། འགྱུར་རྙིང་གི བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་འདིར། བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་

ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས། བརྟེན་འགྲུས་རྟེན་མས་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཉམས་པ་མེད། ཅེས་པ་དང་། གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་ཅེས་པ་དོན་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་སྙིང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པར་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། འདི་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བྱིས་པས་ཀྱང་མཐོང་བས་འབད་པ་མི་དགོས་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ (༡༣༥ན) དོན་དུ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་སྙིང་དུ། རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འབའ་ཞིག་གིས་ཞལ་གྱིས་ཞེས་པ་བདེའམ། རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འབའ་ཞིག་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་གྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་པའི་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མེའི་ཚ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ

ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཚང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་སྟེ་ཡང་དག་པར་བརྫུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཙོས་ལོས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སྟོང་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་འདི་ནི་ལྡར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བདུན་བཤད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ཡང་། དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲས་པ་དང་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱོར་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བས་གཞུང་དོན་སློའོ། །ཕྱི་ནང་ནི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་ཟེར་ལ། གཞུང་དོན་སློའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན༏ ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། སྔར་རོ། །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། (༡༣༥བ) ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཁྱོད་སྟོད་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཁྱོད་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའོ༑ ༑འགྲུར་རྙིང་དུ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བདེའོ། །ཇི་ཡར། ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཅེས་སྨྲར་རོ། །ཀུང་སྲྀ་ལྟར་ན་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་རྟག་རྫས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ༑ རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་

ཏེ༑ སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །མཐའ་ལས་ (༡༣༨ན) འདས་པ་སྟོང་ཉིད་ནི། རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་འདས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་བྱུང་བའི་དང་པོ་དང་། འདི་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ནམ་ཡང་འབོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོར་བ་ནི་འཐོར་བའམ་འབོར་བ་ལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། །དོར་བ་མེད་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འདུས་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་གཤིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། རེག་ཚོར་བཅུ་གཉིས། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས་༔ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚོར་བའི། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཀྱི། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་དོན་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདུ་བྱེད་ཀྱི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི། གཉིས་པ་ (༡༣༨བ) ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་༔ རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི། འཁོར་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན༔ ཁྱོད་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་ནས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། ཛ་ཡར། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི། འཆལ་ཚུལ་གྱིས་མི་གདུང་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི། དགེ་བ་སྤྲོ

བ་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་འགྲེལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྡེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས༑ མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་པས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་བསམ་གཏན་བཞིའི། ཞེས་དང་། ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ལའང་སྦྱར་རོ༑ ༑ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི། ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། རྒྱུ་བདེན་པའི་མཚན་མ་ཞི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ (༡༣༧ན) རྣམ་ཐར་གྱི། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱི། དམ་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིགས་པའི། སྟོབས་སོགས་གཏུགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་

ལྡན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཆེན་པོའི། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའ། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་མི་འཕྲོག་པ་ཆོས་ཅན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི། སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དུས་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་རང་དུས་ཀྱི་འོག་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ཆོས་སྐར་ལ། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར༔ འདས་མ་འོངས་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། འདས་པ་ད་ལྟའི་དུས་ཞིག་ཅིང༔ མ་འོངས་པ་ད་ལྟའི་དུས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མེད་

པའི་ (༡༣༧བ) ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་སྟོང་ཆོས་
ཅན༑ ཁྱོད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ།
དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ༑ ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་
མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མཁའ་སོགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ༑ ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་
གཤིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་།   འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། འཁོར་
བ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་
སྒྲ་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་དང་།
ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་ལས་གཞན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུངས་སོ། །བདེན་སྟོང་
ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན༔ རང་དགར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར༔

གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ (༡༣༨ན) ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ནུས་སུ་བསྟན་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་ཁྱད་བཅུ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏེ། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ལ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བློ་མི་འདོར་ཏེ། ཁྱོད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་ཏུ་འཐོབ་ཏེ། ས་བདུན་མྱུར་དུ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུལ་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་སྦྱོར་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སྨྲོས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

རི་དབང་ལྟར་བརྟན་རེ་འདོད་ཀུན་སྐོར་བའི། །ལོ་ཀའི་མགོན་པོ་ལེ་ལོ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཤ་རུས་གཏིང་ནས་དད་གུས་ཤེ་མོང་གིས། །ས་སྟེང་ཟླ་མེད་མཆོད་ལ་སོ་ཆིས་བགྱི། །སྲུ་དག་ཕན་པའི་གྲོགས་བཟང་སོ་སོར་འདོར། །ཤེ་མོང་བསྐྱངས་ནས་སྡིག་གྲོགས་ཤི་འཆང་བྱེད། །ལེ་ལོས་ལོ་ཟླར་འདས་ཀྱང་འཕྲིག་མེད་པ། །རོ་འདྲ་རི་མོའི་གཟུགས་ཅན་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

ཅ༧ སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས;། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་;། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་;། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། (༡༣༨བ) ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་

སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ལས་ཕྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའི་མདོར་གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་རྒྱུའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དོན་དུ་སྦྱར་ཡོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ।།

ཧེ་རུ་ཀ་ལྟས་ཧེ་འཛུམ་ལྡན་བཞིན་པས། །ཨུ་དུམ་ཚལ་ལྟའི་དམ་ཆོས་ཨ་ལི་ཀའི། །གདངས་ལྷར་སྙན་པས་དུས་སུ་ལེགས་འདོམས་པ། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཨ་ན་རྩུགས་ཀྱི་ཨུ་རྩུགས་དྲག་པོ་ཡིས། །ཏ་ཐལ་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་རེ་བྱེད། །དམ་པའི་མགོན་དང་ཕན་གྲོགས་སྲུན་འབྱིན་པའི༑ ༑སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་མང་པོ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

༣༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་གཞོན་ནུའི་ས་བཤད་པ་དང་༑ མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་མེད་རྒྱབ་ཚབ་དང་དབང་བསྒྱུར་བའི་ས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མྱུར་བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་ (༡༣༨ན) པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱམས་སེམས་ཆོས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ······པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞི་བར་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འགོག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དགོས་པས་སོ། །འདོད་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་དེ་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དབང་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་སོ། །འགྲེལ་པ་སློའོ། །ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

ཨེ་མ་ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཧེ་འཛུམ་ཁོང་ནས་ལེགས་པར་རྒྱས་བཞིན་དུ། །(༡༣༨)ཧེ་རུ་ཀ་ཏའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་གནང་། །ཨེ་མ་སྙིང་པ་དམ་པ་ལེགས་པར་སྙིང་། །ས་སྟེང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་དམ་པའི་མགོན༑ ༑ཤ་རིའི་བུ་ལྟར་སྙིང་ཀྱང་རིང་དོར་ནས། །ལ་ལ་སྐལ་ངན་སྡིག་གྲོགས་རྫེས་འབྲངས་ནས། །ར་གན་གསེར་ལྟར་བཅོས་ནས་སླུ་བས་སྐྱོ། །

༣༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དང་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་ས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སོ་སོ་ཡང་

དག་རིག་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །ས་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཅ༡༠ སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་བཤད་པ།

ཡོ་ལང་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཚིག་བདུད་རྩི་ཡིས། །འོ་མ་བསྒྲུབས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་དེ། །ཟོ་ཆུན་འཕྲུན་ལྷའི་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །ཞི་ཤ་ཅན་གྱི་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཕ་སྐྱེས་ལྷ་བུར་ལྷོ་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུར་འཁྲུམས། །ཛ་ལང་དྲག་ཤུལ་དམ་པའི་མགོན་ལ་བྱེད། །ཚ་གྲང་བཟོད་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་བསད་ནས། །ཙ་རུའི་བཟའ་ཕྱིར་མཆོངས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དེ། འོད་ཟེར（༡༥༠ན）ཆེན་

པོའི་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་ལས་ཆར་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་སླའོ། །ས་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

མུ་མཐའ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཅན་གྱི་མགོན། །བྱུ་ལྷར་ཀུན་ལ་ཚད་མེད་སྙིང་རྗེ་དང་། །ཕྱུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྷ་བའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ། །ཕྱུ་ཧྲ་ཧླ་ན་ཅན་དེ་སྟེང་ཏུ་བ་སྟེན། །ནེ་ཙོའི་འདོན་པ་ཇི་བཞིན་བཤད་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྔགས་པའི་ཉན་པ་པོ། །ཐེ་ཚོམ་རྟོག་དཔྱོད་གཞིར་ཡང་མི་འཚོལ་བའི། །ཏེ་བོར་སྨྲོངས་པ་མང་པོ་མཐོང་བས་སྐྱོ། །

ག༢ ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསླབ་པའི་བརྟེན་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྟེན་པ་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་གནས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་ཏེ། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་ནུས་ཏེ། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་ནུས་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་སེམས་པར་ནུས་ཏེ།(༡༩༠བ)དེར་རང་གི་ལུས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་ནུས་ཏེ། དེར་ལུས་བརྒྱ་སྤྲུལ་ཏེ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་རེས་བསྐོར་བར་སྤྲུལ་ནུས་ཏེ། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །རྒྱུ་བར་རང་གི་ལུས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་དོ༑ ༑སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ་ཡང་། ཚེ་ལྷག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཚེ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་སྲིང་ནུས་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་འདིའང་དཔྱད་དོ། །ས་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་སོགས་ལྔ་ལ་

གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་དེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ལ་ལྷག་པ་ཐོབ་དེ། འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་པ་བས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལྔ་པ་བས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། དྲུག་པ་བས། བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་བས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་པ་བས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་བས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ། བཅུ་པ་བས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་བ་སྤུའི་བུ་ག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་གྲངས་མེད་པས་བསྐོར་བ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་རྒྱུད་སྣ་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀུང་སྣྲས་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོན་པའང་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་ (༡༩༡ན) གཉིས། མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཚད་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན

པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བརྗོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ གནས་འོག་མིན་དུ་བརྗེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བརྗེས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་དེ། ཁྱོད་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རི་བོང་འཛིན་ལྟར་གསལ་ཞིང་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་བདེའོ༔ ༔ཟླ་བའི་དཔེ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀུན་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣོད་མི་འདྲ་ཡང་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་རྣམས་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཁྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སོ་སྐྱེས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པས་སྐད་

ཅིག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྲོའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། ། (༡༨༡བ) དང་པོ་ལ་གཉིས༔ དེ་ཁོ་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ཉིད་སྟོན་པ་འགལ་བའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་བློ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཤེས་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མེད་པས་སོ། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ད་ལྟ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རམ༔ ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་

མཐུན་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་(༡༩ ༢ན)རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ན་དེས་ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་པར་འཇོག་དེ། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པས་ཆོས་ཉིད་རིགས་པར་འདོགས་སོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ལུགས་ནི། ཤེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཁོ་ཉིད་རིག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི དངོས་སུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ཡེ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་མིན། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་མཁྱེན་པར་བསྟན་པའོ། །དངོས་སུ་ཞེས་པ་བླ་ཐ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་གཅིག་རང་བཞིན་དངོས་པོ། དོན་དམ་པ། ཡོད་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་དོན་དམ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་དངོས་ལ་བསྒྱུར་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ༔ ༔འདི་འདྲའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་བས་དབུ་ཚད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་

སུ་ནོར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །འགྱུར་འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ༑ ༑མ་བྱུང་རུང་ཏེ་དངོས་སུ་ན། །ཞེས་པ་འགྱུར་སྙིང་དུ། རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དངོས་སུ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ནམ་དོན་དམ་ལ་བདེའོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༑ རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིའོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར༑ ཁྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐུ (༡༩༢བ) ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། རྟོག་པའི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྔར་ལ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་སྔར་ལྟར་རོ། །མཁའ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྔར་ལ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་མཁའ་སོགས་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁའ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སླ་ལ།

འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ།   དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའམ་ བློ་སོང་བའམ་གཤེགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་སྦྲ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས།   མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་གྱིས་འཆད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འཆད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ན་ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་འབད་རྩོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྫ་མཁན་གྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོ་སྐོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སྐོར་བའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་སྐོར་ནས་རྫ་འབུམ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་དང་འདུལ་བྱའི་སྐལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །འགྲུར་སྙིང་དུ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་   (༡༩ ༣ན) པ་རྣམས་དང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་མཚན་སྟོང་གི་བརྒྱན་པ།

གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་འོན་ཀྱང་གནས་ནས་བསྐྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ། མ་བྱུང་བ། མི་འགྱུར་བ། སྒྲ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཚན་མ་མེད་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ༑ མ་སྐྱེས་པ། མི་འགག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནི་སེམས་དཔར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཚན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤྱར་རྙེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སྐུའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ

དང་། དེ་རྟེན་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྐུ་སྤངས་པ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྟེན་གང་གི་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ (༡༩༣བ) ཤེས་བྱའི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ། དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་འགགས། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཐོག་མར་བརྙེས་པའི་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ན། ལོངས་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་བརྙེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་སྤངས་པ་འགྲིག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་བཤད་ཟིན་གྱིས་འཆད་པས་འདིར་འགོག་བདེན་མ་བཤད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི། སྔར་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན་སྔ་མ་ལ། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་འགགས། ཆོས་ཅན་སྔར་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་རོ། །ཆོས་དང་རྟགས་སྔར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྣ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་

གཤེགས་ཤིང་སོང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་ནས། སྦར་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་འགྲིག་པ་ཙམ་སྣང་ན་ཡང་། མཚམས་སྦྱར་དུ་ཆོས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་པར་བཤད་པས༑ ཆོས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་འཆད་དགོས་ལ། རྟོགས་པ་ལའང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས། སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྐུ་ཁོ་ནས་མཛད་པར་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། ། (ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིའི་མ་དཔེ་མ་རྙེད) (༡༤༥ན) འདུས་ཤིང་ཆོས་གང་གིས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟེར། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་སྙེད་འདུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ། དེ་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་བདག་ཉིད་རིགས་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བསླབ་པ་གང་ཞིག་བླངས་ཏེ་སྦྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་གང་ལ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ཕུལ་བ་སོགས་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ

ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞིང་དཔྱོད་པ་ཀུན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་རང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་གཉིས། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ཆོས་ (༡༤༥བ) བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོའོ༔ ༔མིག་འཕྲུལ་མཁན་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ནུས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན༑ ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུར། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞུན་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཚུལ་བཤད་པའོ༑ ༑དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྡུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཁྲོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཤོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་༑ འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། དུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྲིད་མཐའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པའི་གྲངས་འཛམ་གླིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླའོ༑ ༑

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༑ གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་(༡༩༨ན)ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབས་བཅུ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་

བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར༏ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། ། ཀློའོ༏ ༏གཉིས་པ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ཞེས་སྦྱར་ནས་གཞན་སྤྱར་ལྟར་རོ། །ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ།། ཀློའོ༏ ༏གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་ལ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་པ་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ། མོས་པ་སྣ་ཚོགས། མོས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །ཀློའོ། །བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས

མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་།
འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་
བས་ཕྱེ་བ་ཇི་བཞིན། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །ལྔོ། །ལྔ་པ་
དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་
དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དབྱེ། (༡༩༨བ) དབང་པོ་མཆོག་དང་
མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་རབ་
དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །
ལྔོ༔ །དྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བར་
འཇུག་ལྡོག་གི་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི། འཁོར་
འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
མདོ་དགོད་པའོ། །ལྔོ། །བདུན་པ་ཀུན་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་
གཉིས༔ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས
དང་རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི། གང་ལས་ཀུན་བྱང་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་གཏན་
སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་
དགོད་པའོ། །ལྔོ། །བརྒྱད་པ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །འདས་པའི་

དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི། སྟོན་གྱི་སྐྱེ་
གནས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་
དགོད་པའོ། །སྡུད་པོ། །དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་
པའི༏ སྐྱེ་འཆིའི་རབ་དབྱེ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་དོན་
དགོད་པའོ། །སྡུད་པོ། །བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཤད་པ་ལ་
གཉིས༏ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་
མོངས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ།
ཟག་ཟད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས (༡༩༧ན) ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
ལྷོག་མཚམས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་
པ་སྟོབས་སུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷོག་མཚམས་ངོས་བཟུང་བའོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ངོས་བཟུང་བའོ།།
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
དག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་གིས

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་དེ་གོས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་དེ་བསྒོས་པར་གྱུར་ལ། རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྨུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །འགྱུར་སྙིང་དུ། གོས་པར་གྱུར། བསྒོས་པར་གྱུར། ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྡོག་མཚམས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ལྡོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤངས་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཏིལ་མར་མེ་ཏོག་སྣ་མ་སོགས་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐུམ་སྣམ་ལ་དེ་དག་དང་ཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཚེའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྔོན་སྤྲེའུ་དང་འགྲོགས་པའི་བག་ཆགས་སམ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པའི་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བྲན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མ་ (༡༥༧བ) བཟློག་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པས་ཆང་འཚོང་མ་འབྲི་ཤི་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་ཏུ་སྨྲས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་བཟློག་པར་མ་གྱུར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་

ལ༔ ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་དེ་རེ་མ་ཟད་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་གི་གཞན་མི་ལྟོག་གོ །ཆགས་སོགས་དང་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྡོག་ལ་བག་ཆགས་ནི་མི་ལྡོག་པས་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་མི་གཅིག་གོ །ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཟེར་ལ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངས་ལེན་ཞིག་གོ །གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཅེས་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བག་ཆགས་དེ་དག་ལ་བྱ་ཞིང་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་སླའོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་སླའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པ་ནི་སླའོ།། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྫོགས་པར་སྲུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བསྟན་པ་དང་། བདག་གིས་རང་དབང་དུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ

ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ (༡༩༤ན) ཁྱོད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལྡོག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ཟད་ནས་བཟློག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་སྟོབས་ཟད་ནས་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པ་བླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། ཁྱོད་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ རང་དབང་དུ་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། གང་ཡང་དེ་ལྷ་བུའི་གཏམ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་སྦྱར་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་ལོ་རབས་བསམས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་སམ། རང་དབང་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་ན་སྔར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཚུལ་དེ་དག་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་དབང་དུ་ཆ་ཙམ་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་པ་

ཟླུ་སྦྲུབ་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས (༡༥༤བ) ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་དེ། དེས་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་མྱང་འདས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། ཇ་ཡར་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་ཅན་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་གཡོ་བར་འགྱུར་བ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སླའོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས༔ རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག

གི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གྲོལ་ལམ་མེད་ཅིང་། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་རྣམས་མི་འདྲ་ཡང་ཆོས་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་སྟོང་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་སྤྱངས་པར་མི་ནུས་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་སྟོང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གང་དུ་ན། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་པར་རོ། ། ཛ་ཡར། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བར་མི་ནུས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་ (༡༩༨ན) བར་མི་ནུས་པས་ཞེས་དང་། བསྟན་ཟིན་ཞེས་པའང་སྔར་ལྟར་བཤད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་འང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའམ་ལྟ་བ་པོ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ༔ ཞེས་སོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་ཞིང༔ ཛ་ཡར། མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་འཛིན་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འཛིན་སྣང་རྣམ་པ་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཡིན་ན་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་སོང་བ་གཅིག་དགོས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་འདོད་པ་མཐུན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་མེད་པར་སོང་བ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་དོ། །ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་གཏན་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ལྷག་མེད་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དེར་དྲི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་མེད་པས (༡༩༨བ) སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་འོང་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེར་བགྲོད་པའི་

ལམ་ནི་བདེན་སྟོང་རྟོག་པ་གཅིག་ཕྱུར་ཟད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུབས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཏེ། ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་གགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཁྱབ་ཆེ་བས་ཆེན་པོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ལམ་ནི་ཆེན་པོ་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཛ་ཡར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། འགྲུར་སྙིང་དུ། དེ་དག་གི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་བགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཛ་ཡར། བྲིཿཨུ་ད་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཧ་ལ་ཨ་བྱས་ནས་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཧའི་གནས་སུ་ཨ་ཧི་ལྟར་འོང་བར་འགྱུར། དེ་ལ་ལན་ནི་བྲིཿཨུ་ད་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པས་ཧའི་གནས་སུ་ཨ་ཡང་རིགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཞེས་གཞི་མཐུན་གྱི་བསྡུ་བ་བྱས་ཏེ། ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ

པ་མངའ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དེ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་ཡར་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ (༡༥༠ན) སངས་རྒྱས་རྣམས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། ཡང་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་། །ཞེས་ཏེ། རྗེ་ཡར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཐམསཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་នོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་མི་ཤེས་པ་མ་བས་དེ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ། རྗེ་ཡར། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན། དེ་དག་གི་ནི་ཐེག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ

བཟུང་ནས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་དེའི་ལན་འདེ་ལ་གཉིས། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ༑ སྙིགས་མ་ལྔའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། (༡༥༠བ) སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད། སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྙིགས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙིགས་མའམ་རྙིགས་མ་དག་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མི་རུང་དུ་བྱེད་པས་སྙིགས་མ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་རྙིགས་མ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིགས་མ་ལྔས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིགས་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ༑ ༑ཞེས་ཏེ། སྙིགས་མ་དང་འདྲ་བས་སྙིགས་མ་ཞེས་པའོ། །ཇོ་ཡར། སེམས

ཅན་གྱི་སྙིགས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐལ་བའི་སྙིགས་མ་ནི་ཆར་ཆེས་པ་དང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བད་པའོ། །ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཚེའི་སྙིགས་མ་ནི་ཚེ་ཐུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞེས་སོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ལ་རེག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མོས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་འགྲོ་བ་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཞན་སླའོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་ཕྱིར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་ཡོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། (༡༥༡ན) རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འདོད་ཅིང་ཞི་བ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོ་བ་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཡོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་

གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ཇོ་ཡར༔ དབེན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། བློ་སྦྱངས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཤད་དེ། གཉིས་ཀའང་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་སྦྱར་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཞི་བའི་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་དབེན་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཆགས་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མ་འདི་དག་ཉེར་ཞི་སེམས་འཇུག་བྱ་ཕྱིར་ཐེག་པ་དག །ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་གྱུར་པའི་བདེན་པའང་བློ་དང་ལྡན་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཞུགས་པའི་དུས་ཚད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས༔ གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགྱུར་སྙིང་དུ། སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཞིང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །འབྱུང་འགྱུར་འོན་ཀྱང་གསང་བ་འདི་ནི་གང་ཕྱིར་གསུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བདེའོ༔ ༔བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི

ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བསྐལ་བའི་གྲངས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།(༡༥༡བ)གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་རྙིང་དུ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་བལྟམས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ༑ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་མོ།། ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཇི་སྲིད་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་གྲངས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་འདྲའོ། ། ཞེས་པའོ། །ཛ་ཡར། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བའི་འདི་ནི་བསྙད་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་བཞུགས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པས་ཚོགས་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ (༡༥༢ན) ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མི་མོས་པའི་སྣོད་མིན་ལ་བསྙད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར༔ ཡང་ན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཚད་ལ་བྱ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།། འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་སྙམ་ན༔ ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གཞན་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་གནས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་དུག་ཟོས་ཉེན་པར་མཐོང་བའི་བུ་སྡུག་གི་མའི་བརྩེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར ; དེས་ན་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ ; སྙིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདྲའི་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྔ་ནི་བཟའ་བྱའི་ཟས་ཡིན་ལ ; དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས། དེ་ལ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་སླའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་རང་དོན་ལས་ལྡོག་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཞུགས་པ་གང་ཞིག འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་གང་རུང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སླའོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན། (༡༥༢བ) བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་དང་། ཚུལ་ལུགས་གཞན་དུ་འབྱེད་

པའི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་འབྲང་གཞན་ལས་བྱེད་ཚུལ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟེད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རང་དགར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེད་ཚུལ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན༑ ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་བཟོས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་སྟོན་པ་མེད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ཇོ་ཡར༑ ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་སོ། །ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ནི་གང་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྣང་བ་རེས་འགའ་མི་སྣང་བའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་ཁས་བླངས་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར

རོ༑ ༑དེས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་མི་རྟག་པ་ལ་ཤེས་པའང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་ (༡༥༣ན) བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་དག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདག་དང་བདག་གི་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་རྣམས་སྨྲོས། །ཡང་ན་ཇ་ཡར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པའི་ཉིད་དང་༑ སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་དག་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ཇ་ཡར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས༑ དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཤེས་པས་བདག་འཛིན་སྤོང་ཞིང་དེ་

སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔོར་སྣང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པས་ནི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དང་། འོག་གི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་མི་གཅིག་པར་སྦྱར་འདུག་གོ །

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྙེད་པ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ (༡༥༣བ) ལུང་དོན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཚུལ་གཞན་དུ་འཆད་པའི་གཞུང་དོན་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ༔ ༔འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་༔ སྦྱར་ནས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ཕྱིར། སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རྩ་ཤེའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འགྲུར་སྙིང་དུ། དེ་ཡི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཀུ་མུད་གེ་སར་སྦྲང་རྩི་དག །ད་ལྟར་བློ་བ་གྲགས་པས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའོ༔ ༔འདི་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་མ་རྟོགས་པར

བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་དོར་བྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དགོས་པའི་ཕྱིར༔ གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་རིགས་ཏེ། གོང་གི་ཆོས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། རྫ་ཡར། སྲིད་རྩེའི་མ་སྤངས་ཀྱི་ཞིང་ཆག་མོ་གང་མ་བརྟས་ཀྱང་། ཞིང་བརྟས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤངས་ཤེས་བརྗོད་ཅེས་འབྱུང་ངོ༔ ༔འདིའི་ལྟར་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགག་པ་ལ་སྤངས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །འགྱུར་སྐེང་དུ་ཧི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟོན་མ་བསྒོས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངེས་པར་བསྒོས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པའི་ལྟ་བའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ (༡༥༨ན) ལ་མོས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྟོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྒོས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་སེམས་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྟ་ངན་ཅན་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་མོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམན་པར་གྲུར་པ་འདི་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་འགྱུར་

བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་ན་ཚེ་འདིར་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་དང་ཕྲད་པའི་དབང་གིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་པ་ཡང་སྔོན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྱུར་བ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲ་ཏེ་འགྱུར་འདི་བདེ་བར་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་ནི། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནག་ཀྱང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཀར་བ་སྟོན་ཁའི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་བསྐོར་བའི་ཟླ་བའི་འོད་ལྟ་བུའམ། སེམས་རྒྱུད་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་སྦྲུལ་དུག་དང་འདྲ་ཡང་དགེ་བ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཞེས། ཁེངས་སྐྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྔོ་བའོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དགེ་བ་དེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ལྟ་བུའི་བློ་གྲོས་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གནས་ཀུན་རབ་གསལ་བ། །ཆེ་བའི་གནས་གྱུར་འཛམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཅི་དགར་མི་འཛོམ་སྤྱི་བོས་བཏུག་བསྟེན་བྱ། །ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ལ། །གོ་བ་ཙམ་གྱིས་མྱོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཁོ་བོ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཞེས་གསོལ་བའི་ཚིག །ཀོ་ཀི་ལ་ལྟར་སྙན་པའི་གདངས་ཀྱི་བགྱི། །

གཉིས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་།

(༡༥༩བ) ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རྩོལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། པཎྜི་ཏ་ཐིག་ལེ་བུམ་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་པཎྜི་ཏ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འོག་ཤར་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་བཏུགས་ཏེ་བསྒྱུར་བའོ།། །།

ཀ་ན་ཥར་མ་ཞེས་གྲགས་པཎ་ཆེན་དང་། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཉི་གྲགས་ཀྱིས། །ག་ནས་བརྟགས་ནས་སྒྲ་དོན་སྐྱོན་མེད་པར། །ང་དང་ངར་འཛིན་སྤོང་བྱེད་གཞུང་འགྲེལ་བསྒྱུར། །ཅ་ཅོ་ཙམ་ལ་ཞེན་པས་གཞུང་འདིའི་དོན། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས། ཇ་སོགས་འདོད་ཡོན་རྗེས་ཕྱིར་མ་སྙེག་པར༑ ༑ཉ་མཚོར་ཇི་བཞིན་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བཞུགས། ཏ་དྲ་བུད་རྟར་མ་གྱུར་དེ་སྲིད་དུ། །ཐ་མལ་ཤེས་རྒྱུད་ཐུལ་བར་མི་ནུས་པས། །ད་ལྟའི་ཇི་བཞིན་མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་མཚོར། །ན་ཀ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆུ་སྲིན་ཟས་སུ་འགྱུར། །པ་ཏོ་ལ་ལས་རོ་མངར་ཞིམ་པོ་བཞིན། །ཕ་མཐའ་ཚོད་པའི་ལྷ་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བ་གླང་རྨིག་རྗེས་ཆུ་ལས་མི་རྙེད་པས། །མ་ནོར་འཕྲིད་བྱེད་དེད་དཔོན་མཁས་པ་སྟེན། །ཙ་ཏ་ཀ་ཡིས་འབྲུག་སྒྲ་ཐོས་པ་བཞིན། །ཚ་ཟེར་རྒྱལ་པོའི་གཟི་ལྡན་བླ་མ་ལས། །ཛ་ཡའི་གསུང་རབ་ཉན་ལ་དང་བའི་བློས། །ཝ་སོགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་རྒྱུ་གཞོམ་པར་བྱ། །ཞ་ཉེའི་མཚོན་གྱི་ལྕུགས་ཀྱི་གར་བུ་ལ། །ཟ་བར་བརྩམས་ཀྱང་འབད་པས་འབྲས་བུ་མེད། །འ་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོར་ལྟག་ཚོད་འདིས། །ཡ་མཚན་གཞུང་འདིར་འབད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ར་བ་གནོད་མང་འཁོར་བའི་ཁྲི་མོན་

ལས༔ ༔ཡ་ལ་རྒྱལ་བར་འདོད་རྣམས་ཁོ་བོ་ཡི། །ཤ་ཚའི་གཏམ་འདི་ཡིད་ལ་བཟུང་གྱིས་ལ། །ས་སྟེང་ཟླ་མེད་གཞུང་འགྲེལ་འདིར་ཞུགས་ཏེ། །ཏ་རེ་ཡིངས་མེད་ཐོས་བསམ་དྲན་པས་སྐྱོངས། །ཨ་དོན་སྐྱེ་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར༔ ༔ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་མ་འོངས་པའི། །མན་ངག་འཆིང་བུའི་ཚོགས་ལ་ཡིད་མ་རྟོན། །ཀ་བ་ལྔ་བུར་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དབེན་ཡང་། །ཁ་རྒྱལ་ཆེན་པོས་མཁས་པའི་ཚོགས་སླད་ནས། །ག་ནས་ཅི་སྙེད་སྨྲ་བའི་ཞེ་ཕྱུགས་ཅན། །ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་འཆད་པོ་བཟོད་པ་མཛོད། ། (༡༥༥ན) ཅ་ཅོ་ཙམ་གྱི་ཚིག་གི་རྗེས་འབྲངས་པས། །ཆ་ཙམ་ཕྱོགས་ཙམ་གོ་བ་མ་སྙེད་ཀྱང་། །ཇ་སོགས་སྙེད་ཕྱིར་གཞན་ཟེར་བློས་པ་ལ། །ཉ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་འཆད་པོ་བཟོད་པ་མཛོད། །ཏ་ལའི་ལྟུག་ཕྲན་ཚེར་མའི་འགལ་དུམ་ལས། །ཐ་ཤལ་ངན་པར་སླ་བའི་ཉན་པ་པོ། །ད་ལྟ་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟ་བའི་མིང་གིས་ཀྱང་། །ན་ཚ་སྙིང་ལ་སྐྱེ་རྣམས་བཟོད་པ་མཛོད། །པ་སངས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། །ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་དམ་པ་སྙིང་ནས་སྨོད། །བ་ཚའི་ཁྲིན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་མཚོ། །མ་དྲོས་ཆུ་ལ་རོ་ཆུ་ངན་པས་ཤེས། །ཙ་ཏ་ཀ་ཡི་གདངས་ལས་ཝ་སྦྲ་སྙན། །ཚ་ཟེར་རྒྱལ་པོའི་འོད་ལས་མེ་ཁྱེར་གསལ། །ཛ་ཡའི་གསུང་དང་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་སྨོམ། །ཝ་སྐྱེས་སེང་གེའི་རྫ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲ། །ཞ་ཉེ་དབྱུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཚོས་བྱེད་ཅིང་། །ཟ་མ་མ་ནིང་པ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་འཛིན། །འ་ཡིག་ཧི་བཞིན་ཐུར་དུ་ཁ་ལྟ་བའི། །ཡ་སྒྲོད་བསྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་པོ་སྒྲུབ། །ར་གན་གསེར་དུ་བཅོས་པས་སླུ་བ་བཞིན༔ ༔ལ་ལའི་ལྟོ་བ་གཡོ་སྒྱུས་ཁེངས་པ་ཡིས། །ཤ་ཁྲག་གཏོང་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་བཞིན། །ས་སྟེང་ཟོག་པོས་ཁེངས་པ་མཐོང་བ་སྐྱོ། །ཧ་ཅང་སྙིགས་མའི་

དུས་འདིར་སྐྱེས་ན་ཡང་། །ཨ་དོན་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་བཤེས་དང་མཇལ། །ཀ་རེ་
མ་ཡིངས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན། །ཨ་ལ་ལ་ཧོ་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། །
ཀ་རི་ཀ་སོགས་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཤེས་ནས། །ཁ་ཐོན་འཆད་ལ་སྐྱོ་བ་
མི་མངའ་བ། །ག་ལ་བ་དེ་ར་སྙིང་ནས་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ང་ལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱིན་
གྱིས་རློབས། །ཙ་ཙོ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་དག་འདེབས་ན། །ཆ་ཤས་གཞུང་རེའི་
དོན་ལའང་རྟོགས་པ་རྩོལ། །ཇ་དར་ལོངས་སྤྱོད་བདོག་པས་ཀུན་མཆོད་ན། །ཉ་
བའི་ཟླ་རྒྱས་འཛིན་དེས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཏ་རེ་སོགས་དང་བཟློག་པས་ཕྱེ་བ་
ཡི༏ ༏ཐ་དད་ཙམ་གྱི་དམ་པའི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བར་ཆད་ཀུན་
བསལ་ཏེ། །ན་ག་རྫུ་ནའི་གཞུང་དོན་རྟོགས་པ་རྩོལ། །པ་ཎ་ལྟ་བུར་བཀྲ་བའི་
གཞུང་དོན་རྣམས། །ཕ་མཐའ་ཆོད་པར་སོ་སོར་ལེགས་ཕྱེ་ནས། །བ་གླང་ལྟ་བུའི་
མུན་པའི་ (༡༥༥བ) རིགས་ཅན་གྱི། །མ་རྟོགས་འགྲོ་ལའང་རྟོགས་པ་སྦྱིན་གྱུར་
ཅིག ༏ཙ་རི་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་སྙིང་ནས། །ཚ་གྲང་ལ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་
ཀུན་བྲལ་ཏེ། །ཛ་ཡའི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན། །ཝ་སོགས་འགྲོ་ལ་
སྙིང་རྗེས་བསྒོམས་གྱུར་ཅིག །ཞ་བོ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུར་མི་འགྲུམ་ཞིང་། །ཟ་
ཟེའི་འདུ་འཛིའི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །འ་ཨུར་དང་དེང་གྲགས་པའི་རྩུལ་
རྣམས་ནི། །ཡ་མ་བརླར་རྟོགས་ཞེན་པ་སྤོང་བར་ཤོག །ར་བ་བརྒྱལ་དཀའ་སྲིད་
པའི་བཙོན་ར་འདིར། །ལ་ལའི་དུས་མིན་ཐོགས་མེད་ནས་འཁྲུམས་པའི། །ཤ་
རུས་བསགས་ན་དེ་ཡི་ཕུང་པོའི་ཆར། །ས་ཆེན་འདིས་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་མི་ནུས་
པས༏ ༏ཧ་ཅང་བརྟག་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཨ་ཙ་ལ་ཡི་ཧིང་འཛིན་
ལ་བརྟེན་པའི། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཆེན་གྱིས། །སྲིབ་པའི་བུད་

ཤིང་སྨུར་དུ་སྲེག་གྱུར་ཅིག །འགྲེལ་ཆེན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གསལ་བྱེད་པ། །བློ་བཟང་རྣམ་བཤད་ཉི་མ་ནི། །སྔོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུའོ། །ཞེས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག༔པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་བླ་མ་རྒྱུད་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ཚེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ།། ||

ཀ༣ འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྩལ།

སྭ་སྟི་ཧྲཱ་ཡ། དགེ་ལེགས་རྒྱ་གཏེར་བསྲུབས་པའི་དཔལ་ལས་འཁྲུངས།། རྒྱལ་སྲས་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བས་མཛེས་པར་བསྐོར། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་མངོན་པར་གསལ། །ཐུབ་དབང་ས་འཛིན་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ། མཚན་དཔེ་རྒྱན་ལྡན་གུར་གུམ་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་ཟབ་ལམ་སྟོན་པའི་གསུང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །གང་ལ་མངའ་བ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འདུད། །རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འབྱུང་བའི་གནས༑ ༑ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ཇི་བཞིན་དབང་བསྒྱུར་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་དབང་ལ། །རྟག་ཏུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད་པར་བགྱི།། མཁྱེན་བརྩེའི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་ཤར་རིའི་རྩེ་མོར་སོན་གྱུར་ཏེ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་ཀུ་མུད་ཏ་ཡི་དཔལ། །རྒྱལ་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །གསུང་རབ་མཐའ་དག་གཟིགས་ (ཕྱག་དཔེ་འདིའི་ཞབས་ཤོག་ཚང་མི་འདུག)

༄། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀ༢ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལས།

(ཁ༡) ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ།

ག༡) སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ།

འཇུག་འགྲེལ་འདིའི་དབུ་ཤོག་གཅིག་མ་དཔེར་མ་ཚང་བས་མཚམས་འདི་ནས་པར་དུ་བཀོད་ཡོ༔ འདོད་རྒུ་སྟེར་ལ་འདུད། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཁུར། །མཐའ་དག་ཞེས་པའི་མཁྱེན་བརྩེའི་སྟོབས་ལྡན་པ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། རང་དང་སྐལ་མཉམ་ཆེད་དུ་འདིར་འབད་བྱ། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི༔ དབུ་མ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ། སྒྲ་བསྒྱུར་ཉི་མ་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྱུར་གྱི་ཐོག་མར་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཞན་ལས་ལམ་ཉན་ཏེ་

ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུ་བ་ཀ་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་གཉེར་ལ་སྒྲོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་དེ་རིང་ཉན་ཐོས་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་འགྱུར་དུ། དེ་རིང་སྒྲོག་པར་གྱུར་ཅེས་དང་༑ སྒྲོག་པ་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་པ་བདེའོ། །སངས་རྒྱས་འབྲིང་། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་ཏ་ཏྭ་བུད་དྷ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ (༡ཉོག་བ) བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་རྩ་བའི་བུད་དྷ་རྟོགས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དབང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཤད་ཟིན་ནས་སྐྱེས་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་གཅིག

བྱེད་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །སྙིང་རྗེའི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་པས་བསྟོད་པར་འོས་ཏེ། ལོ་ཏོག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་སྨིན་པ་གསུམ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཁྱོད་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ན་རང་འབྲས་ (༢ན) སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་བརྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༏ སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྟོད་རིགས་པས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོར། ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ། ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བློ་ངོར་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན། ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བློ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་ཐོག

མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྒོད་ཁྱུག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན༔ ཁྱོད་ཐོབ་ཟིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། （༢བ） དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་སླར་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་ཆོས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་ས་དེའི་སྐྱོན་ཟད་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན༔ ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་གཡོ་བའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་ནས། ཆོས་ཅན། ས་གོང་མར་བགྲོད་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ས་གོང་མ་ལ་བགྲོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངན

འགྲོའི་ལམ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་ལམ་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་སྐྱེའི་ས་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རང་དང་འཚམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་དང་འཚམ་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི། ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ (༡ན) ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནམ་གྱི་ཚེ་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉན་རང་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེའི་ཚེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མཚན་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོད་ནུས་པ་གང་ཞིག ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རང་ཤ ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སློང་བ་པོ་ལའང་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལ་ལྷག་པར་གུས་པའི་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན༑ སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བསྔགས་པ་མི་གསུང་བར་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་

རེ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཤིང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར༏ འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་འབྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་པ་དགོས་སམ་སྙམ་ན། སྙིང་རྗེ། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་རང་དོན་ཁོ་ནར་བཏང་བའི་སྦྱིན་པའང་ཡིན། རང་འབྲས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེད་ནུས་ཀྱང་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པས་ཀྱང་རང་འབྲས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགྲེ་ལ། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲས་འཕྲལ་དུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་སྟེ། སློང་བ་པོ་ཡིད་ཆེམ་པ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕྲལ་དུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བར་མ་ཟད་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན༏ སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ (༣བ) ལ་སྦྱིན་པས་རང་འབྲས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སློང་བ་པོ་ཆེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར༏ བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སློང་བ་པོ་ཡིད་ཆེམ་པ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བདེ་ཉན་རང་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་སྟེ། ཁྱོད་ལ་སློང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དོན་གོ་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་

ཉན་རང་ཞི་བར་བཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཙ་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་གེགས་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། ལུས་བཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་བཅད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་གེགས་མི་བྱེད་དོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དཔགས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བྱེད་དུ་ལམ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན༏ འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་དང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་བར་གནས་པ། རྟེན་མཛེས་པར་བྱེད་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

ག༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ།

དེ་ཚུལ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སད་བར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུའང་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རྒྱུད་འདྲེ་བ་མི་སྲིད་པ་མེད་པས་ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་གོ །ལུས་ངག་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་ (༤ན) གྱི་ཉེས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དག་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བཅུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བཅུ་དང་པོ་ནས་ཀྱང་མི་གསོག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མདོ་ལས་འཆད་ཅེ་ན། དགེ་བའི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བས་དགེ་བཅུ་གསོག་ཀྱང་མདོར་དགེ་བཅུ་ས་གཉིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ས་གཉིས་པར་ས་དང་པོ་བའི་དགེ་བཅུ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་བཅུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀའི། ས་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ས་གཉིས་པ་སྤང་བྱས་དག་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་དེ་ཞི་བ་དང་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་རྡུལ་བྲལ་གྱི་རྟེན་ལ་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ༑ ༑སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། མ་ཁྱབ་

སྟེ༑ དེ་འདྲ་ཡང་ཡིན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དེ་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་མཐའ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཞེན་པའི་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགལ་ཏེ། གང་རུང་གི་བློས་ཟིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་འབྱུང་ཡང་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་སྨིན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིད་བཅས། སྦྱིན་འབྲས་སྨིན་ཟིན་ཅིང་གསར་དུ་མི་སྦྱིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཚེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་བར་དཀའ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྤྲུབ་པར་སླ་ཞིང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་སོགས་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དང་། ཚུལ་འཆལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུལ་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ་སྲིད་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ། མངོན་མཐོ་ (ཤབ) ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ན་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་མཐོ་ངེས་ལེགས་དངོས་བརྒྱུད་ནས་འདྲེན་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར༑ ཇི་ལྟར་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་ཚུལ

འཆལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས། ས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་སྲིད་པའི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གཞན་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་སྐྱེ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ། དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀའི། འཆལ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་འོད་དང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་ལ་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས

སྦྱོར་རོ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

ག༣ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བུད་ཤིང་མཐའ་དག་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྣ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་གི་འོད་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ (༥ན) པའི་ཕྱིར། དུས་མཐའི་མེ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བའོ། དཔེར་ན་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྣ་ལྟས་སུ་འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན། གལ་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་སེམས་སྲུང་བ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུག་པ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཤ་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་པོར་ཆུང་ཆུང་ནས་མ་ཟད་པར་དུ་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་དམྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད། ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་པ་ལ་ཚེ་

འདིར་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཟིན་གྱི་གནོད་པ་ཚེ་འདིར་ལྡོག་པར་
མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཚེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་པ་མ་
ཟད་ཚེ་ཕྱི་མར་རང་ལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནོད་ལ། གནོད་བྱེད་གནོད་དེ། དེར་རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་
ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་བྱས། ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་པར་མི་
རིགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བས་རང་གི་ལས་ངན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཚེ་སྔར་བསགས་
པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ། ཆོས་ཅན། གནོད་
ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བྱས་པས་སྔར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་
ཆེས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་ཅན། སྡུག་
བསྔལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པར་རིགས་ཀྱི་གནོད་ལན་དང་ཁྲོ་བ་མི་
རིགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཟད་ (༥བ) བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དེ་གཉིས་བྱས་པས་སླར་
སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན༔ ཁོང་ཁྲོས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་མ་ཟད་ཁོང་ཁྲོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་
བའང་འཛོམས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
མ་ཟིན་པའི་བསྐལ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར༔ དེ་ཡི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དོར་བྱ་ཡིན་ཏེ།
ཁོང་ཁྲོས་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པས་དགེ་བ

འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག །ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་འདོར་བར་རིགས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ག ཞན་མི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པས་སྨད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བླང་དོར་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་གེགས་བྱས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས། ཆོས་ཅན། བཟོད་པ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། བཟོད་པ་བསྟེན་པས་འདི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟོད་པ་བསྟན་པས་འདི་ཕྱིར་གཟུགས་མཛེས་པ་བྱེད་ཅིང་། དམ་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་བླང་དོར་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཚེ་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ། ཆོས་ཅན། ཁྲོ་བཟོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསམ་ནས་བཟོད་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་རིགས་ཏེ། རྟེན་གཉིས་ཀས་ཁྲོ་བ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བཟོད་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས༔ བཟོད་པའི་འཁོར་སུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ། བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་དེར། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་ཚད་མེད་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས༔ ཆོས་ཅན། དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་མངོན་འགྱུར་སྤྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ (༥ན) ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣགས་ལས་འདས་བྱས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་མང་པོའི་འདོད་པའི་ཆགས་པ་འཇོམས་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ༔ ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་སྲེད་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་སོགས། སྦྱིན་ཚུལ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པས་ཕལ་ཆེར་ཁྱོད་སྒྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆོས་ཅན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར། །ཞེས་སྨྲར་ཏེ། རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་དང་། ཚོགས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་ཤེས་གཉིས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། བརྟེན་འགྲུས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་རོ། །རྒྱལ་བའི། ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉི་འོད་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་

རྟེན་ལ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་མྱུན་པ་དང་པོར་བསལ་ནས་ཕྱིས་གཞན་གྱི་མྱུན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལྟར་གཞན་གྱི་མྱུན་པ་སེལ་བྱེད་དུ་ཆེས་གསལ་ཡང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་འཁྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་བརླན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉི་མ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་དེ་རང་གི་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མྱུན་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་སྟེ་གཞན་གྱི་མྱུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འདི་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་འདིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལའང་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་ས་གསུམ་པའི་གེགས་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་ནི་འོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་མྱུན་པ་ལྷག་པར་སེལ་བ་ལ་རྣོ་ཞིང་གསལ་ཡང་མྱུན་པ་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ལ། འདིས་ནི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་སེལ་ཡང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་སྨྲ་རོ། །ཉི་མ་ནི་དུས་མཐའི་ཉི་མ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་མདོར་ཉི་མ་དང་སྦྱར་བའི་ཉི་མ་དེས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བརླན་ཐམས་ཅད་སྐེམ་པར་བྱེད་པར་བཤད་པས་སོ།། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན། བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས། ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་

རྒྱུ་བྱེད་དེ། རང་འབྲས་ཚོགས་གཉིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྟོན་འགྲུས། ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཞིན་སྦྱངས་ལེ་ལོ་གཏན་ནས་འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྟེར་ལས་ལྷག་པ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་པོར་ཤར་བའི་ཚེ་འོད་དམར་ལས་ལྷག་པའི་འོད་འཕྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་དུ། ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་དེས་དྲངས་པའི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||

ཁ༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ།

བདག་ཉིད། ས་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཕམ་པར་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན། ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕན་ཕྱིན་ཐོབ་པ་གང་ཞིག ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས

ལ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར། བློ་བཟང་། ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར༑ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༦ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ།

མངོན་དུ། ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།(༧ན)ས་ལྔ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྔ་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར༑ མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའོ། །ཇི་ལྟར། ཤེས་བྱ། ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་ནུས་ཏེ། དེས་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་མིན་སྤོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལོང་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་ན་ལོང་བས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བགྲོད་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་ནུས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་ལུང་དོན་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་དེ་ལྟར

ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པོ། །འོ་ན་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་རིགས་ཞེ་ན། སོ་སོ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཐོས་པའི་དོན་གོ་བའི་ཚེ་དད་པའི་དབང་གིས་མཆི་མ་འབྱུང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་པའི་སྣོད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་བ་སྤུ་ལྡང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མི་སྤྱོང་བར་རྟོགས་པར་མ་ཟད་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྟག་ཏུ། ཆོས་ཅན། སྣོད་ལྡན་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་རྟེན་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ༑ ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དེ་ན་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཚོ་བ་རྣམ་དག་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ཕྱིར། བཟོད་པ། དེ་ལ་དེ་ན་བཟོད་ (༧བ) པ་ལ་དེ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དགྱེས་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡི༑ དེ་ལ་དེ་ན་དགེ་རྩ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྔོ་བ་ལ་དེ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་གྱི་ངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི། དེ་ལ་དེ་ན་

བྱང་སེམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དེར་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་རྙེད་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། ཟབ་ཅིང་། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་བསླབས་ཏེ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི། སྣོད་ལྡན་ལ་སྐུལ་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་རིགས་ཏེ༑ དེ་ལ་དེ་ན་སའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་གཞན་གང་རུང་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའམ། དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བྱའོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། གཅིག་ན་མྱུ་གུ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གྲངས་ཅན་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་པས་མྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འགོག་གོ །དེ་ཉིད། མྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་ཟིན༑ ས་བོན་ཆོས་ཅན། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གནོད་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་ཟིན། སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་དགོས་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ས་བོན་སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན། ས་བོན་སྐམ་རིལ་བར་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་འདྲའོ། །ཁོ་ན་རེ། མ་

ཁྱབ་སྟེ། རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་
འགགས་པའི་ཕྱིར་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། ས་མྱུག་གི་རང་
བཞིན་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་འགག་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ༏ ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་ (ཤན) གཅིག་པའི་ཕྱིར་
དཔེར་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མ་འགགས་པ་བཞིན། བྱེད་རྒྱུ། མྱུ་གུ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་སོགས་དང་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་གཅིག་ཏུ་
ཐལ༏ ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
གར་མཁན་གཅིག་སྟོ་སེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆས་བཞུགས་བྱེད་པ་བཞིན་ས་བོན་གྱི་
རང་བཞིན་དེས་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་དོར་ནས་མྱུ་གུའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་
འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན་འགལ་ཏེ།
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ༏ ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ༏ ཆོས་ཅན། ས་བོན་མ་མཐོང་བར་ཁྱོད་མཐོང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁྱོད་
མཐོང་ཞིང་ས་བོན་མ་མཐོང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟགས་འདྲའོ། །དེ་ཕྱིར།
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་
བས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་བྱེད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པར་མ་ཟད་མ་སྦྱངས་པའི་འཇིག་
རྟེན་པས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཅེས་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་མྱུག་གི་རང་

བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ས་བོན་ཞིག་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། བདག་སྐྱེ་གྲུབ་མཐས་བློ་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། བདག་སྐྱེ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར། དེས་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་དེ། དེ་ལ་འདི་དང་རྩ་ཤེ་སོགས་སུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ། རང་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་དག་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། ས་མྱུག་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་མེ་ལྕེ་ཆེན་པོས་མུན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་ཐལ། ས་མྱུག་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་ཉེར་ལེན་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་མིན་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་མཚུངས་ (རབ) སྙམ་པའོ། །རབ་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་ནུས་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་གང་གིས་སྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་འདིའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྔར་བྱུང་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ནས་སོགས་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་ཅིང་སྐྱེད་ནུས་སོགས་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཞིན་ས་མྱུག་གི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྤྱིར་རྒྱུ

ཡིན་ཅིང་ཁྱད་པར་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་དེར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་གསུམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །མྱུ་གུ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱུ་གུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། ས་མྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་མིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ཕྱིར་གཉིས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སླབ་པོ་འདིས་ནི་ས་ལུ་ལྟུང་བའི་མདོར་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །དཔེ་དོན་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། ། གལ་ཏེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བོན་དང་དུས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བོན་འགགས་བཞིན་པ་དང་ཁྱོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། སྲང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ས་མྱུག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་དང་བྱེད་པ་པོ་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཀྱང་། ས་མྱུག་གི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མི་གཅིག་ལ། བྱེད་པ་པོ་ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར༑ ཁོ་ན་རེ། བྱེད་པ་པོ་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག

གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ། ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ས་བོན་འགག་པའི་དུས་ན་མྱུ་གུ་མེད་པ་གང་ཞིག ། དུས་དེར་མྱུ་གུ་མེད་ན་དུས་དེར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུ་དང་（༤ན）དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་ས་ལུ་ལྗང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་དེར་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདིར་ནི་བདེན་སྐྱེ་ལ་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། ས་མྱུག་དུས་མི་གཅིག་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ལ། མིག་ཤེས་དང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་ཚོར་སོགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྔར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་དང་ཚོར་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཅི་སྟེ། སྐྱོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོས་ཅན༏ རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ལྟོས་དུས་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་ཏེ། བསྐྱེད་པར། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུའམ་དེ་དུས་སུ་མེདཔའི་འབྲས་བུའམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་གང་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད

ན༏ སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེད་ལའང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་ན་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གཉིས་ཉིད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟར་ན། གཉིས་དང་། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའང་མིན་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པའང་མིན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་གྱི་གཞན་སྐྱེའི་སྐབས་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཀག (༩བ) ནས་གཙོ་བོར་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་དོན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་དོན་ཡིན་པར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་ཅེས་འཆད་དེ། གང་གིས། ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མཇལ་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་དོན་ཡིན་པས་དེ་བཀག

ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར༏ ཅེས་པའོ། །རྣམ་རིག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
སྔ་འདིར་འོང་ཡང་། གཙོ་བོར་ནི་དོན་དུ་སྨྲ་བའི་དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་ལན་འདེབས་པར་
བྱེད་དོ། །འོག་ཏུ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་པའི་
མཚམས་སྦྱར་དུ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་
དགག་ལ་རག་མོད། ཅེས་པ་ལྟར་ན་འདི་དག་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་
བཀག་པ་ལ་སྦྱར་ནས། གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་
གྱིས་གནོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ།།
དངོས་ཀུན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་
སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཐ་
སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་རྫུན་
པ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་འཁྲུལ་བ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་
གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་མཐའ་བྱེད་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཏེ།
དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༏ མཐོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་
རྒྱུས་ (༡༠ན) མ་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་བསླད་

པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་འགྱུར་ཅེས་པ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བྱེད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའོ། །གནོད་པ༔ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དང་། དེའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྔ་མ་དེ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ཡང་དག་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དང་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལོག་པར་འགྲུབ་པ་རིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །ལོག་པར་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེར་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་གཙོ་བོ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་བློས་མཐོང་ཡང་དེས་གནོད་མེད་ཀྱི་བློས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད

མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞན་སྐྱེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་（༡༠བ）བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དམ་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་གི་དེས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་སྣང་ཚུལ་བཞིན། དེ་དག་གིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་བསླད་པའི་མཐུས་གཞི་དེར་སྐྲ་བཤད་ཡོད་པར་ཞེན་ལ། མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་ངོ་། །གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་

ཉིད་ནི་མིག་དག་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པ་ལ་མ་རིག་པའི་མཐུས་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་དེ་བདེན་པར་ཞེན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་སོ། །ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་དེ་ཡིན་ནོ། །མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ནི་དགག་བྱ་མི་སྣང་བར་བཀག་པར་མཐོང་ངོ་། །རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ནོ༏ ༏ངག་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་སོགས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་བསེ་རུ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བསྡུའི་འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་སྔ་མས་བདེན་གྲུབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་(༡༡ན)ངོ་དང་བདེན་སྣང་གི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་བསྟན་པས་གཞན་སྐྱེ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མས་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ནི་བདེན་མེད་ལས་གཞན་བདེན་པ་གཏན་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་བསྟན་པས་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་

ན་བདེན་གྲུབ་ནི་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་སློབ་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་བློས་ནི་བདེན་མེད་ཉིད་རྙེད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ཚད་མ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ནི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་ལམ་དང་གང་ཟག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་རང་འགའི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པོ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་བརྟག་པ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ཀུན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། བུམ་པ་རྫས་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཞེས་པ་ནོར་ལ་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བུའི་ས་བོན་དང་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་བུའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་བུ་འདི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སྡོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་བཏབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གིས་ཤིང་སྡོང་དེ་བསྐྱུགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་(༡༡བ)ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཇལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་མདོས་སྨྲ་བོ། །རང་བཞིན་ཞེས་པ་བདེན་དོན་ལ་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ཅེས་བཤད་ཅིང་༑ དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱོགས་སྔར་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ནི་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་

གྱིས་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར༑ བར་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མཉམ་བཞག་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་རང་བཞིན་གྱི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སམ། ཡང་ན་ཐལ་བ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ༑ འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་ཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ། དེས་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གཟུགས་སོགས་ (༡༢ན) རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མཉམ་བཞག་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར༑ དེ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོད་ལ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། རིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་ལ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ར་སྒྲ་མེད་དོ། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ

རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཐད་ན་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་པ་མིན་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན་གོང་དུའང་དོན་དམ་པར་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་མི་འཐད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རང་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་རྫུན་ཡང་མེ་ལོང་སོགས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་བཞིན་། བདེན་པ། གཟུགས་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དང་རེས་དགའ་མེད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་དང་གང་ཟག་རྟག་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བ་ལ། རང་གི་སྡེ་པ་དག་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འགགས་རྗེས་ (༡༢བ) སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་དེའི་

ཚེ་ལས་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིར་ལས་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་ཁྱད་པར་དེའི་རྗེས་སུ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མི་རུང་ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ༑ དེ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ང་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། ཡང་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་མི་འགག་ན་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་འགགས་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་འགགས་ན་དེ་མི་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། ལས་

དེས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་རྟེན་ནས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
སོང་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་
མརྗེས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སད་པའི་ཚེ་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་
བཞིན༎ ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
འགག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་གྱི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་
ཟིན་པའི་ལས་གཉིས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་
བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ལས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། (༡༣ན) འབྲེལ་ནི། རང་
བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་ན་མི་འགག་ཅིང་། མི་འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་
གགས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་ནུས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུའང་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སྙམ་
པའོ༎ ༎གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ནི། དགེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་མ་སྐྱེས་ལ། མ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་ན་མི་དགེ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་
སྐྱེད་ནུས་སྙམ་པའོ། །ཇི་ལྟར། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་གྱི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་
ཟིན་གྱི་ལས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་
མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་རྣམ་
སྨིན་འབྱིན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྒྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་མི་
སྐྱེའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་འདྲ་ན་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་
དགེ་མི་དགེས་རང་འབྲས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེ་

རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔར་བཞིན། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས། ལས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་
དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བས་ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་
མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་བྱར་
བཟུང་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན་སྐུར་འདེབས་སྲིད་པས་དེ་དགག་པའི་ཆེད་
དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་དེ། དེ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྙེད་
ན་ལས་འབྲས་སོ་སོར་མི་ངེས་ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྙེད་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན་སོ་སོར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། འགོག་
པའི་ཚིག་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། །ཞེས་སོགས་
བཞི་བརྒྱ་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཡང་གཤེགས་སོགས་སུ་ཀུན་གཞི་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་མདོར་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དགོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ
སྟོང་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་མངོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད།
གང་ (༡༣བ) ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་མེད་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ༑ ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བཏགས་ཡོད་ལ་དགོངས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་
ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བ་དག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས། མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་

བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲང་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་དག་ན་རེ། ས་དྲུག་པ་བས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོམས་པར་བཞུགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནས་དེའི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནས་དེ་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགག་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་བཤད་པས་དཔྱད་དོ། །ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། དོན་སྣང་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་བཟུང་ཞིང་། དོན་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་དེའི་ཕྱིར། ཐག་པ་མེད་པའི་

གཞིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རང་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་ (༡༩ན) སྟེང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་སྟེ༑ རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཏེ། སྔོ་རྟོག་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར༑ ཕྱི་རོལ། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པས་ཁང་པ་ཆུང་ངུར་ཉལ་བའི་ཚེ་འགྲམ་དུ། གླང་པོའི་ཁྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་བསམ། ཁྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དེ། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་ཁྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མྱོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གལ་ཏེ། ཁྨི་ལམ་ན་འགྲམ་དུ་གླང་པོའི་ཁྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཁྨི་ལམ་ན་གཟུགས་ཡོད་ན་གཉིད་ནང་དུ་མིག་བློ་ཡོད་ནའང་དེ་མི་སྲིད་དེ། དེར་གཉིས་ཀྱིས་དགུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་བཞིན་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ཁྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་སྣང་གི་ཡི་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པར་དོན་

མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨིན་ལམ་ན་གླང་པོ་བཞིན་དུ་དེ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་གསུམ་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། སད་ཚེ་གསུམ་པོ་དེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ནའང་གསུམ་པོ་དེ་སྣང་ལ་རྨི་ལམ་ན་མིག་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་སོགས། རྨི་ལམ་ན་རྣ་སོགས་ལྔའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་གི་གསུམ་པོ་བཞིན་དུ་རྣ་སོགས་ལྔའི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མེད་དོ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ན་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་སུ་ཟད་པས་སོ། །རྨི་ལམ་དབང་ཤེས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། དཔེ་དེས་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ། རྨི་ལམ་གྱི་བཞིན་དབང་དོན་ (༡༩བ) ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་བཞིན་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ན་སད་རྨིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། སད་པའི་དེ་གསུམ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སད་བར་སད་རྨིའི་དེ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་སད་ངོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་སད་པའི་བློ་ལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སད་པའི་དེ་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སད་

པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་མེད་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་གྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྒྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ། སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དོན་མེད་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་གིས་སྒྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲ་ཤད་དང་དེ་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གཞི་དེར་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲར་སྣང་མིག་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བར་ཐལ༏ རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེར་དེ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ནི། སྒྲར་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་ན་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲར་སྣང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར༏ ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྒྲ་སྣང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་ནུས་ཏེ། སྒྲ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲར་སྣང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ལ། འོ་ན་ནུས་པ་དེ་སྒྲར་སྣང་དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་

ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་ལམ། དུས (༡༥ན) མི་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ནུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ནུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་དམ། དེ་དུས་དུ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད༑ དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱད་པར། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་དུས་དེར་ཁྱད་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་སྨྲར་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་ཆོས་དང་ནུས་པ་ཁྱད་གཞིར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཡོད་ན། མོ་གཤམ༑ མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ནུས་པ་ཡོད་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་པ་ལ་དུས་གཅིག་པ་མི་དགོས་ཏེ། ནུས་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང༑ ནུས་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའོ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས། རས་ཡུག་ཐོགས། མང་ལ་འཇུག་གསུམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ནུས་པ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་

པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སོ། །ཕན་ཚུན་ནུས་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་ （༡༥བ） གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ། དེར་ཐལ༔ དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་བློའི༔ ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མ་ལས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་

རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་རྫོགས་པར་འདི་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱི་དོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་རྫོག་པར་བྱེད་དོ། །རྨི་ལམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ༔ ༔ཇི་ལྟར་དུ། རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་སད་ལོང་ལའང་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་ཐལ། མ་སད་པ་དང་སད་ལོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་མེད་པས་མིན་གྱི་གཉིད་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སད་མ་སད་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་བློ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། སད་ལོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ནའང་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། དེར་ཐལ། མིག་མེད་པ་སད་ལོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ནུས་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུའང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་དེའང་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། རྨི་ལམ་དུའང་ཡེ་ཤེས་རྫུན་པ་དང་དེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྫུན་པ་ཁས་བླངས་པར་རིགས་ཏེ༔ ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཤིང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་བདེན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར༔ འདི་ཡིས་(༡༨ན)སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་

པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགག་པར་ནུས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རིག་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རང་ལུགས་དོན་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོགས་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཤེགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་མི་འགྲུབ་བོ། །ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར། ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གང་བར་གསལ་སྣང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དབང་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་གཅིག་དུ་མས་མཐོང་བ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགལ་ལོ། །དེ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་སྣང་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན༔ རབ་རིབ། སྒྲར་སྣང་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་འཛིན་གྱི་བློ་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་

བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཤེས་པ་འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་འཇལ། འདི་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་འཇལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་གིས་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད། རང་རིག་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་མི་འཇལ་བར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར༔ གལ་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ། དེ་མི་འགྲུབ་བར་ཐལ། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས (༡༨བ) སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མིག་གི་བཟུང་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན། མ་གྲུབ་ཅེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ལ་མ་སྦྱར་རོ༔ ༔རང་རིག །རང་རིག་ཡོད་དུ་ཆུག ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་མྱོང་རྗེས་སུ་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དྲན་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པས་མྱོང་བ་ལས་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གདན་ཚོགས། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་མྱོང་དྲན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལའང་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་མྱོང་རྗེས་སུ

དེ་དང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ༑ ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་གི་ཤེས་པ་དང་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ནའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱའོ། །གང་ཕྱིར། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་དང་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་མྱོང་རྗེས་སུ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐལ་བ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་། ཡུལ་མྱོང་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡོད༑ ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མྱོང་དྲན་དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའམ་རང་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་མི་འཛལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ། ཆོས་ཅན་དང༑ ཆོས་སྟར། ཁྱོད་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་འགོག་མི་རིགས་（༡༧ན） པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར། གང་ཚེ༑ གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་བཏགས་སུ་འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡི། རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན༑ བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་

བ་བཏབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་ན་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མངོན་མཐོ་ལས་ཉམས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་མ་རྙེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ཉམས་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པས་རྗོད་བྱེད་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་རྗོད་བྱེད་ལ་རང་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་རྟགས་གཉིས་པར་ཐལ། དེ་སྲིད་དུ་རྟགས་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་ལས་ལོག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བཀག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་པར་ཐལ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གཟུགས་སོགས། ཕྱི་དོན་མེད་ན་འགོགས་རིགས་ཀྱང་། ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ན་འགོག་རིགས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད

པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ས་བཅུ་པར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ས་དྲུག་པ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྟོགས་ (༡༧བ) པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚོན་འགྱུར། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་བས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་པ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་བས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་ཞེ་ན། ཇི་བཞིན། ཆོས་ཅན༏ ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ༏ ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡོད་དེ། རྟག་པའི་བདག་དང་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་པ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་སྲིད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ས་བཅུ་པར་རྣམ་ཤེས

རྟེན་འབྱུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉིད། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྤྱངས། ལས་ལས་སྐྱེ་ན་སེམས་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི་ཞེས་སོགས་སོ། ། ཡང་ན་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ས་ཕྱི་མ་འདྲའོ། །གལ་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར༏ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ། བེམ་པོ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཙོ་བོ་ལུང་དོན་ཡིན་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཞེས (༡༤ན) པའི་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན། ཁམས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཕྱི་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་དུ་དོན་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་དེ་ལྔ་ཆར་མེད་དེ། དེ་སློབ་མའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས༏ དོན་དང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དོན

ཀྱང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་ནས་ལུང་གི་ནི། དེ་དག   དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ།   ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད༑ དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡོད་དེ། མཛོད་པའི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན།   བདེན་གཉིས་དང་འགལ་བའི་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ།   དེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ན་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་གྲུབ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུང་སོགས་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ།   སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན༑ གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དེའི་སྔར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་བསྟན

པ་དེའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ (༡༨བ) རྟོགས་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པར་
རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ། རྟགས་དེ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཡུལ་ཅན་
སྟོང་པར་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེགས་ཆུང་ངུས་རྟོགས་ནུས་པའི་
ཕྱིར༑ དང་པོར། དེས་ན། ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་སྔ་མའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྦྱར་ནས
གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་འཁྲིད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
ཏེ༑ སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་མདོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་གོ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུད་ནས
འཇུག་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀུང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟོའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལས།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་
བདག་གཞན་རེ་རེས་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རིགས་པས་
གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གང་
རུང་དུ་བསྟུས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཆོས་
ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་བདག་གཞན་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལ་
ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་ཀུང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་
འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་ཚངས་པོ་ལའང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སླ
བ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བས་གོང་གི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་དོ་
ཞེ་ན། གལ་ཏེ། བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། རྨ་བྱའི་མདོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར། ཡང་། སྨ་བྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངལ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཁྱོད་ལ་སྒྲོ་ནེ་ལྷང་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོ་ནེ་ལྷང་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། ལོ་ཏོག་འབྱུང་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཞིང་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཚུ་རོལ་མཛེས་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་མོད། ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཉེར་ལེན་ (༡༩ན) ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འབྱུང་བ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདི་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ལྟ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་འགྱུར་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་དེའི་འབྱུང་བ་བདེན་འཛིན་པ་དག་པའི་བློའོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར༑ དེ་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །ད་དུང་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༑ འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་དེར་ཐལ། གོང་དུ་བདེན་སྐྱེ་སྤྱིར་བཀག་པའི་

སྒོ་ནས་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། ཁྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ། །དེས་ན་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་གི ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བར་མངོན་གསུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཏི་མུག་གིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བསྒྲིབས་ནས་དེ་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲིན་མཐུག་པོས་ནམ་མཁའ་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་ཡང་ལོག་པར་མཐོང་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་སྟེ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལྟ་བ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་འདུས་བྱས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྟགས་དེར་ཐལ། འདུ་བྱེད་གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ (༡༩བ) འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སྨྲ་བ་འདུ་བྱེད་བདེན་པར་ཞེན་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་ཞིང་། གཏི་མུག་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ཐོས་པས་ལོག་ཞེན་སྤྲངས་ཏེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་སོགས་ཐ་སྙད་དུའང་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་བ་ལས། སྨྲ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྨྲ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་ཞིང་དེ་ལ་དེ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད་པ་དངོས་སྨྲ་བ་སྤྱིའི་རྩོད་པའོ། །ཡང་དག་ དངོས་སྨྲ་བས་ཆོས་དེ་བདེན་པར་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན༏ ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་རྩོད་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་གསལ་བར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྨྲ་ཕྱིར་འཕང་བར་རིགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དབུ་མ་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བརྩད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་གྲུབ་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་ཕྱི་ནས་ཞེས་པའི་ནུས་པ་འདོན་ན། གཞན་ལ་རྩོད་རིགས་ལ་རྩོད་པའི་གོ་རིམ་ཡང་སྨྲ་ཕྱིའི་འདི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་བདེན་པར་སྣང་བ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དང་པོར་བརྩད་ནས་ཕྱིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྩད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་པོ་གང་ཞིག རྩོད་པ་གཉིས་སྔ་མ་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐལ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་འཇུག་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆོས་དེ་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་བདེན་པར

མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རྨི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་འཛིན་པར་མི་སྣང་བར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དངོས་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེས་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། སྒྱུ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར༑ ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་（༢༠༨）གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ། འགྲོ་བ་དག་ནི་རྨི་ལམ་འདྲར་བཤད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་སྔ་མ་ལ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན་ལུང་དོན་དེ་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་འཇུག་གི་ཁོ་བོ་ལ་མི་འཇུག་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གྱིས་བཟློག་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང༑ ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི༑ དེ་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་དེ་འཕང་མི་རིགས་པ་ནི། བུམ་སོགས། བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན༑ བྱེ་སྨྲས་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ལ་ཁས

བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༔ ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་དེའི་འཁོར་གསུམ་ཀ་བྱེ་སྨྲ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ངེད་ཀྱིས་ལན་ཐེབས་ཅིང་བཟློག་ན་བྱེ་སྨྲས་ལན་མེད་པས་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདེན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་རྣམས། བདེན་འཛིན་ལོག་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་ལྡོག་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་བུད་ཤིང་གིས་སྐྱེད་པས་བུད་ཤིང་ལོག་ན་མེ་ལྡོག་པ་བཞིན། སོ་སོ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ (༢༠བ) ཅན། བདེན་འཛིན་སྤོང་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ཉིད་རིག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན། ཆོས་ཅན། རྩོད་པ་ལྟུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤངས་ནས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩོད་པ་ལྟུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་གཞན་

ལུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པས་གཞན་ལུགས་ཞིག་ཀུང་རྟོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་གཞན་ལུགས་ཞར་ལ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ རང་གི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་ཞེན་ན་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སྡང་དེ་ཉིད་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་གྲོལ་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རང་གཞན་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་ནས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་བྱར་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ཡང་དང་པོར་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་སོ། །འོ་ན་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཟ་པོ། གྲངས་ཅན་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྔ་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དབྱེ། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག བྱེད་པ་པོ་སོགས་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྔ་ལྡན་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བ་པ། བདག་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མ་སྐྱེས་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །མི་གཤམ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཆོས་ཅན༑ དེ་ཁོ་ནར་རྫས་སུ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ

བཞིན༔ འདི་ནི། ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་སོ། །འདི་ནི། ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫས་སུ（༢༧ན）མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོན་ཏུའང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་སོ། །གང་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་དངོས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་མི་ལྡན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར། དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མེད་དེ། ཕུང་པོར་མ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡན་གར་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ནི་བུམ་སྣམ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལྟར་འདིར་གཉིས་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་ནོ༔ ༔འཇིག་རྟེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་གོམས་སྟོབས་ཀྱི་འབྱུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐལ་བ་མང་པོར་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བར་མེད་དུ་བརྒྱུད་དེ་དེ་འདྲའི་བློ་མ་གོམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྫས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཁས་བླངས་དང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ། མང་བཀུར

པའི་སྡེ་པ་ན་རེ། ཕུང་པོ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ཡོད་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དེའི་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནང་ཚན་ཁ་ཅིག རྣམ་ཤེས་དེའི་བདག་ཡིན་ཏེ། བདག་འདུལ་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འདུལ་བྱའི་བདག་མེད་ཅིང་། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་འདུལ་བྱར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་མར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ (༢༡བ) གཅིག་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྔར། ཁྱོད་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་ཅན༔ ཆོས་སྔར། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བརྗོད་ཅེས་འབྲུང་བས། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ༔ ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡོད། སྔ་ཕྱིའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ རྟགས་གཉིས་ཁས། ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའང་འཕང་ངོ་། །འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་འགལ

ལོ༑ ༑བདག་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་མོ། །ཁསལ་པ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁྱོད་རང་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ། །དེར་ལྟ། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྟངས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་
ཐལ༑ ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་བཟུང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
རྩ་བའི་ཁས་ལེན། གཉིས་པའང་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན། བདག་
ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་གྱིས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་
སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མྱ་ངན། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་
གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས།
འདོད་ན། མང་བཀུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་པའི་མཐར་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ།
དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་
ཕྱིར༑ ཁྱབ་པ་ནི་འཇིག་ལྟས་གང་དུ་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་
མཐར་ལྟ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མྱ་ངན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་
སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་
བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། བྱེད་པོ།
ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལས་བྱས་རྗེས
སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བདག་ཕྱི་མས་
མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་ (༡༢ན) པ་སྲིད་པར་ཐལ།
ཕྱོགས་སྔ་གང་ཞིག བྱེད་དུས་དང་མྱོང་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་ཁྱབ་སྟེ༏ བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སོ་ཞེ་ན། སྨྲར༏ བདག་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མཐའ་ལྡན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མཐའ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། །

གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་བདག་དེ་དང་དེར་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་ལུང་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ལུང་ཞེས་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཏུ་ལུང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པར་སྔ་མ་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་སྦྱར་རུང་བར་འདྲའོ། ཁྱོད་ཀྱི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། རྟག་བདག ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་མིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ལ༏ རྣལ་འབྱོར་པས་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱུ་ནི་དགག་བྱའི་བདག་རྟག་གཅིག་

སོགས་སུ་གྱུར་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའོ་ཞེ་ན། དེ་ཚེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
བདག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
བདག་དེ་དགག་བྱའི་བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་བཏགས་ཙམ་དུ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁྲུ་བྱུག་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་
འབྲུའི་རོ་མ་མྱང་ན་རོ་ཞིམ་པོ་མེད་འཛིན་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །（༡༡བ）
གཟུགས་ལ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སླར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁྲུ་བྱུག་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་རོ་ཞིམ་པོ་མྱངས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་
བཞིན་ནོ། ཁྲུ་ན་རེ། མ་ཧྣུ་ཞེས་པ་སྦྲང་རྩི་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་ནོར་ཟེར་རོ། །
དེ་བདེན་པ་འདྲ་སྟེ། ནག་འགྱུར་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མ་
མྱངས་པར་སྦྲང་རྩིའི་ནང་ན་ཀོ་ཀི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་རྩི་ལེན་
པར་བྱེད་ན་འང་དེས་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གང་ཕྱིར། མང་བཀུར་བ་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བདག་གོ་
སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་
ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི།
ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡོད་

དེ༔ ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་
བཀག་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་བདག ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་
སྟོན་ན་མདོ་གཞན་དུ་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་པ་མི་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག
གཞན་དུ་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མར་ཐལ། གཞན་དུ་ཕུང་པོ་
ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན།
ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་དང་
འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ། ཕུང་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་
ཞིག ཕུང་ལྔ་སོ་སོ་བ་དང་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སྨྲར།
བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །འདོད་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་མམ་ཕུང་ལྔའི་དབྱིབས་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་གང་བདག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་
ཆོས་ཅན། ལས་བཟང་ངན་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་གནོད་མི་བྱེད་
པ་ཐལ། དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། (༡༣ན) བདག་མིན་པར་
ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འདོད་རྒྱུར་མི་རིགས་པ་དང་། དུས་དུ་མ་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྐྱོན་གཞན་ཡང་། དེ་ཚེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ༔ བདག་དང་ཤིང་རྟ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བདག་ཆོས

ཅན༑ ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ༑ ༑ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའོ། །དཔེར་ན་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཟུགས། ཤེས་བྱ། ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་བདག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་སོགས་བཞི་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེན་པོ། ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལེན་པོ་དང་བླང་བྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཁྱབ་སྟེ། ལེན་པོ་བྱེད་པོ་དང་བླང་བྱ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ལེན་པོ་ཡོད་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། བླང་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལེན་པོ་མེད་དོ། །མདོར་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལས་མེད་པར་ཐལ། ལས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱེད་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོའོ། །དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འཇིག་ལྟ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟག་བདག་མེད་པར་དངོས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག རྟག་བདག་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་

པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཁྲིམ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གླང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གླང་པོ་མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་(༢༢བ)སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཁྱོད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཡན་གར་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ནག་ཆོ། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་རུང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། དེར་ཐལ༔ གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ལྡན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྦྱིན་མིག་དང་ལྡན་ལྷས་སྦྱིན་གནག་དང་ལྡན་ཞེས་པ་བཞིན༔ བདག་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་གནོད་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་སོགས་སུའོ། །

གཟུགས་བདག ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་ལོག་པར་བཞུགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྟ་རི། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ང་བདེན་འཛིན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེང་བའི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དེ་ཉིད། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་བཅིངས་ཐར་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟགས་ལས་མཐོང་བ་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་ཡང་འདོད་ཅིང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་རྫས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་དུ་ (༢༤ན) འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་ཁྱོད། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་བུམ་པ་རང་གི་གཟུགས་སོགས་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི། ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་

དང་ རྫས་ གཅིག་ ཅིང་། གཟུགས་ དང་ རྫས་ གཞན་ དུ་ འདོད་ པ་ བཞིན། དེ་ ཕྱིར་ ངར༔ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་ངོ་བོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་དེ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་སྲུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔྱད་ན་མེད་པའི་དོན་བསྟོའོ། །

འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད། དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར༔ དཔེར་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན༔ ཤིང་རྟ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་དེ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་མཐའ་ལྟར་མེད་ཚུལ་བདག་ཕུང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་ལ། འདིར་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་དེ། འཕོར་ལོ་སོགས་ ཚོགས་ པ་ ཤིང་ རྟ་ ཡིན་ ན་ ཚོགས་ ཙམ་ མམ། ཚོགས་ དབྱིབས་ གང་ ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ། འཕོར་ལོ་སོགས་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་སོ། ཁོ་ན་རེ། ཚོགས་ཙམ་མིན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ༔ རྟགས་སྔར་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱིབས་གང་ཡིན། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་སམ། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ

བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་ (༡༩༨) ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབྱིབས་དེ་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་དབྱིབས། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པ་གང་ཞིག བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མིན་པ་གཅིག་ཕྱིས་སྐྱེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་གལ་ཏེ། མ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། མ་བསྒྲིགས་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་། མི་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དགོས་པ་འགལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་པ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི། བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་

ལ་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་པ་བུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར༏ སྐྱོ་བ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་སྒྲས་སྤྱི་མ་བསྡུས་སོ།།

ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ༏ ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་གཞིའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་རྣམ་བདུན་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ལ་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏོ། ། དེ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་འཇུག་གཞི་ཡོད (༢༥ན) པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར། ཁྱོད་ལ་ཆ་ཅན་གྱི་ཞེས་དང་༏ རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཤིང་རྟ་ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་དང་། རང་གི་བླང་བྱ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་བོ། ཁྱོད་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཞེས་དང་། རང་གི་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ།།

ཚོགས་ཙམ་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གོང་འོག་དག་ན་རེ།

ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། ཚོགས་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར༑ ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཟེར་རོ། །འཇིག་རྟེན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་མེད་པར་ཐལ༑ ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་མིན་པའི་ཁྱད་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདུན། དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་འཇུག་ཚུལ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་དཔྱད་པར་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པས་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་རྣལ་མ་ཚོལ་ཅིག ཤིང་རྟ་ཚིག ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཚིག་པ་བཞིན། དེ་བཞིན༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་ན་འདི་མི་བྱེད་དོ། །ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ལྟར

བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན། ཕུང་པོ་བདག་གི་ལས་དང་བདག་ཕུང་པོར་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལས་དང་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། (༢༥བ) དཔེར་ཡོད། བདག་ཆོས་ཅན། བརྟེན་མི་བརྟེན་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ༏ ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫ་མཁན་མེད་ན་རྫ་བུམ་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། བདག་དང་བདག་གི་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་ཆོས་བཅུ་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་སྔར། ཡན་ལག་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བུམ་གྱི་ཡན་ལག་གྲོ་མོ་སོགས་རྫ་བུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །རྟགས་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། དེའི་མ་རིས་སྔོ་སངས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། བུམ་པ་མཚོན་བྱ་དང་ལྟོ་ལྡིར་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལའང་སྦྱར

ཞིང་། དེས་སྨུམ་བུ་རི་ལྷེ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་། མེ་སྲེག་བྱེད་དང་། བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱ་ཡིན་པ་ལའང་སྦྱར་རོ།། དེ་རྣམས། ཕྲུམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་སོགས་སུ་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གང་ལས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གང་སྔ། རྒྱུ་སྔོན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་རང་འབྲས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ། རང་འབྲས (༢༨ན) ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གསར་སྐྱེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྔོན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ན་ཁྱོད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལྟོས་ས་དེ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེས་རིགས་པ་སྦྱར་རོ། །འདི་བདེའོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར

ན༏ གལ་ཏེ། ས་སྨྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ཕྲད་པ་གང་ཞིག ཐ་དད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བརྟག་པ་གཉིས་པས་འཆད་དོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བརྟག་པ་གཉིས་པས་འཆད་དོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སོ་སོར། ས་བོན་ཆོས་ཅན༏ སྨྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྨྱུ་གུ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་སྒོ་ནས་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྲལ། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། མ་གྲུབ་ན། མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སུན་འབྱིན། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སུན་འབྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་འགོག་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཆེ། དེས་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་(༢༨བ)མི་ནུས་པར་ཐལ།

ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་ཟུང་གི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད། འགོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་མ་ཁེགས་སོ། །གང་ཕྱིར་རང་གི་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། དམ་པས་སྨད་པར་བྱ་བའི་ཚད་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྨྲར། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་གཉིས་ཀར་ལ། ཆོས་སྨྲར། རིགས་པ་མེད་ཅིང་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སུན་འབྱིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སུན་འབྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྨྲ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་ཟུང་གིས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། དབུ་མ་པས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་མི་འགོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བར་དམིགས་པ་ལས་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་དང་། བདེན་མེད་ལ

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་ཆུ་ནང་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཉི་མ་ལས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྱད་མ་ཁྱད་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ནི་ཁོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་འདི་ཟུར་དུ་མ་བྱས་ན་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ལ་འགྲིག་གོ །དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་འགྲེལ་པར་གསལ་ལོ། །མི་བདེན། བདེན་མེད་ལ་ སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མེ་ལོང་ནང་དུ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༑ བདེན་མེད་ལ་ (༡༧ན) སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ༑ ཕྱོགས་སྔ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་བཀག་སྟེ་གཞན་གྱི་བློའི་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་སྤྱོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་མ་ཁྱད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ནི། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལའང་སྦྱོར་རོ༑ ༑གལ་ཏེ་རང་། བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟུས་ནས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕེན་པའི་འཐད་པ་དོན་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ན་ཁྱོད་འཇུག་ཀྱང་དེས་དེ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྣམས། དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན།

དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་སྒྲུབ་
པར་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ ཆོས་ཅན།
ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་
པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་བསྣན་ནས་བདེན་འཛིན་
འཕེལ་ཏེ། རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སུ་ཞིག་གི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་སྡུག་
བསྔལ་བའི་སྟེང་དུ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དམ་དུ་བཅིངས་ནས་རྒྱུད་འཕྲུག་པར་
བྱེད་ཅེས་པའོ། །འགྱུར་རྙིང་དུ། རྟོག་པ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་
འཕྲུག་ཅེས་འབྱུང་བས་བཅོལ་ཞེས་པ་མིན་གྱི བཅོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སུན་
འབྱིན་ལྷག རིགས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་རྩོད་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྒྲུབས་
ནས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་
པའི་ཕྱིར། སུན་ཅི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་ཐོབ་ཆེད་
དུ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་
ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ། སྔར་
བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
དངོས་སླ་བའི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ (༡༧བ) དུ་གྲུབ་སྟེ།
ཁྱོད་སྔར་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་རྟོགས་ནུས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའི་སུན་འབྱིན་

ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། ཞེས་བྱས་ནས་རྟགས་ཆོས་འདྲོ། །བདག་མེད། སྟོན་པས
བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ
ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གྲོལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར།
སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ
ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི
ཕྱིར༔ སྤྲོས་དང་། ཆོས་ཅན། གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྲོས་ཤིང
བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ལ
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས
པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། ཁྱོད་བདེན་པས
སྟོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། སྣ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ
ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། ཐེར་ཟུག་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག
མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ། དབང་པོ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས
མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ།
རྟགས་འདྲ། སྒྲ་དང་། སྒྲ་སོགས་ལྔ་ཆོས་ཅན། འདྲ། གཟུགས་སོགས། ཡུལ
དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡུལ
དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀར། ཟིན་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་རང
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཟིན་པའི
དབང་རྟེན་ཁོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི

ཕྱིར༐ སྟོང་ཉིད་དེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་དེ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཞེས༐ སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན༐ ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྣོད་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་། ཁྱོད་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ (༡༥༩) ལ་བདེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། གསུམ་པའི། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི །རྣམ་ཐར། སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་ཐར་གྱི། སྟོབས་རྣམས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱི། སྐྱོབ་པའི། དམ་བཅའ་བ་ལྷུར་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིགས་པའི། སོ་སོ། སྟོབས་སོགས་གཏུགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་རང་གི་འགྲོ་ལ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི། སྡུག་བསྔལ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི། དགའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཆེན་པོའི། བཏང་སྙོམས། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའི། སངས་

རྒྱས༔ འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གྲོགས་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གྲོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པའི། རྣམ་ཀུན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ གང་ཞིག འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ། དུས་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བ་རང་གི་དུས་ཀྱི་འོག་དང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། ཆོས་སྣང་ལ། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། འདས་པ་ད་ལྟར་ཞིག་ཅིང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས༔ མི་དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས (༢༩བ) པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་པའི་དངོས་

པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདུས་པར། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ དེ་རྣམས་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ། ནམ་མཁའ་དང་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་མཁའ་སོགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན། རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ༑ ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། འཁོར་བ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་སྒྲ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་དང་། ཚུ་རོལ་མྱིད་པ་ལས་གཞན་ནོ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུམ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་གཞི་དེ་དག་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་།

སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

རང་དགར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྲིད་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དྲུག་པ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏེ། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ། ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བློ་མི་འདོར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་（༣༠ན）པའི་ཕྱིར། དེ་གོང་། ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་སྟེ། ས་བདུན་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ། ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུལ་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེས་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༧ སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པ།

རིང་དུ། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ༔ ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མྱུར་བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི། ས་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་བར་འཇུག་པ་ལས་འཛིན་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་ཆེད་དུ་འགོག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་པ། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་རྒྱུད་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཟད། ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ། ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་（༣༠བ）པར་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ།

དགུ་པ། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་དེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༡༠ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པ།

བཅུ་པའི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆར་སྤྲིན། ཆོས་ཅན། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་ལས་ཆར་བཞིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཁ༢ ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དེ་ཚེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་འདྲ། དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྷུར་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེ་ཉིད༑ དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་གནས་པར་ནུས་ཏེ། སྔོན་དང་། དེར་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། བློ་ལྡན། དེར་ཏིང་ངེ་འཛིན། བརྒྱ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། སྣང་བར། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེ་བཞིན། དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། བརྒྱ་ཕྲག དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་ནུས་ཏེ། དེས་ནི། དེར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་（༣༡ན）བརྒྱ་སེམས་པར་ནུས་ཏེ། ཐུབ་དབང་། དེར་རང་གི་ལུས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་ནུས་ཏེ། རང་གི སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ལུས་བརྒྱ་སྤྲུལ་ནས་དེ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེས་བསྐོར་བར་སྤྲུལ་ནུས་ཏེ། ཞེས་སྨྲར་རོ། །རྩ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་ཐ་

མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་དོ། །བློ་ལྡན། ས་གཉིས་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པོ། ས་གསུམ་པ་སོགས་ལྔ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབུམ་ཕྲག་དང་། ས་གསུམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བ། ས་བཞི་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས། ས་ལྔ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བ། ས་བདུན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི། ས་བརྒྱད་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པའི། ས་དགུ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག ས་བཅུ་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བ་སྤྲིའི༑ ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུར། རྟག་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་བ་སྤྲིའི་བུ་ག་རེ་རེར་སངས་ (༣༡བ) རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་གྲངས་མེད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ཚན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུར། དེ་རེ་རེར་འགྲོ་བ་རྒྱུད་སྤྲུ་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་སྦྲུས་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོན་པའང་སྲིད་དེ། གང་ཕྱིར༑ གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་གསར་དུ་རྙེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱིད་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀུན་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣོད་མི་འདྲ་ཡང་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་རྣམས་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཁྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་སོ་སྐྱེའི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཁྲུལ་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཟད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས

ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །གང་ཆོ། ཁོ་ན་རེ། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར༑ ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་བློ་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ན། མཁྱེན་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་དེ་སྟོན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ་ཐ་(༣༢ན)སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཛེ་ལྟར། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞིན། དེ་ཡི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་

མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུར། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །མཁའ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྨྲར། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁའ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ན་ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དཱ་ལྟར། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་འབད་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྫ་མཁན་གྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ནས་རྫ་བུམ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་སྟོན་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེད་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོ། དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས། གསར་དུ་རྙེད་པའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ན་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཤེས་བྱའི། ཞེས་པ་སྟོར། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ (༣༢བ) འགག་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས། གསར་དུ་བརྟེས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས་སླར་ལྡང་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ལུང་འདི་ནི་དེ་ཡིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཞེས་ཡང་དྲངས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་འགྲིག་གོ །ཞི་སྐུ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ༔ ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྟེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ། ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྟོར་ལྟར་རོ། །ཐུབ་དབང་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནུས་མཐུའི་ཁྱད་

པར་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟེར་བྱུང་ཟིན་གྱི་སྐྱེ་
བ་ཀུན་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་
ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གང་ལ་བསྙེན་
བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་སངས་རྒྱས་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱི་
མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག (༣༣ན) ཆོས་
ཅན༏ ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་
དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་
སྟོབས་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་སྙེད་འདུས་ཤིང་།
ཆོས་གང་གི་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟེར། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་
སྙེད་འདུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར།
དེར་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་
པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེང་བདག་ཉིད་རིགས་གང་དུ་
སྐྱེས་ནས་བསླབ་པ་གང་ཞིག་བླངས་ཏེ་སྤྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་
བཅས་གང་ལ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དུ་ཇི་ཙམ་དུ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཕུལ་བ་སོགས་སྐུ་
གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གཅིག
ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྦྱིན་པ་
བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་
གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས

རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྐར་བཤད་པའི་རང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་; སངས་རྒྱས། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐར། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་རང་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་དག་པ། ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྡུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་རྡུལ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཤོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག ཆོས་ཅན། དུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པའི་གྲངས་འཛམ་གླིང་གི་རྡུལ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། གནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་

མེད་ པར་ འཇུག་ པའི་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ དང་། ལས་
ཀྱི་ རྒྱུ་ འབྲས་ ངོ་ བོའི་ རབ་ དབྱེ་ ཞེས་ སྦྱར་ རོ། །ལས་ དང་ རྣམ་ སྨིན་ མཁྱེན་ པའི།
ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །（༣༣བ）
འདོད་ ཆགས། ཆགས་ སོགས་ ཀྱི་ སྤྱོད་ པ་ ལ་ གནས་ ཤིང་ མོས་ ལ། དེ་ ལས་ གཞན་
གྱི་ སྤྱོད་ པ་ ལ་ གནས་ ཤིང་ དེ་ ལ་ མོས་ པ་ སོགས་ ཇི་ བཞིན་ དུ་ ཆོས་ ཅན། མོས་ པ་ སྣ་
ཚོགས་ མཁྱེན་ པའི། མོས་ པའི་ རབ་ དབྱེ་ ལ། སངས་ རྒྱས། མིག་ སོགས་ ཀྱི་ རང་
བཞིན་ ནང་ སྟོང་ སོགས་ ཀྱི་ དབྱེ་ བས་ ཕྱེ་ བ་ ཇི་ བཞིན་ དུ། ཁམས་ སྣ་ ཚོགས་
མཁྱེན་ པའི། ཁམས་ ཀྱི་ རབ་ དབྱེ་ ལ། ཀུན་ ཏུ། ཀུན་ བྱང་ གི་ དབང་ པོའི་ ངོ་ བོ་ དང་
འབྲས་ བུའི་ རབ་ དབྱེ། དབང་ པོའི་ མཆོག་ དང་ མཆོག་ མ་ ཡིན་ པ་ མཁྱེན་ པའི།
ཀུན་ བྱང་ གི་ དབང་ པོའི་ ངོ་ བོ་ དང་ འབྲས་ བུའི་ རབ་ དབྱེ་ ལ། ལམ་ འགའ། འཁོར་
བར་ འཇུག་ ལྡོག་ གི་ རབ་ དབྱེ། ཀུན་ ཏུ་ འགྲོ་ བའི་ ལམ་ མཁྱེན་ པའི། འཁོར་ འདས་
ཀྱི་ ལམ་ གྱི་ རབ་ དབྱེ་ ལ། འཇིག་ རྟེན། ཀུན་ བྱང་ གི་ རྒྱུར་ གྱུར་ པའི་ བསམ་ གཏན་
རྣམ་ ཐར་ སོགས་ ཀྱི་ རབ་ དབྱེ། ཀུན་ ནས་ ཉོན་ མོངས་ དང་ རྣམ་ བྱང་ མཁྱེན་ པའི།
གང་ ལས་ ཀུན་ བྱང་ དུ་ གྱུར་ པའི་ བསམ་ གཏན་ སོགས་ ཀྱི་ རབ་ དབྱེ། ཇི་ སྲིད།
འདས་ པའི་ དུས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ གྱི་ སྐྱེ་ གནས་ ཀྱི། སྔོན་ གནས་ རྗེས་ དྲན་ མཁྱེན་
པའི༑ སྔོན་ གྱི་ སྐྱེ་ གནས་ ཀྱི་ རབ་ དབྱེ་ ལ། སེམས་ ཅན། སེམས་ ཅན་ རྣམས་ ཀྱི་ སྐྱེ་
འཆི་ བཟང་ ངན་ སྣ་ ཚོགས། འཆི་ འཕོ་ བ་ དང་ སྐྱེ་ བ་ མཁྱེན་ པའི། སྐྱེ་ འཆིའི་ རབ་
དབྱེ༑ རྣམ་ ཀུན། ཉོན་ མོངས་ བག་ ཆགས་ དང་ བཅས་ པ་ ཟད་ པ་ ཇི་ བཞིན་ དུ
རྟོགས་ པའི་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ཡེ་ ཤེས་ ཆོས་ ཅན། ཟག་ པ་ ཟད་ པ་ མཁྱེན་ པའི་
སྟོབས་ ཡིན་ ཏེ། ཟག་ ཟད་ ཀྱི་ རབ་ དབྱེ་ ལ་ ཆགས་ ཐོགས་ མེད་ པར་ འཇུག་ པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁའ་ལྡིང་བརླབ་པ་ནམ་མཁའ་ཟད་ནས་མིན་གྱི་རང་སྟོབས་ཟད་ནས་ལྡོག་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལའང་འདས་ཏེ། རང་དབང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྫོགས་པར་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་བརྗོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་། ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་དབང་དུ་ཆ་ཙམ་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་སྟོབས (༣༨ན) གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སླར་ཡང་། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་དེ། སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་འདས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཤད་

ཟིན་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། གང་ཕྱིར༏ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་ལམ་དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་ན་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི། མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ༏ མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་སྒྲོང་ལམ་དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར༏ དེས་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་ལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་མེད་པ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་སྤངས་པ་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །འདིར་ནི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མེད་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་མི་འོང་ཞིང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་པ་ལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དགོས་ལ། སྒྲོང་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་བློ་ལས་གཞན་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྙིགས་མ་ལྔའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་མོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས༏ རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་

རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ （༣༩བ） སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད།
སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་ཆེན་ལས་
གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཅན༑ ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་ཐེག་
ཆེན་མི་འདོད་ཅིང་ཞི་བ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་
གཉིས་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་གསུངས་དགོས་ཏེ། དེ་
དག་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་ཆེད་དུ་མྱང་འདས་བསྟན་དགོས་ཤིང་། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མྱང་འདས་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་
གེགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་མི་
ནུས་ཤིང་། ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་བ་ལ་ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་
པ་བཞིན། རྣམ་པར། ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཡོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་དྲང་བའི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་བར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སྟོན་པའི་བསྐལ་པའི་གྲངས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་
བསྙད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མི་མོས་པ་ལ་བསྙད་ན་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་སྙམ་ན། རྒྱལ་བ། ཆོས་ཅན།
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་གནས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མཐར་

ཐུག་གི་སྲས་སུ་འབྲུངས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། བདེ་
གཤེགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་
དེ་དུག་ཐོས་ཉེན་པར་མཐོང་བའི་བུ་སྡུག་གི་མའི་བརྩེ་བ་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ།
སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོས་
ཅན༔ ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་རང་དོན་ལས་ལྡོག་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་
བཞུགས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་
བཞུགས་པ་གང་ཞིག (༣༥ན) འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་
འགྲོ་གང་རུང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི།
ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་
རང་བཟོས་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། འདི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་
བཀྲལ་པ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་
པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ན་མེད་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབུ་མའི་
སྡེ་སྣོད་ལས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་སྟོན་པ་མེད་པ་བཞིན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་
དོན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཆེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། སྦྱར་ནས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་

སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་དུ་སྨྲར་དགོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་རྩ་ཤེའི་དོན་ཁོང་དུ་
མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་
པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
མི་རིགས་ཏེ། གོང་གི་ཆོས་འདིའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན། སློབ་དཔོན།
ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་
པའི་དགེ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནག་ཀྱང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
དཀར་བ་སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཟླ་འོད་ལྟ་བུའམ། སེམས་རྒྱུད་
གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་སྤྲུལ་གདུག་དང་འདྲ་ཡང་དགེ་བ་ཕན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན། གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག ཅེས་ཁེངས་སྐྱུང་དང་
བཅས་ཏེ་བསྔོས་སོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་
བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བ་དེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་
མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ (༣༥བ) རྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་
པས་མཛད་པའོ། །པཎྜི་ཏ་ཐེག་ལེ་བུམ་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་
ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་པཎྜི་ཏ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་།
ལོཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་གཏུགས་ཏེ་བསྒྱུར་བའོ།། ||

ཀ༣ མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ།

ཕྱུལ་ཕྱུང་གཞུང་ཀུན་ཞུང་དུར་བསྡུས། །དོན་ཡོད་སྤྱོང་འགྲོར་རྟོན་པོ་ཡོད༔ ༔འདི་ཡི་ཡིན་མིན་གཞིགས་ཀྱིན་རིག །ལེགས་ཉེས་རེ་རེར་ཕྱེ་ཚོ་ཤེས༔ ༔བློན་རྨོངས་མགོ་བོ་བསྐོར་འདོད་ཚོས། །གཞུང་ལུགས་ཕྱུལ་ཕྱུང་མུན་ཁུང་བཙུག །མགོ་རྨོངས་བློ་གྲོས་བོབ་བོབ་ཚོས། །འུ་ཐུག་འཕྲུར་དུས་འབྲུ་རྫུག་བཟུང་། །ཡིན་མིན་ཇི་བཞིན་མི་རིག་བཞིན། །གཞན་ལ་འཆད་པ་སྐལ་བ་ངན༔ ༔ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཡིད་གཉིས་ཞི། །གཞན་ལ་འཆད་པ་སྐལ་བ་བཟང་༔ ༔མཁྱེན་བརྩེ་ཡེ་མེད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། །མ་དད་གཞན་དབང་ཉན་པ་ངན། །མཁྱེན་བརྩེ་ཆེ་བརྟེས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། །དད་པས་རང་དབང་ཉན་པ་བཟང་། །ཕྲ་རགས་མཚམས་རྣམས་ཐ་དད་པར། །གནས་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་ཡང་དག་བྱས། །སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་པ་དང་། །རང་ལ་ཕན་བསམ་འབད་པ་ལགས། །དགེ་དེས་ཐེག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྙིང་གི་དཀྱིལ་དེར་ཆིལ་ཆིལ་འཁྱིལ། །གྲོལ་འདོད་བློ་ལྡན་གྲོགས་མཆོག་ཐོབ། །མྱུར་དུ་དུས་གསུམ་དྭངས་ཕྱུངས་གྱུར།། ||

༄། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་
གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན།

འདི་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དག་གིའང་ཆེད་དང་། གཙོ་བོར་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཉིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་བཟུང་བའི། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས༔ །བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ཡིས། །བློ་ཡི་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ༎ དགེའོ༎ ༎

(༣༨ན) སྭ་སྟི་ཛྙ་ཡ། ལྷག་བསམ་རི་བོ་བརྩོན་པའི་ནོར་རྒྱས་ཀྱིས། །ཚོགས་གཉིས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་བའི་བཅུད། །དགེ་ལེགས་འོད་དཀར་དྲ་བ་འཕྲེད་པ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་འདི་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ༔ །སྨྲ་བའི་ཕུལ་བྱུང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། །ཟླ་བའི་ཞབས་སོགས་བརྒྱུད་

པར་བཅས་ལ་འདུད། ཁྱད་པར་བླ་ན་མེད་པའི་ལུགས་བཟང་འདི། ལེགས་པར་
འབྱེད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་
མཆོག ༏བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་འདིར་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་ལས་འོངས་པའི། །ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་དགོངས་དོན་ནོར་བུ་ཡིས། །འགྲོ་
བློའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་འཕྲོག་མཛད་པ། །སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་དེད་དཔོན་དེ་ལ་འདུད།།
མགོན་དེའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མོར་འབྱེད་པའི་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན། །དོན་བཞིན་ལེགས་པར་སྟོན་བྱེད་བསྟན་བཅོས་
འདི༏ ༏འདི་དང་ཕྱི་མར་ལེགས་པར་སྐྱིད་པའི་ཕྱིར། །བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་འཁྲིད་པ་བཞིན། །
ཕན་བདེའི་དཔལ་འབྱོར་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་དུ། །འཛོ་བ་དེ་ཡིས་ཡིད་འཕྲོག་སླར་
དུ་བསྒྲུབས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཇི་བསྙེད་དེས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་
བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ལམ། །ལེགས་པར་
འདྲེས་པའི་སྟོད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །མི་དམན་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་
སྟོབས་མངའ་བས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི། །ས་སྐྱོང་
བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་སྲས་བཅས་ཀུན། །ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་
ཅིག ༏ཅེས་མི་ཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབས་དང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་
ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བསབ་པ
དང་༏ བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཁུ་དབོན་
རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཆབ་སྲིད་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་།
རང་ཉིད་ལའང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་མཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་

བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དད་པར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་གྱི་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དྲུང་ཐུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམ་པའི་དྲུང་ནས་ཞལ་ཏ་མཛད་དེ། མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ། སྣེའུ་གཞིས་ཀར་པར་དུ་སྒྲུབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཕྱི་མོའི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་དགེ་བསྙེན་དང་། ཡིད་འཕྲོག་རྐོས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་རྡོར་བཀྲས་ཡིན། །ཞུ་དག་པ་ནི་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རིང་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྦྱངས་པ་མི་དམན་པའི། བློ་གྲོས་མིག་ལྡན་དགེ་ལེགས་ཆོས་འཕེལ་ལོ། །མཾ་ག་ལཾ་བྷ་བནྟུ།། དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་སོ།། །།མཛྙ་ལམ།། །།

དཔེ་སྐྲུན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པོ།
མདུན་ཤོག་མཛེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ།

ཤེ་པ། པོ་ཏི། ཀུ་ལ་བཞུགས་ལས།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།

༄། །ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ། །

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས།

*

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་ཏེ་བཀྲམ།
པེ་ཅིན་མི་རིགས་ཚོན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀུང་སིས་དཔར་བཏབ།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
དཔར་གྲངས། ༠༠༠༡—༢༠༠༠
ISBN 978—7—80057—845－8/B. 14
དེབ་རེར་སྒོར། ༣༢.༠༠

出 版 人：周华
责任编辑：聪博
封面设计：多吉

图书在版编目(CIP)数据
更钦洛周仁青桑格全集：藏文
百慈藏文古籍研究室编 北京：中国藏学出版社，2007.2
(先哲遗书.39)ISBN 978-7-80057-845-8
Ⅰ.更… Ⅱ.百… Ⅲ.佛教-古籍-汇编
-藏语 Ⅳ.B94
中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第017714号

先哲遗书（三十九）

更钦洛周仁青桑格全集

百慈藏文古籍研究室编辑整理
*
中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷
*
开本：880×1230毫米1/16 印张：17.875
2007年2月第1版 2007年2月第1次印刷
印数：0001—2000册
书号：ISBN978—7—80057—845—8/B.14
定价：32.00元